

ИНТЕРВЮ

Румел Драганов:
Вносни работници
не решават проблема
с кадрите в туризма

10

КОНФЛИКТ

Иран и Израел
си размениха
ракетни удари
в Сирия

9

ЕДНА ГОДИНА
ИКОНОМИКА
НА ЗАКЛИНАНИЯТА

11

Парламентът безсилен пред банките за ЧЕЗ

**Без отговор на въпроса кой и как финансира сделката
не е ясно кой е купувачът, заяви Желю Бойчев**

Временната комисия за ЧЕЗ в парламента, създадена по искане на БСП, не успя да разкрие реалния купувач на най-голямото ЕРП в България. Причината е отказът на Булбанк и държавната

ББР да предоставят на комисията кореспонденцията си по финансовите преговори с купувача "Инерком" на Гинка Върбакова. Банките се позоваха на "професионална тайна", което според шефа

на комисията Желю Бойчев е недопустимо. "Без отговор на въпроса кой и как финансира сделката за ЧЕЗ не можем да бъдем сигурни кой е купувачът", заяви той след последното заседание на

комисията вчера. Бойчев призна, че не са изпълнени големите обществени очаквания да се отговори на въпроса кой по същество купува активите на ЧЕЗ.

2

ЧЕТИВО

Неделник

Полк. Борис Дрангов:
„Сладко е
да се мре
за България!“

13

ПЕГАС

**Философско-
символните
послания
на Светлин Русев**

22

**За пръв път -
национални
програми
за наука**

29

**Прочут италиански
алпинист помага
в издирването
на Боян Петров**

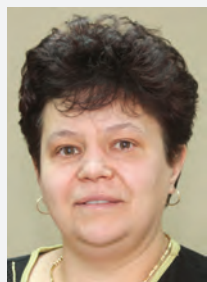
37

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

В Гербовата зала на "Дондуков" 2 президентът Румел Радев отличи най-възрастния у нас действащ хирург акад. проф. д-р Петър Червенияков с орден "Стара планина"-първа степен, с орден "Св. св. Кирил и Методий"-огърлие учителя на три поколения хирурзи проф. д-р Радослав Гайдарски и акад. Александър Петров за заслуги в областта на образованието и природните науки и проф. Николай Червенков с орден "Св. св. Кирил и Методий"-първа степен, за заслуги в областта на историческата българистика

НЯКОЛКО ДУМИ

Ина
МИХАЙЛОВА

ГИНКА ОТНОВО Е ТУК

Абсурдна държава сме. Държава, в която най-големите тайни, свързани с националната сигурност, се казват в парламента на специални заседания, пред специални комисии. Не и тези за покупката на ЧЕЗ обаче. Всички отказали информация на народните избраници - и банки (частна и държавна), и купувач, и ЧЕЗ. Щото не са част от тази държава. Или имат чадър, който има своя държава на тази територия.

Щото електропреносната мрежа не е част от националната сигурност. И потребителите й - милиони българи - също. А специалните служби, дето иначе всички и всичко следят, се държат като слончета в стъкларски магазин. Махат с уши и приветстват Началника.

Представяте ли си? Цяла комисия питала, чела, слушала и пак не разбрала кой и с какви пари купува ЧЕЗ. Трябвало да се променят закони. Дано намерят начин търгов-

ските тайни, когато става въпрос за милиони хора и за националната сигурност, да не са табу. Ако и докато стане, що ток ще калкулира ЧЕЗ.

И каква излезе тя? Никои не може и не иска да спре Гинка. Тя отново е тук. И е повече от националната сигурност дори. А ползите от работата и на тази парламентарна комисия, уви, не са за избирателите, а за Гинка Върбакова и сие. В Банка могат да раздават картите.

Банки саботираха разследването на сделката за ЧЕЗ

Временната анкетна комисия за ЧЕЗ в парламента, създадена по инициатива на БСП, за да разкрие кой реално стои зад сделката между чешката енергийна компания и фирмата на Гинка Върбакова "Инерком", не оправда голямото обществено очакване да отговори на въпроса по същество кой и с какви средства купува активите на ЧЕЗ в България. Това заяви пред журналисти председателят на комисията Желю Бойчев след последното й заседание вчера, като призна, че не е удовлетворен. Причината за това е отказът на две от банките, водили преговори с Върбакова за финансиране на сделката, да предоставят на комисията пълната информация за участието си и цялата кореспонденция с купувача, обясни той. Само ПИБ е предоставила тази информация на парламента. Булбанк и ЕБВР са отказали, позовавайки се на "професионална тайна". "Без отговора на въпроса кой и

Заради отказа на ЕБВР и Булбанк да съдействат на комисията в НС не стана ясно кой е купувачът за Гинка

Ростислава ИВАНОВА

как финансира сделката за ЧЕЗ, не можем да бъдем сигурни и кой е купувачът. С оглед на очакванията на гражданите сме длъжни да съберем максимална информация", каза Бойчев в отговор на въпрос на ДУМА.

Според него целите на комисията са изпълнени частично - открити са определени слабости в законодателството и са посочени отговорностите на институциите. Той обясни, че сделката за ЧЕЗ не е приключена, но в крайна сметка е била отказана информация на комисията, което е крайно нередно. Бойчев не приема и факта, че българските спецслужби нямат информация за хода на сделката и за ангажираните лица. БСП ще предложи допълнение в Закона за кредитните институции, ка-

саещ термина "професионална тайна", защото се оказва, че всички могат да използват тази информация, но не и Народното събрание.

Комисията прие с 11 гласа "за" и двама "въздържали се" доклада с мерки и препоръки срещу бъдещи рискови сделки за предприятия от енергийния сектор. Документът ще бъде разгледан и в пленарна зала. В него се предлага до края на годината БНБ да предостави на НС пълната информация за финансовите намерения на ЕБВР и Булбанк и кореспонденцията им с "Инерком". Отпадна предложението кабинетът да предложи на парламента критерии, върху които КЕВР да упражнява контрол при продажбата на дялове и акции от капитала на енергийните дружества. Доводът е, че до края на май в НС ще бъдат внесени

промени в енергийния закон, в който ще бъдат включени и тези правомощия на КЕВР.

До края на годината правителството да ревизира постановлението си за определяне на стратегическите обекти и дейности от значение за националната сигурност в енергетиката, включвайки основни активи и дейности на ЕРП-тата, реши още комисията. МС трябва да извърши и задълбочен технически, икономически и социален анализ на изпълнението на целите в Стратегията за приватизацията на ЕРП. Службите за сигурност пък трябва да предоставят на парламентарната комисия за контрол на службите детайлен анализ на действията си за своевременното и качествено информиране на изпълнителната власт по сделката за ЧЕЗ.

Инспекцията по труда влезе в МБАЛ „Проф. д-р Параскев Стоянов“

Инспекцията по труда в Ловеч е издала предписание на ръководството на МБАЛ "Проф. д-р Параскев Стоянов" в града да изплати възнаграждени-

ята на работещите там за февруари и март, които, заедно с обезщетенията за пенсионираните възлизат на около 500 хил. лв., съобщи директорът на инспекци-

ята Митко Митев. По думите му инспекцията се е самосезирала по случая.

"Влязохме на проверка, за да установим какви точно са задълже-

нията към работниците. До този момент предписанията са били изпълняване в срокове и не се е налагало санкциониране на болницата", обясни

Митев.

Заради забавените заплати и неясното бъдеще на лечебното заведение вчера медците излязоха на поредния си протест и отново

блокираха за около 30 минути движението по една от основните улици в града. За днес, когато е празникът на Ловеч, те готвят протестно шествие.

Снимка БГНЕС

Кирило-Методиевският научен център (КМНЦ) отбеляза празника на св.св. Кирил и Методий с академично тържество "Корени на българската духовност и знание". На събитието присъстваха председателят на БАН акад. Юлиан Ревалски и делегация на Македонската академия на науките и изкуствата, водена от нейния председател Таки Фити, които са в София за празника по покана на БАН

Зам.-кметът на Ловеч Цветан Георгиев е бил пребит

Зам.-кметът на Ловеч Цветан Георгиев бе нападен в сряда сутринта около 7 часа пред дома си в жк. "Здравец". Нанесен му е бил побой с метален прът или брадва. Откаран е в спешното отделение на болницата в града. Оттам съобщиха, че Георгиев е с много кървящи рани по главата, счупвания и други травми по тялото. "Извършеното нападение над нашия зам.-кмет е грубо посегателство с опит за убийство с оглед на нанесените поражения. Той е изключително отговорен общински служител и ние като екип с другите заместници заедно работим за ред и законност. Но очевидно, когато си последователен в своите действия, ставаш неудобен за някои хора", коментира кметът Корнелия Маринова. Тя

имала съмнения, че нападението вероятно е заради сигнали на зам.-кмета до прокуратурата за незаконен дърводобив. Източник на ДУМА коментира, че има две версии за побоя над Георгиев. Първата е, че самият той е част от дървената мафия и аверите му си отмъщават заради изтекла от него информация. Най-вероятната причина обаче е разправа заради лични проблеми, тъй като зам.-кметът бил със "сложно" семейно положение и не е изключено да е нападен от хора, с които има или е имал роднински връзки. Съграждани на Георгиев коментират, че втората версия е най-близка до истината и че кметцата се опитва да изкара нападението като политическа разправа с представител на ГЕРБ.

4 години и половина затвор за бившия кмет на Галиче

4 години и половина затвор за бившия кмет на Галиче Ценко Чоков за отвлечане, побой и палеж на кола, постанови Специализираният наказателен съд. Той обаче бе оправдан за лихварство и ръководство на организирана престъпна група.

Чоков изслуша присъдата на болничното легло, с което беше докаран със специална линейка от Централния софийски затвор. Пак заради него финалните пледоарии по делото се проведеха в специално

пригодена зала в Централния софийски затвор, а той ги изслуша на легло.

Финалът на делото идва две години след показното задържане на Чоков, сина му и останалите от групата. Оттогава той е в ареста. С изключение на десетина дни, през които беше на свобода срещу 10 000 лв. парична гаранция. Тогава заради оплаквания, че е започнал да сплашва свидетели, отново беше върнат в ареста, а съдебният състав беше подложен на проверка от ВСС.

Кандидат-военни отпадат на психотестовите на армията

Недостигът на военни се топи, а кандидат-военните често отпадат на психотестовите на армията. Това стана ясно от отговора на военния министър Красимир Каракачанов в ресорнтната комисия. Повод стана изказване на президента Румен Радев, че в рамките на година армията е намаляла с 1000 души. Министърът посочи, че заедно с пенсионираните и отказалите се от

военна служба напуснали армията през 2017 г. са 887. За тази година те вече са около 250. 30 милион лева има МО за нови кадри - поне 1500 бройки. Обявени са конкурси за над 600 места и 500 нови военни предстои да бъдат назначени. Въпреки изнесените данни от МО отчитат стабилизация в офицерските длъжности. Има и намаление на

некомплекта за сержанти. Военното ведомство очаква до 2020 г. да се обърне тенденцията при офицерските длъжности. Според Каракачанов на страната са нужни над 3000 войници. Към края на годината той очаква тези цифри драстично да се променят. Масово кандидат-военните отпадали на психотестовите. Затова и министърът обмисля промени в подбора.

Ако аз съм на мястото на ГЕРБ, аз ще бъда възмутен от отношенията между коалиционните партньори

ВОЛЕН СИДЕРОВ УДОБНО "ЗАБРАВЯ", ЧЕ Е УПРАВЛЯВАЩ

МНОЗИНСТВОТО СЕ ПРОПУКА

Валери Симеонов търси плаваща подкрепа за законите си

Не е логично хазартната дейност да се облекчава, а за детски храни да се плащат данъци, заяви Корнелия Нинова

Юлия КУЛИНСКА

"Ситуацията в държавата е странна. Всяка партия от управляващото мнозинство тръгва със самостоятелни законодателни програми и търси плаващи мнозинства, вместо те да са предложени на МС." Това коментира лидерът на БСП Корнелия Нинова пред журналисти след срещата си вчера с вицепремиера и лидер на НФСБ Валери Симеонов в НС. Тя припомни, че според принципите на парламентарната република трябва да има наличие на управляващо мнозинство, правителство, което си има програма и внася законопроекта за изпълнение. Нинова подчерта, че в управляващата коалиция не могат да се разберат помежду си, затова ВМРО и НФСБ тръгват със собствени проекти, които очевидно не срещат подкрепа в управляващото мнозинство и търсят такава извън себе си. Не е нормално това, не скри учудването си Нинова.

Лидерът на БСП бе категорична, че срещите с лидерите на две от партиите във властта не променят позицията на социалистите за оставка на кабинета, защото той се е провалил. Нинова припомни позицията на партията, че е готова да разговаря с всички по темите за национална сигурност, демография, образование и здравеопазване.

Нинова сподели, че ситуацията, която Валери Симеонов представил пред нея, навява на извода, че ГЕРБ вече няма твърдо мнозинство и за всеки за-

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

конопроект ще се търси конкретна подкрепа. По време на разговора той представил четири законопроекта, два от които изненадващо преди срещата. Това е почти миниуправленска програма по много важни въпроси за държавата, поясни Нинова. Тя обяви, че предлаганите промени в Закона за хазарта са добри и ще получат подкрепата на БСП. "Поставих на г-н Симеонов принципно въпрос, че не е логично за дет-

ски храни, за хляб, за книги да се плащат едни данъци, а хазартът да бъде облекчен. Ако на нашата държава и на нас като политици приоритет ни е хазартът да бъде с по-ниски данъци, отколкото да си отглеждаме децата и да сложим като приоритет лекарствата и възрастните хора, това е странен избор", изтъкна Нинова.

За тютюнопушенето депутатите от БСП ще гласуват по лична преценка.

По време на обсъждането му в ПГ мненията били 50 на 50. Половината смятали, че искането тютюнопушенето да отпадне частично е добро, а другата половина не искала промяна в сегашното положение. Нинова обяви, че Симеонов е поискал становището на левицата и по промени в законите за устройство на територията и за местните данъци и такси. Виждаме ги за първи път, ще ги обсъдим и на следващата среща ще обявим решението си, допълни Нинова.

"Тъй като г-н Симеонов не желае да се среща с ДПС, потърси от наша страна подкрепа да разговаряме с тях по неговите законопроекти. Поехме този ангажимент. Ще покана колегите от ДПС на разговори, ще им представя проектодокументите. Ще бъда този посредник, но те сами ще решат какво ще правят по текстовете", обясни Нинова. Тя уточни, че това не означава, че става парламентарен разговор на Валери Симеонов. "Където има национален интерес, трябва да се търси разумно политическо, парламентарно и всякакво решение. Част от предложенията биха изисквали такова съгласие. Мисля, че трябва да направим необходимото да го постигнем въпреки различията си и категоричното ни заявление, че сме опозиция, която иска оставката на това правителство", категорична е Нинова.

"Да направя среща с ДПС, означава да ги легитимирам като политическа сила. За нас те са мафиотска структура", заяви Валери Симеонов. Той уточни, че ще се срещне с ПГ на "Воля" в следващата сряда. Лидерът на НФСБ призна, че право на опозицията е да иска оставки.

НИКОЛАЙ БЕРИЕВСКИ: Нужна е нова политика за младите хора

"Нужна е нова политика за младите хора, която да е обвързана с образование, професионални възможности, доходи, за да останат тук. ГЕРБ доказва, че нямат алтернатива за нас и не разбират проблемите ни." Това заяви международният секретар на Младежкото обединение в БСП Николай Бериевски, номиниран за негов председател, който се срещна с лидерите на младежкото обединение от област Стара Загора. 12 делегати от региона ще участват в 2V национална отчетно-изборна конференция на 12 юни, на която ще изберат свой лидер и ръководни органи. Бериевски представи визията си за Младежкото обединение в следващите 2 години. Според него трябва да се въведат атрактивни модели в организационната работа, да се подобри комуникация-

та на всички нива, да се акцентира върху модерните форми за правене на политика и да се създадат привлекателни платформи за симпатизанти на левицата. Той обеща изнесени заседания на ръководните органи на МО и провеждането на национални събития. На срещата присъства областният председател на БСП в Стара Загора Румяна Динева, която приветства младите социалисти, пожела им успех на предстоящия национален форум и подчерта ролята им в реализирането на политики и инициативи. Проблемите на хората са много, за тяхното решаване е нужно взаимодействие помежду ни, ефективни акции с гражданските структури в подкрепа на образованието, социалния сектор, кандидат-студентите и т. н., предложиха социалистите в дискусия.

ГЕРБ е против пушенето в заведенията

Ростислава ИВАНОВА

ГЕРБ ще подкрепи предложението от Валери Симеонов промени в Закона за хазарта, които забраняват телевизионните реклами на игрите на щастие, но не и поправките в Закона за здравето за връщане на тютюнопушенето в заведенията на обособени места. Това стана ясно след срещата между Валери Симеонов и Цветан Цветанов вчера в парламента. Според зам.-председателя на ГЕРБ е съвсем нормално Симеонов да иска среща по законодателни промени с партиите в НС.

Останалите законови промени, свързани с регулацията на апартхотелите и преместваемите обекти, ще бъдат обсъдени от работна група с

участието на депутати от ОП и шефовете на бюджетната и екокомисията Менда Стоянова и Ивелина Василева.

Симеонов пък заяви, че е доволен от срещата с Цветанов и разбра отказ на ГЕРБ да не подкрепи тютюнопушенето. Той обаче бе категоричен, че няма да оттегли законопроекта си. Лидерът на НФСБ коментира критиката на коалиционния си партньор Красимир Каракачанов към Цветанов преди дни, че "каруцата на коалицията скърца в парламента". Според Симеонов нямало проблемни нито в управляващата коалиция "Обединени патриоти" - ГЕРБ, нито пък в патриотичната НФСБ - ВМРО - "Атака". По думите му "каруцата скърца, защото върви".

За ГЕРБ мерило за свободата на словото е броят на убитите журналисти

СЕМ 2 години ползва луксозен автомобил, предоставен от БНР, обявиха от БСП

Юлия КУЛИНСКА

ГЕРБ обявиха, че мерило за свободата на словото е броят на убитите журналисти. Това стана вчера по време на дискусиата в НС по годишния доклад на СЕМ. Изживяващият се някога като журналист Тома Биков обяви класацията на "Репортери без граници", в която България е класирана на 111 място по свобода на словото за манипулативна и съмнителна и че не ѝ вярва. "Малта е на 37-о място, Словакия е на 26-о, а там убиха журналисти, разследвали правителствата. А тук един депутат държал 7 вестника. И затова сме в дъното на класацията", възкликна гербаджията в отговор на въпрос на БСП защо СЕМ не е взел отношение по класацията на "Репортери без граници", която отрежда на страната ни 111 място по свобода на словото. Изказването на Биков беше в тон със спуснатата наскоро от премиера Борисов "опорна точка", че проблемите на медиите са на самите медиите. От вашето изказване излиза, че едва ли не, за

да има свобода на словото, трябва да има убити журналисти, репликира социалистът Иван Ченчев. Съпартиецът му Александър Симов се съгласи с Биков за изводите му за класацията на "Репортери без граници". Той обаче разкритикува СЕМ, че в отчета нямало и дума за класацията.

"СЕМ не може да реагира адекватно на различни ситуации, които са свързани с неговата компетентност. В последния месец разбираме, че национални медии, включително БНР, имат актове от СЕМ за неспазване на Закона за радиото и телевизията. Членовете на регулатора обаче гласуват радиото да не бъде глобявано за неспазване на плурализма на гледните точки. Странно е, че се мери с двоен аршин", коментира депутатът от "БСП за България" Нона Йотова. Тя припомни, че няма отговори какво се случва с проблемите с радио България и редакциите на БНР в чужбина, които ръководството на радиото е искало да закрие, въпреки че те са обсъждани преди година.

Йотова изнесе тревожния факт, че през 2016 г. СЕМ е получил автомобил от директора на БНР, който е поискан от Мария Стоянова дни след като регулаторът гласува Александър Велев да бъде избран за ръководител на общественото радио. Това е все едно ЧЕЗ да предоставят автомобил на КЕВР, възмути се народният представител. Йотова обяви още, че директорът на специализираната администрация в СЕМ е съпруга на директора на програма "Хоризонт". "Там тя отговаря пряко за спазването на закона в националната програма. Затова се питам, обективни ли са мониторингите, които се правят към националното радио", обърна се Йотова към мнозинството. "Луксозният автомобил, предоставен от БНР на СЕМ, е още на разположение. Как регулаторът ще иска автомобил от регулирания? Това е скандално", възнегодува Иван Ченчев. Той обясни, че на заседанието на комисията по култура и медии е попитал, какво е стано-

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

СЕМ не може да реагира адекватно на различни ситуации, които са свързани с неговата компетентност, категорична е Нона Йотова

вището на СЕМ по отношение на свободата на словото, отговорът е бил циничен, със смях и със забележката, че това не е грижа на регулатора.

Управляващите носят отговорност за свободата на словото, предупреди зам.-председателят на ПГ "БСП за България" Антон Кутев. "Това не е ли въпрос на всяко едно

управление, включително и на сегашното? От години насам ние констатираме, че сме зле и ще ставаме все по-зле", коментира Кутев. "Имаме две обществени медии, но те са 3% от пазара. "Какво правим с останалите 97%? Те гарантират ли върховенството на закона, културното, образователното и детското

съдържание - нищо такова не правят. Няма и задължението да го правят, защото те работят за печалба", подчерта Кутев. "Целият рекламен пазар у нас е по-малък, отколкото е бюджетът на двете най-големи телевизии. Ако това е така, за каква свобода на медиите говорим?, попита социалистът.

Спешното във Врачанската болница е прег затваряне

Има риск спешното отделение на врачанската болница да спре работа. За това предупреди вчера началникът на спешното звено, който изпрати рапорт до ръководството на здравното заведение, че графикът на дежурствата не може да се изпълнява заради напускане или ползване на отпуски.

Работещите в болницата от няколко месеца не са получавали възнагражденията си в пълен размер заради задълбочаващата се финансова криза, която премина и в кадрова. Последно цяла заплата е давана през януари. Сега старите дългове със запови за над 14 млн. лв. изсмукват спечеленото. "След

като в началото на месеца болницата не успя да си получи парите от касата - получихме едва 8000 лв. от работещите 720 000", коментира Цветков.

Заплахата област Враца да остане без 24-часова спешна медицинска помощ предизвиква очаквана остра реакция сред врачани.

"Държавата трябва да поеме своята роля да финансира адекватно здравното заведение, за да може то да тръгне и да върви напред - това е единственото решение на проблема", категоричен е д-р Тихомир Донов, началник на спешното отделение на врачанската болница.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

ЕДНА ГОДИНА без

ПОЛКОВНИК

САВЧО Д. ГЕОРГИЕВ

ВРЕМЕТО МИНАВА, МЪКАТА ОСТАВА.

ПОКЛОН
ПРЕД ПАМЕТТА МУ!

От семейството

Престъпната схема в Пловдив „хакнала“ новото лечение на хепатит С

С имената на реални пациенти, включени в програмата за новото скъпоструващо лечение на хепатит С, в Пловдив са присвоени над 1 млн. лв. В схемата участват няколко души - основен инициатор в документната измама е фармацевт с фамилия Александров, собственик на няколко аптеки. Той е създал за една година 3 фантомни аптеки, които са съществували само на хартия, с единственото изключение, че е бил назначен по закон и помощник фармацевт.

Иван Деспотов, директор на дирекцията в РЗОК, който отгова-

ря и за аптеките, и негов подчинен са приемали на практика дублирани рецепти на имената на реални хора. Изпращали са искания до НЗОК и са поучавали парите всеки месец. Пациентите са си получавали лекарствата в други реални аптеки. Тяхното лечение не е прекъснато, но присвоените средства са достатъчни за лечението на още двама души, а за програмата се кандидатства сложно и дълго. В схемата има още едно лице, което се води социално слабо, разследвано е по други теми от икономическа полиция, но въпреки това е в осно-

вата на създаването на трите фантомни аптеки.

Лъвският пай на присвоените средства се е паднал на високопоставения служител от РЗОК. Възможност да осъществят престъпната си схема, служителите в РЗОК са видели в несъвършения софтуер на НЗОК. Става дума за две програми, които се разминават във времето, така че контролът на изписаните лекарства се осъществява до три месеца след тяхното получаване. В този период фантомните аптеки са откривани и закривани.

Коментар на стр. 12

ЦЪРКВАТА ОСВОБОДИ ПИЯНИЯ ИГУМЕН НА ЧИПРОВСКИЯ МАНАСТИР

Йеромонах Спиридон е освободен от длъжността игумен на Чипровския манастир от 8 май, съобщиха от Видинската света митрополия. Наложено му е за прещение от свещенослужение в срок от 15

дни, като срокът на тази мярка предстои да бъде обсъден на заседание на Видинския епархийски духовен съвет.

На 6 май в Монтана при контролна проверка от органите на "Пътна полиция" йеромонах

Спиридон беше хванат в нарушение. Той бе спрял за проверка в Монтана и се оказа, че е шофирал в нетрезво състояние

21-годишният йеромонах е управлявал служебен автомобил "Мерцедес", а дрегерът отчел

2,59 промила алкохол в кръвта. Божият служител отказал да даде кръвна проба. Според закона той може да получи наказание от 1 до 3 години лишаване от свобода и глоба от 200 до 1000 лева.

Хиляди деца пак останаха без градина в София

ПЪРВОТО КЛАСИРАНЕ ЗА ЗАБАВАЧКИТЕ ОФИЦИАЛНО ЩЕ ИЗЛЕЗЕ В СЪБОТА

Деси ВЕЛЕВА

Отново хиляди деца в София ще останат извън яслите и детските градини, показва проверка на ДУМА. Снощи бе затворена онлайн системата за записване на малчуганите. Днес класирането ще бъде извършено в Столичната община под граждански контрол. Подреждането обаче се очаква да бъде обявено едва в събота в Информационната система за обслужване на детските заведения, която тази година обхвана за първи

път и подготвителните групи в училищата.

11 957 свободни места обявиха от общината през март. От тях 10 263 са за прием по общия ред, 1311 за деца с хронични заболявания и 401 за деца със специални образователни потребности. Реално обаче местата в детските градини са под 10 000, тъй като останалите са за предучилищните класове в училищата.

Въпреки уверенията на общината, че се прави всичко възможно да се осигурят места за почти всички деца, хиля-

ди от тях отново ще останат извън класирането. Най-голям е недостигът в центъра на столицата, и то най-вече за яслните групи. В район "Триадица" например има градини, които не са обявили никакъв прием в ясла, а за една от тях за първа група чакат 90 деца за 51 места. 120 пък са кандидатите от набор 2017 г., които се борят за едва 20 места, отново в "Триадица". Остра нужда от места има в самостоятелните ясли в район "Оборище". В една от тях 60 деца се борят за 13 места.

Тревожно е положението и в район "Лозенец". 82 деца от набор 2016 кандидатстват за 30 места в една от самостоятелните ясли там. Подобно е положението в друга детска ясла в района, където 76 малчугани чакат на опашка за 29 места.

Въпреки че най-голям недостиг има в централните райони, в някои крайни квартали родителите сигнализират също за липса на места. В район "Искър" 90 кандидат-ясленчета се борят за едва 30 места в една от градините, а в район "Младост" 30 хлапета

чакат за 8 места.

Най-ощетени тази година се оказаха вторите деца в семейството, които за първи път попадат в социалната опашка заедно с деца от многодетни семейства, близнаци, самотни родители или сираци. Тъй като точките на вторите деца са малко от останалите в тази опашка, шансът им за прием е значително по-малък отпреди.

ДУМА припомня, че през миналата година 4000 деца, основно в яслена възраст, останаха извън първото класиране.

НА 333 БЪЛГАРСКИ УЧИЛИЩА В ЧУЖБИНА ПОМАГА ДЪРЖАВАТА

Велиана ХРИСТОВА

Държавата подпомага общо 333 български училища в чужбина, повечето от които са не-делни и са създадени от самоорганизираните се наши общности, съобщи вчера министър Красимир Вълчев. МОН огласи вчера проект за постановление на МС, с което се улеснява назначаването на преподаватели от България в тези училища. В т. нар. лекторати ще се уредят и командироването на преподаватели от вузовете и БАН, техните трудови и осигурителни права. На 208 училища ще бъде помогнато по постановлението. Департаментът по езиково обучение на СУ издава сер-

тификати, които удостоверяват степента на владее на езика и се признават в света, включително в 6 американски щата, уточни ректорът проф. Анастас Герджиков. На българчетата, учили езика в чужбина, сертификатите ще помогнат да се реинтегрират лесно в българската образователна система, ако се завърнат в страната. Сертификатът ще замества балообразуващата оценка при кандидатстване във висше училище, допълни Вълчев.

МОН е подкрепило петицията на Асоциацията на българските училища в чужбина, внесена в Европарламента, българският език да се признае за матуритетен, т. е. българчетата в Ев-

ропа да могат да държат на български матурата в съответната страна. На 22 май в Брюксел предстои среща на просветните министри, на която въпросът ще бъде поставен, както и идеята майчиният ни език да стане избираем предмет в европейските училища. МОН подготвя и нов нормативен акт, с който ще разшири дистанционно изучаване на български език чрез електронно обучение.

В рамките на инициативата "Розите на България" днес в 25 държави българчета ще играят хоро, в Япония хорото ще бъде изпълнено от местен състав. В София инициативата ще е пред Двореца на децата в 14 ч.

Варненската регионална дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" и Спортният клуб по пожароприложен спорт са домакини на зоналните състезания за определяне на отборите, които ще участват в началото на юни в Републиканския преглед по ППС "Варна-2018"

Българи с нередовни договори работят в земеделското в чужбина

Българите, които живеят в Италия, са около 100 хил., от които около 30 хил. души работят в земеделското - 96,1% са със срочни договори. Голяма част от тях полагат труд на полето в южните райони на Италия.

По данни на Националния статистически институт на Италия 43% (около 400 хил. души) от заетите в земеделието в страната изпълняват недекларирани работи. От тях 100 хил. души, основно чужденци, са обект на експлоатация и са принудени да живеят при тежки условия, далеч от санитарни и хигиенни норми, съобщиха от КНСБ. Оттам поясниха, че феномен на италианското земеделие е капоралът - посредник, който предоставя работа, като взема част от изработената надница. Той действа в гетата и затворените общности. В активния сезон един капорал може да менажира по 9-10 хил. работници.

По данни на статистиките заплаща-

нето на труда на земеделските работници с нередовни договори (черна или сива икономика), обект на капоралите, е около 25-30 евро на ден, което е с 40% по-ниско от заплащането на легалните работници, а работният ден е 10-12 часа дневно. Голям дял от работниците мигранти в италианското земеделие идват от Румъния и България. Те често живеят в гета и рядко влизат в контакт със синдикатите или местните институции. Българите, които търсят работа в този регион, са основно от районите около Сливен, Пловдив, Кърджали, Монтана, Търговище, Омуртаг, Попово и Варненско. Повече от 1,2 млн. българи официално работят извън България, над 30% от тях са сезонни работници в земеделието на Европа. В Германия са около 300 хил. души, в Англия - 300 хил., в Испания - 350 хил., в Гърция - 120 хил., във Франция - 40 хил., в Австрия - 25 хил., в Швеция - 9 хил. българи.

Президентството събира дарения за бала на младежи без родители

Президентската институция набира дарения за организацията на абитуриентския бал на младежите, израснали в институции, съобщиха от администрацията на президента. Даренията са преди традиционния абитуриентски бал за младежи в неравностойно положение, чийто домакин е президентът Румен Радев. Балът ще бъде на 30 май и е под мотото "Подкрепи една мечта". В рамките на инициативата младежите, израснали без родителски грижи, получават информация и напътствия

за своята професионална реализация или обучение.

През настоящата учебна 2017-2018 г. са включени 124 младежи. За 54 от тях специалистите от бюрата по труда търсят подходяща форма на заетост. Други 26 са избрали да продължават своето образование във висше училище. 44 от тези 124 младежи ще бъдат настанени в друг вид социална услуга заради висока степен на увреждане и трайно намалена работоспособност. Тази година младежите ще бъдат включени в обучителни курсове по

фризбърство, шивачество и автомонтьорство.

По време на срещите си с психолозите младежите споделят, че мечтаят за работа, дом и семейство.

Организациите, фирмите и гражданите, които имат желание да подпомогнат благотворителната инициатива "Подкрепи една мечта", могат да го направят със средства по банковата сметка на администрацията на президента:

IBAN BG 45 BNBG
9661 3000 1909 01
BIC BNBGBGSD
Банка БНБ

Ключови отгеления на болницата в Добрич са на път да останат без специалисти

Кардиологичното и неонатологичното отделение в многопрофилната болница в Добрич са на път да останат без специалисти. Трима от общо петимата лекари в кардиологията са подали молби за напускане. Завеждащият лекар на неонатология-

та също е в предизвестие, информира директорът на здравното заведение д-р Трифон Йорданов. Разговорите с желаещите да напуснат лекари продължават, тъй като трябва да се направи всичко възможно работата на големите отделения да се запази в същия обем и качество.

"Немислимо е да работи областна болница без кардиологично отделение, без неонатология, тъй като неонатологичното отделение е пряко свързано с акушер-гинекологичното отделение. При един работен график, специално за големите отделения, минимум 6-7 лекари са необходими.

При натоварването, на което са подложени, кризата ще се задълбочава все повече и повече", каза директорът. Кадровият дефицит според д-р Йорданов не е въпрос за добро или лошо управление на областните здравни заведения, а за държавна политика.

Чужденци може да купуват земеделска земя по условие

Губят право на собственост, ако до 3 г. не изпълнят намеренията си

Правителството подготвя промени в закона, според които чуждестранни инвеститори ще могат да купуват земеделска земя у нас при условие, че притежават сертификат по закона за насърчаване на инвестициите, и се ангажират за три години да направят планираните инвестиции. Това обяви в парламента министърът на икономиката Емил Караниколов. Той бе изслушан за състоянието на бизнесклимата и отговаря на въпроси от депутати.

Законодателството, действащо в момента, позволява земеделска земя у нас да могат да купуват само физически лица и фирми, които имат петгодишна уседналост в страната. Идеята е при поръчване на сертификата по закона за насърчаване на инвестициите чуждата компания да може да купува земя, а ако не изпълни заявената инвестиция в 3-годишен срок, собствеността ѝ да може да се отнема, макар и пред съда, поясни Караниколов.

Според него експерти проучват практиката в Чехия и Унгария, които имат, по думите му, перфектни механизми за уреждане на въпроса за собствеността на земеделските си земи. Това не е първият опит за промени в законодателството по темата. Миналото лято министерството на

България проучва опита на Чехия и Унгария за уреждане на въпроса със собствеността на земеделските земи, обяви министър Караниколов

земеделството беше предложило подобен законопроект заради наказателна процедура срещу България. Тогава обаче измененията не полу-

чиха подкрепа, включително от "Обединените патриоти", които са част от управляващата коалиция. Караниколов е в правителството от

тяхната квота. Министърът заяви пред депутатите, че интересът към България като инвестиционна дестинация се повишава, подобрява се бизнесклиматът, растежът се ускорява, безработицата е на исторически най-ниски нива и се предприемат мерки за намаляване на административната тежест за бизнеса.

Сегашното управление е установило, че влизането на инвеститори в индустриалните зони, преди там да има инфраструктура, ток и вода, не е добър вариант и затова се засилват инвестициите в инфраструктурна свързаност на зоните. Закритите преди време регионални поделения на Агенцията за малки и средни предприятия ще бъдат възстановени, за да не се губи връзката между предприемачите и администрацията. Караниколов съобщи, че са договорени 1.853 млрд. лв., или близо 75% от общия бюджет на ОП "Иновации и конкурентоспособност", над 3000 компании ще се възползват от помощ по програмата и няма риск от загуба на финансиране. До края на годината ще бъдат обявени процедури за 400 млн. лв. Изплатените досега средства са 635 млн. лв., или 25%, като само през последната година са платени половината от тях.

Коментар на стр. 12

ЕКСПЕРТИ:

Ако не изградите нови ядрени мощности, ще внасяте ток

Базираният в Лондон Аналитичен институт по темите на ядрената енергетика предупреждава в доклад, че ако не построят нови централи, след 2030 г. България и останалите страни от Югоизточна Европа ще трябва да внасят ток. Това ще доведе и до скок на цените на електроенергията както за бита, така и за бизнеса, предаде БНР.

Преминаването към използването на по-чиста енергия, което е подкрепено от международни документи, ще се отрази на енергийните пазари в Югоизточна Европа. Регионът е особено уязвим, тъй като страните ще трябва да се откажат от въглищните си централи, които произвеждат значителни количества от необходимата им електрое-

нергия. Това, според доклада, заедно с нуждата от значителни инвестиции в ниско въглеродни мощности и растящите цени на емисиите, може да предизвика енергиен дефицит и поскъпване на тока след около десетина години. Този недостиг от своя страна може да забави и затрудни икономическото и социалното развитие и това да се превърне в основен проблем в региона.

Същевременно възобновяемите източници, въпреки развитието на технологиите, все още не могат да предоставят сигурна базова енергия. Позовавайки се на това, авторите на доклада препоръчват да се инвестира в изграждането на нови ядрени мощности в Югоизточна Европа.

КИТАЙЦИ ПОТВЪРДИЛИ ИНТЕРЕСА СИ КЪМ ПРОЕКТА "БЕЛЕНЕ"

Китайската национална ядрена корпорация (CNNC) е потвърдила инвестиционния си интерес към проекта АЕЦ "Белене". Това е станало ясно на среща на вицепремиера Томислав Дончев и енергийния министър Теменужка Петкова с представители на компанията, съобщиха от Министерството на енергетиката. От българска страна е заявено, че евентуалната реализация на проекта, ще премине през провеждане на конкурсна процедура за избор на стратегически инвеститор. "Няма да бъдат предоставяни държавни гаранции по проекта или сключвани дългосрочни договори за изкупуване на произведената електроенергия", е заявил Дончев. Китайската страна е информирана, че доставеното от Атомстройекспорт оборудване се съхранява съгласно инструкциите на заводите-производители. Представителите на CNNC са потвърдили намерението си да участват при евентуалното провеждане на процедура за избор на инвеститор във връзка с проекта "Белене".

Сигнализируют еврокомисари за несъбрания ДДС

Гражданското движение "Боец" е изпратило информацията, с която разполага, за несъбраното в страната ДДС за близо 6 млрд. лв. на еврокомисари. Това съобщиха представителите на движението Героги Георгиев и Захаринка Истаткова. Те са информирали за проблема и председателя на Европейската комисия ЖАН КЛОД Юнкер, за да знае, когато се прегръща с българските държавни мъже, кого точно прегръща и какво му дължат. Според "Боец" от ЕК все пак реагират, макар и по чиновнически и европейски, за разлика от нашите институции. Секретариатът на ЕК съобщава, че в последния доклад за механизма за сътрудничество и проверка се приканва България да се предприемат мерки срещу данъчни измами и размера на сивата икономика.

От движението заявиха, че искат от НАП имената на фирмите, източили тези пари, но получават отказ, защото това съдържа тайна. Питат НАП и за хазартния бизнес, но получават мълчалив отказ и повече от месец нямат отговор. Внесли са в президентството искане за среща. Разполагат и с информация, че на 30 март президентството внася документ с 21 въпроса до НАП, но и те нямат отговор.

Истаткова обясни, че до ВКП са дадени 2 сигнала. Единият е за престъпно бездействие на финансови министри. Искали са и проверка на Горанов. Вторият сигнал е за дейността на всички финансови министри за периода, в който е допуснато несъбирането на ДДС - общо 8 министри са отговорни за фискалната стабилност на България.

Снимка БГНЕС

Изложение на биохрани, козметика, продукти за дома и играчки от естествени материали се провежда в градинката на "Кристал" в София

ПРЕДЛАГАТ ДА ВНАСЯМЕ ОВЧАРИ И КОЗАРИ ОТ ЧУЖБИНА

Около 1000 души - качествена работна ръка, не достигат на фермерите, които се занимават с отглеждането на овце и кози. Заплатите в сектора на овцевъдството не са малки, голяма част от производителите дават поне по 1000 лв. на човек. Въпреки това липсват пастири. Заради това от Националната овцевъдна и козевъдна асоциация (НОКА) водят разговори с Министерството на труда и социалната политика да се даде възможност

да се внасят работници от чужбина. Това съобщава съпредседателят на организацията Симеон Караколев. "Надявам се в много кратки срокове да имаме зелена светлина, за да можем да започнем", каза Караколев.

В България, според агро-статистиката, има 1 300 000 овце, а според НОКА те са около милион. "Разминаването се дължи на това, че те използват данните от ветеринарната система, което на практика озна-

чава, че те казват, че в България има 1 300 000 ушни марки. Но във всяка ферма има по една чантичка с ушни марки. Представете си какъв буфер се получава", коментира Караколев. Той каза, че решението на този проблем е намерено в Испания и други държави в Европа, където ушната марка е сведена до информация за собственика, а информацията за животното се съдържа в т.нар. търбушен болус (микрочип, който се поглъща от животното).

След 24 г. може да стигнем 90% от средните доходи в ЕС

Доходите в България ще достигнат 90% от средното ниво в Европейския съюз до 2042 г., което означава след 24 години. Това ще стане при условие, че страната продължи да поддържа сегашния си темп на икономически растеж. Това показва доклад на институт "Отворено общество" на тема "Кога Източна Европа ще настигне Западна по доходи". Автор на анализа е старши икономистът Георги Ангелов. Границата от 90% е избрана, защото на това ниво различията в доходите са достатъчно ниски и незабележими.

В тази класация България е първа в ЕС, но отзад напред. След нас в региона се нареждат само останалите страни от региона. На последно място е Босна и Херцеговина, която със сегашния си темп на ръст на доходите би достигнала средния такъв в ЕС чак през 2071 г. След нея се нареждат Черна гора - 2074 г., Македония - 2091 г., както и Албания и Сърбия, които ще достигнат това ниво далеч след 2100 година.

Отличник в Централна и Източна Европа е Чехия - страната ще достигне 90% от

България последна в Евросъюза ще навакса разликите по този показател, показва изследване

средноевропейските доходи още през тази година, а следваща ще е Словения - след три години. На северната ни съседка Румъния ще отнеме десет години - с 14 по-малко, отколкото на нас.

Старшият икономист в института "Отворено общество" Георги Ангелов посочва обаче, че затова е нужно Букурещ да запази настоящите си извънредни темпове на икономически растеж, което е малко вероятно.

Гражданите на Литва ще постигнат тези доходи през 2025 г., а в Словакия с година по-късно. За Латвия и Полша този срок е 2030 г., а на опашката, но все пак пред България са Естония - 2034 г., Унгария - 2035 г., и Хърватия - 2041 г.

Сметките на Ангелов показват, че ако скоростта на растеж се запази, за малко повече от две десетилетия всички нови страни членки ще надминат 90% от средния БВП на човек от населението в ЕС. През това време обаче ще продължат да изпитват нужда от европейско

финансиране и подкрепа.

Тенденцията за намаляване на разликата в доходите се забелязва в последните две десетилетия. През 2000 г. съотношението на БВП на човек между най-богатата и

най-бедната страна достига пик от 5,4, но оттогава постоянно намалява и е спаднало повече от два пъти, до 2,6 през 2016 г. Съотношението между средния БВП на човек в ЕС и в най-бедната страна

показва тенденция за намаляване от 2000 г. насам. Докато през 2000 г. най-бедната страна е близо четири пъти по-бедна от средното, през 2016 г. вече е два пъти по-бедна.

КАЛИН ХРИСТОВ ЗА ВЪВЕЖДАНЕТО НА ЕВРОТО:

Трябва да сме искрени, ще има инфлация

Членството на България в еврозоната не гарантира, че страната ще забогатее по-бързо и че доходите на гражданите ускорено ще се придвижат до средноевропейските. Това смятат част от експертите, участвали в публичен дебат.

Подуправителят на БНБ Калин Христов призна, че именно темата за конвергенцията, свързана с повишаването на доходите и цените след присъединяването на държавите към еврозоната, е била във фокуса на изследване, което българските власти са разпространили за обсъждане по време на проведеното в края на април в София неформално заседание на Съвета по икономическите и финансовите въпроси на ЕС. От проучването ставало ясно, че "самото участие в еврозоната не гарантира, че държавата става по-богата",

Подуправителят на БНБ
Калин Христов

предаде "Медиапул". Като пример за държава, която не е сближила доходите си след влизането във валутния съюз, Христов посочи Италия. Регистрирани са и отделни случаи на т. нар. дивергенция (раздалечаване), при които дадена държава дори се връща назад в развитието си.

Банкери са изказали мнение, че основният въпрос е дали влизането в еврозоната ще до-

принесе за по-бързото сближаване на доходите в България със средноевропейските, или този процес ще е по-ефективен и ускорен, ако страната е извън валутния съюз. Отговорът обаче бил неясен. Според икономиста Димитър Чобанов от УНСС в момента равнището на доходите в България е около 50% от средноевропейското, а някои страни поставят неформалното условие то да се качи на 70%, за да одобряват присъединяването на България. "За да се случи подобен скок след 5 години, икономиката на България трябва да расте със 7% над растежа в ЕС годишно. Тази перспектива не изглежда реалистично", коментира Чобанов.

Подуправителят Калин Христов коментира още, че ако доходите и цените са ниски, както е в България, при евентуално членство те би

трябвало да растат. Това обаче ще покачи инфлацията. "Ако трябва да конвертираме, ще има инфлация", каза Христов. "Трябва да сме искрени, а не да се прищипваме, че ще уплашим хората. Проблемите трябва да се управляват, а не да се отричат", призова Христов по повод изказването си, че има инфлация след евентуалното присъединяване към еврозоната. Според Христов проблемът няма да е толкова в реалната инфлация, а във възприетията. "Най-евтините стоки като вестник и кафе най-много се закръгляват при въвеждането на еврото. Те нямат голяма тежест в индекса на потребителските цени и затова не се отчитат в средната инфлация, но всеки си има своя потребителска кошница. Затова бедните хора вероятно ще имат по-висока инфлация", каза Христов.

ТУРЦИЯ ЩЕ ИЗГРАЖДА ЛИНИЯ ЗА СКОРОСТЕН ВЛАК ОТ ИСТАНБУЛ КЪМ БЪЛГАРИЯ

Като продължение на "пътя на коприната" от Китай предстои да се изгради двойна жп линия за скоростен влак между Одрин и Истанбул с идеята да продължи през Пловдив до София. Това е съобщил областният управител на Одрин Гюнай Йоздемир пред представители на български медии. За целта с приоритет ще се развива жп гарата на граничния пункт Капъкуле, за да може да поддържа трафика и на скоростните влакове, и на товарните. Товарните линии ще се изведат за движение по отделна линия, допълни областният управител. България поетапно осъществява проект за модернизация на жп линията от София до Свиленград, като част от високоскоростните участъци вече са готови. Финансирането е от еврофондовете и от бюджета.

Валията е определил Пловдив като важен за Одрин предвид логистичната позиция, която има и за железопътния, и за автомобилния транспорт. По думите му в бъдеще товарите, превозвани сега с автотранспорт, ще се пренасочат към железницата. За това вече има направени постъпки в двустранните разговори между двете държави на ниво министри, е уточнил Йоздемир.

Одрин вече има подписан протокол за сътрудничество в областта на икономиката, социалните дейности и културата с Разград и целта е този модел да се приложи като еталон и с други градове и региони, добави валията. Плановите включват инвестиции на турския бизнес в Разградско, като първата вече е факт - фабриката за ядки, във връзка с която тази година вече има засети и 6000 дка нахут.

Махнаха гъщерята на Янка Такева от „София тех парк“

Девет месеца след влизането си в управителния съвет на държавния "София тех парк" Живка Такева-Първанова, дъщерята на несменяемия синдикален лидер в образованието Янка Такева, е махната от управлението. Това се случва две години преди изтичането на мандата ѝ. Живка Такева, която дълги години преди влизането си в "София тех парк" беше зам. областен управител на София-град, нямаше никакъв опит в областта на технологиите. При назначаването ѝ през август 2017 г. от Министерството на икономиката оба-

че обясниха, че тя би допринесла "за комуникацията на компанията с всички държавни органи, както и за бъдещото териториално разгръщане на парка".

Министерството на икономиката, което е принципал на дружеството, сменя цялото ръководство, назначено през август 2017 г. От управителния съвет излизат още Николай Андриев и Тодор Ангелов, който беше и досегашният изпълнителен директор на компанията. Решението за рокадата е взето на извънредно общо събрание, но смените още не са впи-

сани официално в Търговския регистър.

На мястото на тримата напускащи ръководители, за които Караниколов заяви през август 2017 г., че са лично негов избор и са безспорни професионалисти, влизат Васил Караиванов и Натанаил Стефанов. Те двамата бяха в управлението на "София тех парк", когато Теодор Седларски беше икономически министър и бяха отстранени от Караниколов с мотива, че са се занимавали "само с продажба на имоти, а не това е неговата цел". Освен тях двамата в УС влиза и

едно изцяло ново попълнение - Тодор Младенов. Той ще е и новият изпълнителен директор.

Освен промените в оперативното управление на общото събрание е решено "София тех парк" да премине към двустепенна система на управление и да бъде създаден надзорен съвет. Негов председател ще бъде Теодор Седларски, който бе икономически министър в служебния кабинет на Огнян Герджиков. Другите двама членове на надзора са бизнесмените Петър Статев и Костадин Петков.

Снимки БГНЕС

Камион разля 12 тона горещ течен шоколад на магистрала на около 60 км източно от град Познан, Западна Полша. Камионът се е преобърнал след удар в мантинелата. Шофьорът е с леки наранявания. 5-сантиметровият слой течен шоколад постепенно се е втвърдил. Магистралата остава блокирана и в двете посоки. Властите се опитват да изчистят шоколада с гореща вода.

Путин винаги е до Сърбия, обяви Вучич

Няма да търпим ултиматуми за Косово, каза сръбският президент

С руския президент Владимир Путин винаги говорим искрено и открито по всички теми. Винаги, когато е необходимо, Путин застава до Сърбия. Сърбия е коректен и предвидим партньор и това не продължава един ден.

Това каза сръбският президент Александър Вучич в интервю за държавната телевизия РТС в края на визитата си в Москва.

“Благодаря на Путин за честта, която той даде на сръбската делегация и Сърбия като държава да бъде сред основните гости на парада по повод победата над фашизма. Това доказва, че освен нашето общо минало, ние ще имаме и много общи неща в бъдеще. С Путин говорихме много, много дълго за Косово. Анализирахме всички документи на ООН, поведението на международните фактори преди всичко по този въпрос. Очаквам го в Сърбия през месец октомври или ноември”, каза още Вучич.

“Всички знаят и тук, и в Европа, че Сърбия е на европейския път, но когато Сърбия каже, че няма да въвежда санкции срещу Русия, това означава,

че Сърбия няма да прилага санкции срещу Руската федерация. Когато казва, че ще остане военно неутрална и че няма да влиза в НАТО, това означава, че Сърбия точно така ще се държи”, подчерта сръбският държавен глава.

“Всеки път, когато сме имали проблем с Косово, с дивашките нападения на албанците на север, включително и пребиването на Марко Джурич, независимо от факта, че Путин бе в ужасна ситуация - приключване на изборите, пожар в МОЛ със загинали деца, той в рамките на 24 часа се обади и разговаряхме за всичко. Винаги и във всеки момент може да се свържем с Путин. Когато е нужно, Путин е до Сърбия и аз лично съм му много, много благодарен”, каза още Александър Вучич.

След завръщането си в Белград Вучич, на съвместна пресконференция с кипърския си колега Никос Анастасиадис, заяви, Сърбия е заинтересована от постигането на компромисно решение по въпроса за Косово, но няма намерение да търпи унижения и ултиматуми.

“Кипър е една от страните в ЕС, която най-активно защитават международното право и териториалната цялост на Сърбия. Сърбия е заинтересована от компромисно решение за Косово, но с нас никой не може да разговаря с език на обидите, с ултиматуми и заплахи, че ние сме длъжни да приемем това, което е изгодно само на албанците”, каза Вучич.

Анастасиадис благодари на Вучич за поддръжката на целостта на Кипър и подчерта, че Кипър не признава едностранното провъзгласяване на независимостта на Косово. Анастасиадис допълни, че с госта му са обсъдили европейския път на Сърбия и изрази увереността си, че “бъдещето на Сърбия е в Европа”. По-рано германският канцлер Ангела Меркел заяви след срещата си с косовския президент Хашим Тачи в Берлин, че “отношенията между Косово и Сърбия са основният въпрос по пътя на двете страни към ЕС. Това не е лека задача, но има напредък по този въпрос. Отношенията между двете държави ще бъдат дискутирани по време на срещата на върха ЕС-Западни Балкани в София”.

От войните печели най-много Америка

САЩ остават държавата, която печели най-много от войните в различни части на света, става ясно от публикуваните наскоро данни от Стокхолмския Международния институт за изследване на мира в Стокхолм (Sipri).

САЩ увеличават своята преднина като износител на оръжие номер едно в света, страната извършва 34% от всички продажби на оръжия в световен мащаб, което е увеличение в сравнение с 30% преди пет години и сега те са на най-високото си ниво от края на 90-те години на миналия век. “САЩ са отворени за доставка на оръжие на голямо разнообразие от получатели и има голям брой държави, готови да придобият оръжие от САЩ”, казва Петер Веземан, изследовател в института. Износът на оръжие от страна на САЩ е с 58% по-висок от този на Русия, вторият по големина износител в света. И докато износът на оръжие в САЩ се е увеличил с 25% през 2013-17 г. в сравнение с 2008-12 г., износът на Русия е намалял със 7,1% през същия период. Страните от Близкия изток са сред най-големите клиенти на САЩ. Саудитска Арабия е начело на списъка, а регионът като цяло представлява почти половината от износа на оръжия в САЩ през периода 2013-17.

Меркел призова ЕС да не разчита на Вашингтон

Европа не може повече да разчита на защитата на САЩ, заяви германският канцлер г-жа Ангела Меркел, цитирана от медиите. “Повече няма такова нещо, че САЩ просто ще ни защитават и Европа трябва да поеме съдбата си в свои ръце, това е задачата на бъдещето”, обясни тя позицията си, след като президентът на САЩ Доналд Тръмп денонсира ядреното споразумение с Иран. Подобен коментар канцлерът направи точно преди година. Ангела Меркел направи това изявление в момент, когато на посещение в Германия е френският президент Еманюел Макрон. Той призова Германия да поеме водеща роля в реформирането на Европа в този “исторически момент” за съюза. “Трябва да направим всичко възможно да направим Европа по-силна, по-обединена, по-независима, по-демократична”, заяви Макрон.

КРАТКИ

Бременна българска изчезнала на остров Крит

Сънародничката ни Десислава Илиева, 37 години, е изчезнала на остров Крит, където е живеела. От 7 години тя имала връзка с гръцки гражданин и била бременна от него, съобщиха NOVA. Въпросният 45-годишен мъж пък бил намерен обесен четири дни след изчезването на Десислава. Приятелките на Десислава твърдят, че мъжът не искал детето, и предполагат, че гръкът може да я е убил и после да се е самоубил.

Британската компания BT ще съкрати 13 000 служители

Британската телекомуникационна компания BT обяви, че следващите три години ще съкрати около 13 000 работни места от администрацията си. Целта е да намали със 1.7 милиарда евро разходите си. Тя обаче ще търси да назначи около 6000 нови служители за обслужването на клиенти и разгръщане на мрежата. В BT работят 106 400 служители.

Ислямисти в Сомалия екзекутираха жена с камъни

Жена беше убита с камъни в Сомалия, след като съд, контролиран от радикалната ислямистка групировка “Ал-Шабаб” я обвини в това, че имала 11 съпрузи. Шукри Варсаме била обвинена, че се била омъжила 11 пъти, без да се развежда със съответния си предишен съпруг. Жената била заровена до врата в пясък и замервана с камъни, докато не издъхнала. Групировката контролира големи райони в Сомалия.

Светкавици убиха 29 жители на Бангладеш

Десетки жители на Бангладеш бяха убити от светкавици, след като над страната се разрази гръмотевична буря, предшестваща сезона на мусонните дъждове. 29-те жертви са предимно фермери, които събирали ориза в открити полета, те са намерили смъртта си през последните 24 часа. 112 души са били убити от светкавици през първите 10 дни на май. Властите обявиха светкавиците за природно бедствие, дължащо се на обезлесяването. Те имат план за засаждането на 5 млн. дървета, досега са посадени около 3,8 млн. палми.

В Кения след проливен дъжд се скъса язовирна стена, досега са намерени телата на 20 души, има и огромни разрушения. Язовирът се намира на 190 км северозападно от Найроби. Последните два месеца се изсипаха проливни дъждове в Кения, загинали са 132 души, 222 456 души са изселени

Иран и Израел си размениха ракетни удари

За мишени са избрани военни обекти, Русия и Франция призовават към деескалация

Израел атакува през нощта срещу четвъртък десетки ирански военни обекти в Сирия в отговор на ракетния обстрел срещу армейски позиции на Голанските възвишения, съобщи пресслужбата на израелската армия в комюнике.

В рамките на мащабна атака бяха нападени позиции на иранското разузнаване, щаб-квартирата на "Ал Кудс", военен и логистичен комплекс, ирански военен лагер, северно от Дамаск, складове на въоръжените сили на "Ал Кудс" на международното летище на Дамаск, военни постове и пунктове за наблюдение в буферната зона. Освен това бяха нанесени удари по иранска пускова установка, от която са били изстрелвани ракети към Израел, се казва в комюникето.

Електронните издания, свързани с "Хизбула", твърдят, че ракетното нападение е било осъществено от сирийски военни и от части на Ислямската революционна гвардия на Иран, дислоцирани в Сирия. Ливанският телевизионен канал "Almayadeen" предава, че цел на иранската атака са били подразделения на електронното разузнаване на израелската армия, щаба на бригадата "Хермон", раз-

положена по южните склонове на Голанските възвишения, два центъра за радиоелектронна борба и части за водене на планинска борба.

Електронното издание на "Haaretz" смята, че въздушното нападение е било най-масираното от десетилетия насам и изцяло е било предизвикано от иранската ракетна атака, като Тел Авив за първи път отправя открито обвинение срещу Иран за удари по израелска територия. Вестникът уточнява, че Русия е била предупредена за въздушния удар, а САЩ са изразили подкрепа за действията на израелските BBC. "Haaretz" съобщава за най-малко 8 убити ирански военнослужещи в района на Дамаск, а Сирийската обсерватория за човешките права заявява, че убитите са 15, сред които 8 иранци и 2 цивилни граждани, а останалите са военнослужещи от части на правителствената армия.

Израел е изстрелял по Сирия повече от 70 авиационни и тактически ракети, а сирийската противовъздушна отбрана е свалила повече от половината от тях. Това съобщиха в четвъртък пред журналистите от Министерството на отбраната на Русия, предава ТАСС.

Министърът на отбраната на Израел АвиГдор Либерман не потвърди

за възможна война с Иран, но предупреди, че неговата страна няма да позволи на Техеран да присъства на северната ѝ граница. В интервю за местна телевизия Либерман изрази съмнения, че Израел се намира във война с Иран, но заяви, че в Иерусалим ще направят всичко възможно за деескалация, като обаче са готови за всякакъв

сценарий. По неговите думи иранците ще се опитат да построят фронт против Израел на сирийските Голански възвишения, така както "Хизбула" в Ливан.

Русия е разтревожена от нарастващото военно напрежение между Израел и Иран заради Сирия и ги призовава да смекчат ескалацията след ракетните удари от тази нощ. Това подчерта

заместник-министърът на външните работи на Русия Михаил Богданов, цитиран от руските медии. "Това е много тревожно, предизвиква безпокойство. Трябва да се работи за деескалация на напрежението", изтъкна Богданов. В същия дух се изказа и френският президент Еманюел Макрон. "Президентът е осведомяван редовно. Той призовава за деескалиране

на ситуацията", се казва в съобщение на Елисейския дворец.

"Атаките са сериозна провокация и ние строго ги осъждаме. Както винаги подчертаваме, че Израел има правото да се защитава", заяви говорителка на външното министерство на Германия и добави, че "е критично важно да няма по-нататъшна ескалация на напрежението в региона".

Така е изглеждало нощното небе над Дамаск, където сирийските ракети прехващачи "гонеха" израелските ракети

ЕВРОПА И ТЕХЕРАН ОБСЪЖДАТ ОБЩИ МЕРКИ

Френският президент Еманюел Макрон и иранският му колега Хасан Рухани се съгласиха да работят "по изпълнението на ядрената сделка" след решението на САЩ да се оттегли от споразумението, съобщи Елисейският дворец. В телефонен разговор, продължил над два часа, Рухани е заявил на Макрон, че "ще направи всичко, за да остане в споразумението" за ядрената програма, но иска от европейците много спешни гаранции, че техните компании ще продължат да работят с Иран", гласи съобщението. Президентите се споразумяха да формират незабавно работни групи между Европа и Иран за варианти на първите гаранции, които да покажат, че европейците ще могат да

продължат своите икономически дейности в Иран. Още следваща седмица сформирането на такива групи ще бъде обсъдено на среща между външните министри на Франция, Великобритания, Германия (трите страни от ЕС, подписали споразумението) и Иран. Хасан Рухани обясни, че в Иран има силен натиск за излизане от споразумението и тези гаранции са му необходими, за да убеди иранците, че страната им трябва да остане в споразумението. Рухани набляга, че интересите на Иран трябва да бъдат гарантирани с ясни и прозрачни решения, особено за продажбата на петрол, банковите отношения, инвестициите, застрахователната дейност и транспорта. "Ако в кратък срок от време

успеем да стигнем до ясно решение за ядреното споразумение, ще можем да имаме широко взаимодействие между Иран и ЕС", добави той. За да спасят споразумението, европейците ще трябва да издействат от Вашингтон да не бъдат санкционирани техните компании.

Междувременно президентът на САЩ Доналд Тръмп предупреди Иран да не подновява ядрената си програма. Той подчерта, че Техеран трябва да започне преговори за ново споразумение, като предупреди, че иначе "нещо ще се случи". "Не бих посъветвал Иран да започне работа над ядрена програма. Ако започнат, това ще има много сериозни последици", предупреди президентът.

Междувременно САЩ наложиха санкции на руския 183-ти гвардейски зенитен ракетен полк заради Иран. Санкции са наложени още на конструкторско бюро, военен и учебен център край Санкт Петербург.

Русия е готова да задълбочава отношенията си с Иран въпреки решението на САЩ да излязат от ядрената сделка с Техеран, заяви пред руския зам. външен министър Сергей Рябков, който пристигна в Техеран.

Ако Иран се сдобие с ядрено оръжие, Саудитска Арабия ще направи всичко възможно да постигне същото, това заяви саудитският външен министър Адел ал-Джубейр пред Си Ен Ен.

Юнкер: Да поемем ролята на САЩ

Председателят на Европейската комисия Жан-Клод Юнкер каза, че САЩ при управлението на президента Доналд Тръмп обръщат гръб на многостранните отношения и приятелското сътрудничество "със свирепост, която само може да ни учудва", предадоха медиите.

Юнкер заяви, че след решението на Тръмп за изтегляне от споразумението за иранската ядрена програма САЩ "вече не искат да си сътрудничат с други части на света".

В изказване пред фламандския регионален парламент в Белгия Юнкер заяви, че от Евросъюза зависи дали ще поеме ролята на САЩ. "В този момент трябва да заместим САЩ, които губят сила като международен играч, а оттам и влияние", каза той.

Джонсън: Вашингтон да не пречи на гругите

Британският външен министър Борис Джонсън предупреди САЩ в сряда да не се опитват да подкопаят ядрената сделка в Иран, след като се изтеглят от нея, и каза, че Вашингтон трябва да "обясни в подробности" плановете си. "Настоявам САЩ да не предприемат каквито и да било действия, които биха попречили на други страни да продължат работата си", каза Джонсън пред парламента. Той добави, че Великобритания ще остане ангажирана със сделката, тъй като тя остава "жизненоважна" за националната ѝ сигурност. Преди два дни Борис Джонсън заяви, че в тази деликатна ситуация оттеглянето на САЩ от споразумението е грешка.

Асад: Войната в Сирия е световна

В интервю за гръцкия вестник "Екатимерини" сирийският президент Башар Асад направи тежки изводи за войната в страната му. "Може би това не е пълна трета световна война, но е световна война, може би по различен начин, не като втората и първата, може би не е ядрена, но определено не е студена война; това е нещо повече от студена война, по-малко от пълномащабна война." Той отрече сирийската армия да е използвала химически оръжия в Дума срещу цивилни. Асад каза, че "западният разказ (за Дума) стартира след победата на сирийската армия, не преди това". По думите му невъзможно е при използването на оръжия за масово унищожение в гъсто населено място като Дума да има само 45 жертви, а химическото оръжие е "подбрало" за свои жертви само жени и деца, но е пропуснало терористи.

ДУМА

ПЕΤΥК 11 МАЙ 2018

РУМЕН ДРАГАНОВ:

Вносът на работници няма да реши проблема с кадрите в туризма

Средната заплата в сектора да стане 1600 евро до десетина години, препоръчва директорът на Института за анализи и оценки в туризма

Интервю на Мая ЙОВАНОВСКА

□ Господин Драганов, какви са очакванията за туризма през настоящата година, а както вече стана известно, има и посълване?

- Очаква се силен туристически сезон. Годината тръгна добре. Председателството на България стимулира пристигането на повече туристи. Рекламата, която се прави всекидневно в близо 200 медии по целия свят, в която се споменават България и София, очевидно играе положителна роля. Както и стартирането на програма с нискотарифни полети от септември 2016 г., която през м.г. докара около 1 млн. чуждестранни посетители, с цел културен туризъм в градска историческа среда, които останаха с много добри впечатления. И рекламната от уста на уста очевидно е задействала. Продължава интересът към България в това направление, което доведе и до нови нискотарифни полети към летищата във Варна и Бургас към края на март т.г. Това ще генерира по-голям брой туристи и очакваме общо техният брой да надхвърли 12 млн. и 200 хил. чуждестранни посещения през тази година, което е ръст 7-7,5%.

Като цяло имам увеличение на цените, което се движи в рамките на около 11,2%. То обаче е на база на увеличаване интерес. Заради председателството има много голямо търсене на хотелите в София. Тяхната цена се покачи, места за определени дати няма, което означава, че пазарът вече започнал да диктува по-високата цена за хотелите в София. И понеже има увеличение на цената на туристическата услуга, ще има и на приходите.

□ Споделете прогнозите за спад на руските туристи?

- Да, тези прогнози са верни. Ние имаме 15% по-малко заявени полети в началото на месец май в сравнение с м.г. Това се дължи, общо взето, на срива на руската рубла, която осъпи пътуванията. В същото време влияе и връщането на Турция като активен конкурент на България. Анталия е пълна с руски туристи, Турция сваля и визите за тях. Като цяло големият интерес към Турция и по-евтините цени там за качествени услуги ще повлияят на българския пазар. Причината за очаквания спад на руските туристи е комплексна. Но в същото време този спад ще бъде в рамките на около 50-60 хил. туристи в общия брой. Не е това, което ни се случи през 2015 г., когато иммахме със 160 хил. по-малко руски туристи. Тази година те отново

РУМЕН ДРАГАНОВ работи в сферата на туризма над 30 години. Завършил е TV-София и УНСС. Заемал е различни длъжности в туризма - екскурзовод, туристически представител, офис директор в международната търговска организация "Балкантурист", изп. директор на "Балкан холидейз интернешънъл", президент на клоновете в Лондон, Ню Йорк, Рим, Москва, Кайро. Бил е председател на Туристическия комитет към Съвета на министрите в качеството на зам.-министър на търговията и туризма. Директор на Института за анализи и оценки в туризма

ще бъдат в рамките над 500 хил. посещения.

□ Има усещане, че на българина не се гледа като на турист в собствена му държава.

- Това е невярно твърдение и, общо взето, е шлагер, който се изпълнява често, но числата показват друго. 6 млн. и 200 хил. са общо всички пътувания на българи, които са излезли по различни причини от България, а 18,5 млн. са пътуванията на българи в страната с туристическа цел, независимо за какво става въпрос - туризъм или екскурзия, едновременно посещения.

□ Темата за кадрите в туризма отново е на дневен ред. Може ли наистина този проблем да се реши с внос на нископлатени работници или е необходимо повишаване на заплатите?

- Миналата година ние сме издали документи за 3400 чуждестранни работници в туризма, а през лятото общо във всички дейности са заети около 360 хил. Няма как да решим проблема с кадрите чрез внос на младежи от Украйна и Молдова. Още повече, че в известна степен м.г. сме се компрометирали и на двата пазара тъй като някои фирми не са платили заплатите по договор за септември. Това с вноса на работници е абсолютно грешна политика. Политиката трябва да бъде увеличаване на доходите. Това беше предложено и от Националния борд по туризъм и от Българския съюз по балнеология и спа туризъм още в края на 2016 г. Тогава бе обявена като цяло средна заплата 1400 евро с хоризонт 2026 г. Кадри има в цяла Европа, но средната им заплата е 1400 евро. Което означава, че за тези, които ще работят на най-ниските длъжности - камериери, рецепционисти, обслужващ персонал в кухнята и др., тя трябва да е не по-малко от 650 евро. А за работещите на междинни и висши

длъжности заплатите трябва да бъдат в рамките между 2 и 7 хил. евро. Така че става въпрос за сериозно заплащане, което отговаря и на клиентите, които обслужват. Защото тези туристи, които идват от европейските страни и извъневропейските страни, навсякъде по света плащат цената, каквато плащат и в България, но заплатите и в Кипър, и в Малта, където сме абсолютно еднакви като цени, са по-високи. В Германия например средната заплата е 1400 евро. Трябва да изчистим това разминаване между парите, които получаваме от туристите, и заплатите, които получава персоналът. В момента в туризма у нас кадрите получават 50% от заплатите в другите страни.

Браншът е против връщане на тютюнопушеното

□ Трябва да се върви към увеличение от порядъка на 50% ли?

- Да, увеличение с 50%, но то е абсолютно реално, тъй като ние виждаме, че средната заплата се качва непрекъснато през последните години. В 10-годишен период е съвсем нормално да стигнем тези заплати.

□ Какъв е делът на сивия сектор в туризма?

- Това личи от проверките, които извършва НАП. Видяхме, че през 2016 г. в някои места увеличението на отчетените приходи беше с 200%, на други със 70%, на трети с 40%. Миналата година при проверките, които бяха направени, само на Слънчев бряг увеличението на приходите е с 36%. Но това не е всичко, това не е ликвидация на сивия сектор, това е леко навлизане в сивия сектор, който не плаща данъци и не използва системата така, както се използва от останалите. Очевидно, че става въпрос за голяма диспропорция между тези, които съвестно плащат данъци и осигуровки, и онези, които се крият, независимо кой ги покровителства. При всички случаи това нанася щета на българския туризъм, тъй като дава възможност за дъмпингови цени и оттам - невъзможност да се платят заплатите, за които говорим.

□ Туристически инспекторат, туристическа полиция, мерки срещу

шума, връщане на тютюнопушеното. Ще има ли полза от всичко това?

- Не е еднозначно отношението на бранша към тези промени. Много добре се приемат предложенията, свързани с ограничаване на шума. Вицепремиерът Валери Симеонов успя да спре шума в няколко места, които действително генерираха значителна част от проблемите в Слънчев бряг, а и на други места по Черноморието. За това има безпрецедентна подкрепа от страна на бранша. По отношение тютюнопушеното няма такава подкрепа. Туризмът е последният, който ще се съгласи рекреацията да се използва във вреда на туристите и оттам Валери Симеонов не среща подкрепа в бранша. И всякакви обяснения изглеждат далеч от това, което вече е постигнато. България стои много добре на картата със законодателството в здравната част, която е приела, и всякаква промяна ще бъде приета изключително негативно. Както от туристите, така и от чуждестранните туроператори.

По отношение на туристическата полиция или т.нар. контрол на Министерството на туризма, фактически от 1 юни ще бъдем в нова ситуация, в която Министерството на туризма, министърът на туризма и министър-председателят, ще бъдат отговорни за всякакъв проблем с качеството на туристическия продукт. Независимо дали става въпрос за ресторанти или хотели, за които министерството като законодателен орган създава законодателната рамка, като сертифициращ орган вписва в регистрите или извършва категоризацията и като контролен орган ги контролира. Така че след 1 юни всякаво оплакване, независимо дали става въпрос за туристи, които пътуват с туроператор, който е нарушил реда по някакъв начин, или гости на хотел и на ресторант, които се оплакват от качество на храна, трябва да се обръщат към министъра и министър-председателя. Те са взели съвсем неправилно функцията да извършват всичко. Поради тази причина има сериозен конфликт на интереси и браншът е абсолютно против Министерството на туризма да концентрира и трите дейности. Още м.г. беше предложено да бъде създадено обединение на браншовите, продуктовите и професионалните туристически организации, които да водят националните туристически регистри както на хотелиерите и ресторантьорите, така и на туроператорите и туристическите агенции, на екскурзоводите, планинските водачи и скиучителите, на

спацентровете и медикълспацентровете, но това се забави. Работна среща беше проведена само веднъж от министър Ангелкова, което е абсолютно недостатъчно и очевидно, че тук се върви по една линия, която няма да доведе до подобряване на българския туристически продукт, изключвайки браншовите, продуктовите и професионалните организации от процеса на контрол.

□ От това, което казвате, разбирам, че този нов контрол няма просто да сработи.

- Изключено е да сработи, тъй като става въпрос за над 94 хил. заведения на територията на страната, категоризирани от министъра и от кметовете на общините, и за 3600 туристически агенции. Дали МТ има персонал, равен на Министерството на отбраната. То няма да бъде в състояние да свърши тази работа, ако не бъдат включени продуктовите, професионалните и браншовите туристически организации.

□ Това едно неадекватно решение ли беше или желание за съсредоточаване на власт?

- Това е едно нахално, агресивно и некомпетентно решение на министъра на туризма Николина Ангелкова, което нанася огромна имиджова щета на българския туризъм.

“**Новите контролни функции на министерството са нахално, агресивно и некомпетентно решение на Николина Ангелкова**

Заклинания и икономика

Управляващите имат способността да приемат желаното за действително

Бегла справка в тълковния речник показва, че думата "заклинание" означава "магически формули, изрази с тайнство значение". Това понятие може да бъде описано и като инструмент на съзнание, който освобождава ума от илюзията и материалната обвързаност. А щом стане въпрос за икономика, едно е сигурно - през последната година, откато на власт е правителството "Борисов 3" тя отново се управляваше със заклинания.

Стопихме външния дълг

Това е една от новите хвалби на премиера, която е на път да се превърне в заклинание. Трети сме в класацията за най-нисък външен дълг в Европа след Естония и Люксембург, обявява под път и над път той.

Наистина външният дълг бе един от проблемите на страната в края на 80-те години, когато той нарасна значително, а валутните резерви се стопиха. Логично през 1990 г. България обяви мораториум върху плащанията на дълга. През 1993 г. той беше предоговорен с Парижкия и Лондонския клуб, но въпреки това към 1996 г. валутните резерви отново намаляха и това доведе до хиперинфлация през 1997 г. Трупането на нови външни дългове от държавата започна през 2014 г., когато правителството взе 3 млрд. лв. от външните пазари. Парите трябваша за погасяване на друга емисия в началото на 2015 г. След това, най-вече заради КТБ и дефицитите, България няколко пъти тегли заеми от чужбина.

Както е известно, парламентът подписа своеобразен празен чек на второто правителство на ГЕРБ за 16 млрд. лв. Управляващите получиха възможност да теглят от тези пари, когато поискат, и да ги харчат за каквото си поискат. Така през 2016 г. външният дълг на публичния сектор набъбна до 7,5 млрд. евро, или с 3,5 млрд. евро повече спрямо две години по-рано. Според статистиката в същото време поделенията на чужди компании у нас са изплатили близо 6 млрд. евро на своите собственици зад граница. Това връщане най-често е под формата на заеми, които преди това чуждите компании са предоставили на своите дъщерни дружества в България. Тези пари са използвани за разширяване на дейността и за текущи разходи. Какво се оказва в крайна сметка. Наистина външният дълг намалява, но това е за сметка на частния външен дълг, докато държавата продължава да задлъжнява.

Инвеститорите се завръщат

Въпросът е обаче какво ги отблъсна, че сега отново ги чакаме с нетърпение. Финансово-икономическата криза обикновено се явява като обяснение на проблема. Постепенно макроикономическата обстановка в страната се нормализира, чуждите инвеститори отново поеха към развиващите се пазари, но съзнателно заобикалят България.

Евгени Гаврилов

В периода 1996-2014 г. преките чуждестранни инвестиции у нас възлизат на 43,7 млрд. евро. Интересът към България като инвестиционна дестинация достига своя пик в периода 2006-2008 г., като тогава бяха направени над 50% от всички преки чуждестранни инвестиции за целия период 1996-2014 г. От 2010-2014 г. чуждите инвестиции възлизат на малко над 1 млрд. евро годишно.

Преките чуждестранни инвестиции в България през миналата година са 901,9 млн.

два пъти по-висок. През последните години България е получила нетна помощ по програмите на Европейския съюз в размер на 6 млрд. евро. За същия период 4,4 млрд. евро предимно български капитали са напуснали страната. Затова растежът на българската икономика, колкото го има, се дължи почти изцяло на европейските пари. Според рейтинговата агенция "Фич" у нас липсват реформи, които да гарантират ръст на производителността на глава от населението, а не глобален икономически ръст. Всеизвестна истина е, че нашият растеж в момента е благодарение на силния експорт. Но това е износ най-вече на суровини с ниска добавена стойност. Това означава, че ние попадаме в групата на експортно ориентирани страни с модел трети свят. Докато вътрешният сектор е поставен

декс - с 6 изменения и допълнения (т. е. средно веднъж месечно) и Законът за съдебната власт, Законът за местните данъци и такси и Законът за Комисията по финансов надзор - с по 5 изменения и допълнения. Има закони, изменени още преди да влязат в сила. Пример: новият Закон за концесиите.

Ниската производителност и недостатъчната инфраструктура остават основните предизвикателства пред чуждите фирми в България. Това показва традиционното проучване на Германо-българската индустриално-търговска камара. Според него по част от показателите, които определят средата за бизнес, България изостава от останалите страни в региона. За една година делът на германските фирми, които биха инвестирали отново в България, е намалял от 90 на 88%. В сравнение с

г., негативните ефекти остават сериозни. За 2016 г. този дял се е равнявал на близо 1 млрд. къса незаконни цигари, които са оцетили бюджета на страната с 200 млн. лв. Това биха били приходите за хазната от акцизи и ДДС, ако тези цигари бяха потребени легално. В пиковия момент за незаконната търговия през 2010 г. потенциално пропуснатите приходи за бюджета са надвишавали 800 млн. лв. Не бива да бъде пропускан и големият незаконен пазар при тютюна за пушене или т. нар. тютюн за ръчно свиване. Незаконната търговия при тютюна за пушене достига над 75% от общия пазар. Контрабандата на цигари в България се увеличава с 0,6% за последното тримесечие на 2017 г., показват данни на тютюневите компании. Според изчисленията на бранша в края на миналата година нелегалните цигари заемат 6,6%, като за третото тримесечие те са били 6%.

НАП официално призна, че за последните 17 години не е могла да събере начислен ДДС в размер на близо 5,8 млрд. лв., въпреки че има влезли в сила ревизионни актове. 5,4 млрд. лв. от тези пари реално трябва да бъдат отписани, защото те са начислени на т. нар. "клошарски" фирми и няма никакви шансове те да влязат някога в бюджета. От справка на приходната агенция става ясно, че най-много данък се е източвал след 2011 г., за да стигне до края на миналата година, когато общият му размер вече се изчислява на стряскащите 16,2 млрд. лв.

На близо 22,6 млрд. лв. възлизат несъбраните данъчни вземания у нас за периода 2008-2016 г., показва проучване на БСК. Индикатор за нарастването на сивия сектор е фактът, че увеличението на данъчните приходи е много по-малко, отколкото би трябвало да бъде при съществуващото нарастване на базови икономически параметри. Оказва се например, че топ 50 на българските компании по приходи почти нямат печалби, а в същото време много от тях правят сериозни инвестиции.

Символично изменение има на приходите от акцизи, въпреки че акцизните ставки са се вдигнали значително - от 12 на 33% за горивата и над 20 пъти за цигарите.

Усвояваме успешно еврофонгове

Четири години след началото на новия програмен период и три години преди края му България продължава сериозно да изостава в усвояването на европейските структурни и инвестиционни фондове. Към края на 2017 г. страната ни е успяла да използва само 1,587 млрд. евро, или 16% от средствата, които са й отредени от бюджета на ЕС, се твърди в анализ на финансовото министерство. Важни програми като "Околна среда", "Наука и образование" и "Развитие на селските райони" са далеч под средния процент, а "Морско дело" и "Добро управление" са с незавидните 0,2 и 6,2%.

На стр. 31

евро, което е с 36,7% над миналогодишното ниво. За разлика от 2016 г. обаче сега над половината от привлечения капитал е под формата на дългови инструменти, което говори за разширяване на дейността на вече присъстващи в страната чужди компании и за краткосрочен интерес. Реално интересът на инвеститорите към страната ни намалява от 2009 г. насам. Структурата на паричните потоци пък сочи, че голяма част от т. нар. преки чужди инвестиции на практика са български, като парите минават през офшорни компании, най-вече от Холандия. Предприемачите все по-малко гледат на страната ни като на дългосрочна инвестиционна цел. Такъв извод може да се направи от факта, че инвестициите са предимно в дялов капитал и в т. нар. друг капитал, в който влизат кредитите, отпуснати от чужди компании на българските им дружества, като по този начин се формира вътрешна задлъжнялост.

Икономиката расте

Наистина през последните 2-3 години статистиката отчита 3-3,5% икономически ръст, но за да стигнем в обозримото бъдеще средноевропейското развитие и стандарт на живот, той трябва да е поне

под натиск заради спада на потреблението. Явно чуждестранните анализатори не четат заклинанията на управляващите, че през последните 10 години благосъстоянието на българите се е увеличило три пъти. Навсякъде, във всички модели по света растеж под 3% се тълкува като нисък, от 3 до 6% - като среден и над 6% - като висок. Така че ние оставаме традиционно с нисък икономически растеж и с бюджетни дефицити.

Премахваме пречките пред бизнеса

Оказва се, че големият недостатък на нашата страна продължава да бъде лошата институционална среда, която така и не се подобри след членството ни в Евросъюза. Тази среда най-много зависи от втръснатата ни от обсъждане съдебна система и от качеството на законодателството, което определя условията за правенето на бизнес.

А промените в законите у нас са многобройни и хаотични, дори смехотворни, е основният извод от поредното изследване на "Юридически барометър". Според него близо 70% от приетите закони са променени повече от веднъж за 6 месеца. Лидери в това отношение са Данъчно-осигурителният процесуален ко-

данните за останалите страни от Централна и Източна Европа оценката на германските фирми в България за борбата с корупцията и престъпността остава далеч под средното ниво за региона. 44% от анкетираният казват, че са много недоволни от усилията в тази посока, което поставя България на предпоследно място преди Словакия. Вече близо десет години се харчат милиони за създаването на е-правителство, а резултатите са незначителни. Освен редовните налози фирмите са принудени да плащат безброй такси при придобиването на многобройните лицензи и разрешения, което реално си е двойно данъчно облагане. Трите месеца, които даде премиерът на министрите да раздвижат за пореден път административната реформа, минаха, но на мегдана отново няма нищо. Само вицепремиерът Томислав Дончев призна, че администрацията е много зловна и оказва безпрецедентна съпротива.

Повече пари от данъци и контрабанда

Въпреки спада на незаконната търговия с цигари през последните години до около 7% от общия пазар през 2016

ДУМА

ПЕТАК 11 МАЙ 2018

ЕВГЕНИ ГАВРИЛОВ

Бизнес климатът се подобрява, обяви вчера в парламента министърът на икономиката Емил Караниколов. Преведено на човешки език, това означава, че бизнес у нас вече се прави по-лесно. Дали е така или това е поредната илюзия? Какви са фактите? У нас е налице свръхрегулация на бизнеса, тъй като над 500 администрации управляват повече от 2500 регулаторни режима, голяма част от

Чуждите инвеститори: Дърварска му работа!

документи. 102 администрации предлагат 2826 е-услуги, като 74% са само за предоставяне на информация, което е най-ниското ниво на е-комуникация.

До къде сме стигнали с е-управлението, се вижда най-добре, когато се сравним с Естония. По данни на Световната банка, необходимото време за получаване на лицензи в Естония е 16, а у нас 40 дни. За започване на бизнес в Естония трябва 3,5 дни, а у нас - 18 дни. В Естония за справяне с нормативната база мениджърите отделят 6,6% от времето си, а у нас 16,1%. В Естония за плащане на данъци се отделят 81 часа, а у нас - 423 часа. На този фон не е изненадващ и фактът, че за Естония Светов-

Поредната илюзия

които биха могли да бъдат отменени. Нещо повече, продължава съществуването на феномена незаконни регулации, при който най-вече общинските администрации въвеждат регулаторни режими, при положение че ня-

мат законово право да го правят. Доброто в случая е, че за подобряването на положението има панацея - електронното управление.

През последните 15 години държавата е изхарчила за неговото въвеждане над 3 млрд.

лв., а ефектът от това е незначителен. След харча на толкова пари само 8% от държавните регистри имат обмен и интеграция на данни с други регистри. Само 1% от документооборота минава през Единната система за обмен на

ната банка отчита нулева корупция, а у нас 8,9% от фирмите декларира, че са били подложени на искане за плащане на поне един подкуп. Явно подобряването на бизнесклимата е поредната илюзия.

Здравни далаверки

АИДА ПАНИКЯН

Години болни от хепатит С, заедно с пациентски организации и лекари, се бориха и у нас да бъде въведено съвременно лечение на болестта. Не бяха малко и онези, които си отидоха от този свят, докато чакаха бюрократията да се намисли. И все пак новото лечение

е факт, касата го плаща на 100% (т.е. заприличахме на цивилизования свят), а дочакалите го пациенти се радват на добро здраве, работят, внасят данъци и здравни осигуровки в касата. За да има пари за лечението на други тежко болни. И хоп - на един, двама или трима хитриги им хрумва да върнат далаверка с парите за скъпо лечение и си лапват милионче. Тъй де, какво е 1 млн. лв. на фона на четирите милиарда, които се въртат в здравеопазването? Парите, които гушнаха, щели да излекуват поне двама души. Какво пък, голяма работа, че двама-трима не

получили животоспасяващо лечение, след като управляващите през зимата се стискаха за едни 25-30 млн. лв. за иновативни лекарства...Навярно такава е била логиката на онези неколцина със схемата за несъществуващи аптеки. Да се надяваме, че разследващите органи ще разберат кой е мозъчният тръст на тази далаверка.

Остава обаче открит въпросът как и защо информационната система на касата се окача на толкова лесно пробиваема? Защо след близо две десетилетия обществени и необществени поръчки, съдебни дела и пр., здравни-

ят фонд е лесна плячка за различни видове хакери и далавераджии? Две поколения израснаха с обещания за цялостна информационна система в здравеопазването. Кой е заинтересован България все още да не разполага с такава? Ако бъде изградена по западноевропейски модел, кранчето на малки и големи хитриги може и да секне. Иначе, като на циклостил, министрите си размножават едни национални здравни карти, които могат да оставят цели области без болници. На това българинът му вика "Скъп на триците, евтин на брашното".

Поуки от финала

ВЛАДИМИР НИКОЛОВ

"Славия" спечели за осми път Купата на България, като надигра в рулетката на дузпите "Левски". За ужас на "сините" фенове, които бяха понапълнили Националния стадион "Васил Левски" за първи път от години. В най-старото столично футболно

дерби у нас обаче, освен от неадекватната игра на любимците си, шефовете и привържениците на "сините" получиха звучен шамар. Те бяха надиграни от отбор, съставен наполовина от бивши левскарри. Двама юноши на клуба от "Герена" - Галин Иванов и Андреа Христов, започнаха титуляри, както и дългогодишният вратар на "Левски" Георги Петков, и халфът Стефан Велев. Последната дузпа вкара младокът Георги Йомов, внук на "синия" легенда и откупил се от "сините" за впечатляващата за мнозина от народонаселението сума от 37 000 лв.

Това отново доказва максимата, че "никой не е пророк в собственото си село". При това клубът от "Овча купел" доказва как отбор, съставен само от български футболисти, може да печели трофеи в неособено качествения ни "Цар Футбол".

И друга поука от финала. Двете агитки не създадоха проблеми на полицията преди, по време и след мача. Но при съотношение 30 000 от "Левски" към 3000 на "Славия" очевидно финалът не би трябвало да се отнесе към "рисковите срещи". С бледите си изяви в мача левскарите дори

не въодушевиха агитката си да провокира охранителите на стадиона и извън него.

Още нещо, което отново ни отдалечава от европейската организация на футбола. С оглед на безопасността, органите на реда уж не допускат внасянето на бутилки с минерална вода. Същите обаче вътре се продават спокойно срещу 2 лв. Пред неособено чистите тоалетни изобретателни амбулантни търговци продават семки пак по 2 лв. А след консумацията им остават купища от люспи. Европейци сме, но ориенталщината не ни е чужда.

Датата

11

ДЕН НА БИБЛИОТЕКАРЯ. Празнува се официално у нас от 2006 г. след решение на МС. Датата първоначално е отредена от БПЦ за честване на славянските първочители - светите братя Кирил и Методий. От 1851 г. се отбелязва и като празник на българската просвета. За първи път е честван в Пловдив по инициатива на Найден Геров в Епархийското класно училище. С промяната на календара честването се премества на 24 май - Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост. На 11 май Националната библиотека "Св. св. Кирил и Методий" има патронен празник.

ПРАЗНИК НА ЛОВЕЧ. Местният учител по пеене Панайот Пипков е автор на мелодията на химна "Върви, народе възродени". Дълги години тук са се провеждали т.нар. Люлякови тържества през май. Това е послужило като повод от 1992 г. градската общественост на Ловеч да избере за празник на града 11 май.

ПРАЗНИК НА ШУМЕН. Денят на светите братя Кирил и Методий се отбелязва в Шумен за първи път през 1813 г., а 11 май е утвърден за Ден на Шумен през 2000 г. Тогава е приет химнът на града "Оттука започва България" по текст на Антонин Горчев, музика на Хачо Мисакян и в изпълнение на Асен Масларски.

1720 - РАЖДА СЕ БАРОН МЮНХАУЗЕН (УМИРА 1797 Г.). Карл Фридрих Йеронимус, Фрайхер фон Мюнхаузен, е легендарен разказвач на измислени истории. Името му става нарицателно и се употребява за хора, които разказват невероятни истории и небивалици. През 1785 г. е издадена книгата "Приключенията на барон Мюнхаузен".

1840 - РАЖДА СЕ СТЕФАН КАРАДЖА, ЧЕТНИЧЕСКИ ВОЙВОДА (УМИРА 1868 Г.). Рожденото му име е Стефан Тодоров Димов. Участва в Първата и Втората българска легия в Белград. Заедно с Хаджи Димитър преминава Дунава начело на чета от 129 души. Тежко е ранен в бой с поробителите. Полумъртъв е изправен пред извънреден съд и осъден на смърт чрез обесване. Умира от раните си в Русенския затвор. Погребан е от баба Тонка Обретенова.

1897 - УБИТ Е АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ, ПИСАТЕЛ И ОБЩЕСТВЕНИК (Р. 1863 Г.). Известен с псевдонима Щастливцеца. Най-популярните му произведения са сборникът от разкази "Бай Ганьо", пътеписът "До Чикаго и назад" и колоритните фейлетони "Страст", "Честита Нова година" и др. По негова инициатива на 26 и 27 август 1895 г. на Черни връх е основан Българският туристически съюз.

1981 - УМИРА БОБ МАРЛИ, ЯМАЙСКИ ПЕВЕЦ И МУЗИКАНТ (Р. 1945 Г.). Най-известният изпълнител на реге, който популяризира този жанр извън Ямайка. Прави първите си стъпки в музиката в началото на 60-те години на миналия век. През 1974 г. групата му добива световна популярност. Славата му се разпростира още повече, когато една от песните на Боб е изпълнена от английския китарист Ерик Клептън.

Неделник

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ

ПЕТЪК
11 МАЙ 2018

ДУМА

СЛАДКО Е ДА СЕ МРЕ ЗА БЪЛГАРИЯ!

Как Вельо Дебелянов, първи братовчед на поета Димчо Дебелянов, описва знаменития патриот и военен педагог полк. Борис Дрангов

Петра ТАШЕВА

На 2 март т. г. в двора на Военната академия "Г. С. Раковски" в София бе открит паметник на полковник Борис Дрангов - забележителен военен педагог и първи военен теоретик на тактиката. В словото си президентът Румен Радев подчерта, че и днес полковник Дрангов е "еталон за родолюбие, храброст и мъжество". Сега неговата статуя, висока 2,20 м с постамент от 1,6 м, се извисява на западния вход на академията. Обърната е на югозапад - към Скопие, родното място на Дрангов. Там е била и Школата

за запасни офицери, запомнена в историята като "Дранговата школа". Няколко месеца било обучението на школниците, но тези няколко месеца оставяли у тях незаличими спомени за началника на школата - за "незаменимия военен педагог, сърцевед, голям българин и патриот полковник Дрангов". Така пише Вельо Дебелянов - първи братовчед на поета Димчо Дебелянов, в автобиографичната си книга "Копривщица в сърцето". Той също е завършил Скопската школа и разказва свои спомени за полковник Дрангов.

Вельо Дебелянов го представя като "висок, строен, стъпващ на пръстите си като на пружини, изпълнат като струна, с вирната глава". Сякаш Борис Дрангов е бил роден само за военен - тъй добре е прилягала офицерската униформа на високия му стан. И на седлото на коня седял като излят. Главата си държал високо изправена, а под козирката на фуражката му греели "две светли незабравки, излъчващи весел и мил поглед".

Нравът му бил бодър и добронамерен. В погледа му никога не се виждала злоба или ненавист. Дрангов обичал младите офицери като свои приятели, като свои деца, макар че възрастовата разлика помежду им не била голяма. Възприемал работата си в школата като отговорна мисия - да възпита младежите, да ги подготви за фронта, да ги научи да обичат и да мрат за родната земя. Казвал: "В смъртта няма нищо страшно, защото е сладко да се мре за България!"

Във възпитателната работа на Дрангов основното начало бил неговият ЛИЧЕН ПРИМЕР! За него нямало "почивка и отпих от ранна утрин до среднощ". Той не "пропушал нищо неразяснено, което би всяло недоволство между възпитаниците му. Умеел да превърне забелязаното недоволство във възторг и ентузиазъм. Между учебните занятия почти всяка неделя Дрангов организирал "военни екскурзии" и походи с 30 и повече километров маршрут.

Веднъж, през един такъв поход, завалял проливен дъжд, който не преставал, леел се цялата нощ. Макар всички да таели надежда, че походът ще бъде отложен, приготовленията не преставали. В неделята дъждът се усилил. Но изненадата на всички била голяма, когато чули, че тръбата свири сбор. Излезли

на плаца облечени и въоръжени, строили се, но в очите им се четяло недоволство. Офицерите били с мушамите си. Даден бил сигнал за среща на началника. Задал се полковник Дрангов - "горд, засмян, с вирната глава и без мушама!"

Тогава офицерите, застанали пред частите си, сконфужено си свалили мушамите сред смеха и шегите на школниците. Последвало поздравлението на Началника: "Здравейте, юнаци!" Чул се и мощният им отговор.

Под неспирния дъжд зашляпали юнаците, но все още имали надеждата да се върнат. Стигнали края на града и с изненада видели, че Дрангов ги е изпреварил. Той бодро се обърнал към тях:

"Поздравявам ви с похода, юнаци! Връщане назад няма. Българският войник върви все напред!"

Музиката застанала до Полковника и загърмал

маршът "Напред и все напред, към подвизи и слава". Походът започнал. Сетне излязъл лек ветрец, разгонил облаците и слънцето се усмихнало на мокрите Дрангови юнаци. А той сияел и обикалял редиците с думите:

"След дъжд иде слънце, юнаци, това никога не забравяйте. На фронта нашите братя се бият и умират, отстоявайки храбро срещу врага, та ние от един дъжд ли ще се боим!"

Когато походът стигнал крайния си обект - селото, всички видели как мало и голямо се е наредило в шпалир, за да посрещне българските войски. На площада висели двадесетина и повече заклани овце, приготвени за даряване. Забравили умората, участниците в похода започнали да се облизват - откога във войнишките казани не било слагано месо?! Най-честата манджа била "гърмящ боб" или грах, а киселото мляко се

Полк. Борис Дрангов

смятало за угощение!

Селяните пристъпили към войската, за да поднесат закланите овце, но Дрангов категорично отказал да приеме щедрия дар. Заявил:

"Братската българска войска всичко си има!"

Усетил разочарованието на своите възпитаници, той дал сигнал за сбор и оттеглил войската в близката горичка над селото. Там казал:

"Ех, юнаци, и на мен ми се ядеше, право да си кажа, и ми беше жал, като гледах какви погледи отправяхте към хубавото месо. Но

нека разберат тези наши братя, че ние сме тяхна родна войска, а не турски аскер, който са били принудени да посрещат, хранят и поят, като късат от сухия си зальк. С това месо нека селото запомни и ознаменува стъпването на българския войник при тях, защото и без това тези наши братя малко и скромно се хранят. Вярвам, че ме разбирате добре и ще одобрите постъпката ми."

Думите на Полковника срещнали ответ и мощно проехтели: "Ура!" и "Да живеят полковник Дрангов!"

Участниците в похода се върнали

весели, бодри и горди - с песни!

След няколко месеца станало тържеството за изпращането на офицерите по техните назначения. В слънчевия ден всички роти били строени на плаца, адютантът четял имената на школниците, които излизали напред. До тях полковник Дрангов - засмян и спокоен, както винаги. Говорел им:

"Юнаци, след няколко дни вие ще бъдете на фронта, при нашите братя, които храбро отстояват напора на неприятеля... Не се съмнявам, че вие ще изпълните дълга си към Родината достойно и с чест."

И пак проехтели войнишките възгласи: "Ура!" и "Да живеят полковник Дрангов!"

Безотказно действали човешките начини и методи, с които си служел полковник Дрангов, за да обучи и сплоти младежите, дошли от различните части на фронта. Най-важното, в което ги възпитавал, било да им вдъхне кураж. Казвал им:

"На страха очите са четири" и "От страх и умните изгубват ума си".

Учел ги: "Щастието се усмихва само на смелите".

Полковник Борис Дрангов братски, бащински предавал на своите школници собствената си любов и преданост към България. Обучил стотици офицери да бъдат готови да се сражават за нея - нашата майка, нашата Родина! Затова днес името на Дрангов е СВЯТО за всинца ни!

Командният състав на Скопската школа, 1917 г.
На втория ред, в средата - подп. Дрангов

Александър в ладията

Цветан СЕВЕРСКИ

СВЕТЛОСЕНКИ ОТ ЧУВСТВЕНАТА ГАЛАКТИКА НА ВЕЛИКИЯ ПОЕТ

В лодката, плаваща по водите на неумолимата Лета, съзирам свита от млади красавици, облечени като за императорски бал. Там са всички нежни създания, сърдечно свързани с поета Александър Сергеевич Пушкин. Най-близо до него стои Наталия Николаевна Гончарова, по съпруг Пушкина. Нали е майка на децата му. Пък и нейната красота затъмнява останалите.

Мълчалива е не защото няма какво да каже, а защото очаква да чуе още за себе си. И за своя велик съпруг. И за злощастния дуел - краят и на нейното лично щастие. Чула е немалко истини, полуистини и неистини за краткия си семеен живот с Пушкин, търпяла е людско неразбиране и злословие. Имала е време - след гибелта на Александър Сергеевич - да осъзнае своя дял от жестоката интрига. Приела е и упреците за недостатъчната си проникателност в драмата, започнала невинно като усмивка от любезност към дължимите й комплименти, и прераснала в трагедия на честта. В онзи свят на суета един необмислен жест на благосклонност е придобил гибелни последици. Останалото е известно на любознателните - дуел край Чорная речка и ранна гибел на един рядък творец.

На това място неволно се питам: дали някога Пушкин мислено се е връщал в онези шури свои години, когато е прелъстявал не само девизи, а и чужди съпруги?

Нека се върнем към преживяното от него не по хронология, а според въздействието му върху любимите!

И така - в представите ми напред излиза Анна Полторацкая, по мъж Керн, за да ми припомним, че на поета - по Божия милост - всичко е просто.

И оживяват картини от друга драма.

Първата им среща е още в далечната 1819 г. в дома на семейство Оленини, в Петербург - нищо необещаващо за познание. Анна Керн дори не харесала Пушкин тогава - видял й се грозноват и необуздан в проявите. После в Тригорское, в имението на леля й Прасковья Осиповна, Анна едва възпираше ухаждането му, защото била влюбена в симпатичния кадет Алексей Вулф. Вече зреело лятото на 1825 г., Пушкин се бил върнал от Крим с богата на чувства биография, Анна била напуснала омразния си съпруг и се подготвяла да обича истински и безпределно. Но едва подир две години в Петербург Пушкин ще даде на увлечението си към нея ново значение и ще й посвети вече написаното за нея стихотворение "Я помню чудное мгновенье" - един великолепен паметник на красивото чувство, образец в световната любовна лирика.

Това обаче не му пречи само след месец да се шегува с името й в писма до приятели и да я нарича "нашата вавилонска блудница Анна Петровна"...

А Анна Петровна го вместила в сърцето си така дълбоко, че понесла спомена за нея нежния поет чак до гроба си. (Не само заради силата на поетичното слово и посвещението му, навярно.)

След като любимият й поет се оженил за Наталия Гончарова, Анна страдала известно време, но наложила волята си и потушила огъня на болката. Как? С нови болки - вече чисто житейски. Междувременно генерал Керн, с когото нямала официален развод, се споминал и оставил солидно наслед-

ство, което тя пренебрегнала пред брака с двадесет години по-младия от нея кадет Саша Виноградски. Оженила го за себе си, въпреки бедността му и потресаващите й материални загуби, учила го да се люби, родила му дъщеричка и я кръстила Олга - като Пушкиновата сестра Олга Сергеевна. А когато се сдобила със син, дала му името Александър. На рождената дата на поета всяка година посещавала дома на Пушкини и оставяла букет цветя. Крайната бедност, в която изпаднало семейството й обаче, я принудила да продаде писмата на своя обичан поет по... пет рубли едното.

И това не я спасило от недоимка - умряла през 1879 г. бедна и забравена.

Във въображаемата ладия с красавиците на Пушкин отделим още една Анна, била любима на поета, - Анна Оленина.

Пушкиноведелите се отнасят с особено уважение към името й, заради трайността на чувствата й към великия поет.

Анна Оленина е дъщеря на влиятелния в началото на XIX век културен деец Алексей Оленин, който заедно със съпругата си основал в своето имение (в Приютино, до Петербург) известните "Оленински кръжоци". Там Алексей Николаевич предоставял на творците възможността да живеят в природосъобразна среда.

Идва и младият Пушкин. За всеки от творците имало самостоятелна стая с всички условия за работа. И за да са сити гостите, стопанинът поддържал ферма от двадесетина млечни крави и обширна градина с плодни дървета.

Често при забавляващите се именити творци в салона слизала и малката Анет - дъщеричката на Оленин. Пушкин запомнил такъв детайл: седи тя на пианото, мърда пръсти по

Александър Пушкин

клавишите, а под столчето се клатушкат малките й крачета.

След не много години, в периода на своето първо заточение в Михайловское, там той ще види една красива девойка на име Анна, в чието миловидно лице ще се влюби веднага и ще поиска ръката й. Ще му я откажат обаче: с гуляйджия и пройдоха, та макар и известен вече поет, изпаднал в царска немилост, Оленини не искали да се сродяват. Анна се подчинила на родителската власт и потиснала чувствата си.

Изглежда тя още не била узряла за велика обич, защото сравнително леко понесла разлъката с Александър Сергеевич. Той обаче тъгувал...

Какво се случило с Анна Оленина после?

Омъжила се за лейбгвардейския офицер Фьодор Андрю де Ланжерон, французин по произход, чак през 1840 г., когато Пушкин е спомен, майка й е покойница, баща й е тежко болен, а тя е уморена от досадните предложения на кандидати за ръката й. След смъртта на баща й последвала мъжа си в Полша, където той бил назначен за адютант на царския наместник там. Когато след доста време той си отишъл, тя живяла незабележимо, в пълна самота, със спомените от младостта. Разгръщала някогашни писма и албуми и все се спирала на строфата:

"Я вас любил: любовь еще, быть может..."

Навлязла Анна в дълбока

старост, но едно име в съзнанието й не стареело. Всеки ден съзерцавала бележките, рисунките и автографите на Александър Сергеевич, особено дълго очите й се застоявали на стихотворението му "Ты и Вы". Там избелявала с годините една нейна приписка: "Аз събрах и вместо Вие му казах Ти, а следващата седмица той ми донесе стихотворение за това".

Подир години старицата се преместила в Свято-Троицкия женски манастир край град Корец, отдала на манастира земите си, подарила на църквата всичко, което имала, дори брилянтената си фрейлинска награда - царска била наградата, но от времето на неизживяната й обич към поета Пушкин.

Чий ред идва? - питам, затруднен от "тежестта на събитията", свързани с няколко изключителни по своето влияние върху великия поет особи. Две Пушкинови писма (намерени чернови на френски език) обаче измъкват на преден план полската авантюристка Каролина Собанска, по баща Ржевуска, (по-голямата сестра на Евелина Ржевуска-Ханска, любовната мъка на Балзак).

Александър Сергеевич се запознал с Каролина още през зимата на 1821 г. на бала на киевския губернатор. В очите на всички присъстващи кавалери полякинята изглеждаше красива и магнетично въздействие, а онези, които

вече я познавали, знаели, че тя притежавала и остър ум, разностранно образование, несекваща жизненост; че била веща ценителка на изкуството и превъзходна пианистка.

Не бил без значение и произходът й. Каролина е правнучка на френската кралица Мария Лещинска, съпругата на Людовик XV.

На онзи бал в далечната 1821 г. поетът успял да танцува с нея четири пъти, което означавало възможност да й каже не малко думи. (А притежаваме достатъчно свидетелства за силата на думите му.)

Какво се случило с Пушкин обаче? Има сведения за въздействието й върху него: след две години, щом разбрал, че Каролина е отседнала в Одеса, веднага се втурнал нататък. Там, в дома й, Пушкин сварил друг литературен гений и стар свой познат - Адам Мицкевич. Той също се оказал във властта на домакинята. И двамата обаче не подозирали, че в същото това време техният блян Собанска била любовница и агентка на генерал Вит - шефът на политическата тайна полиция, но и предана боркиня от полското освободително движение. Според биографите на тези велики мъже Каролина Собанска давала надежди и на двамата, но истински не обичала никого от тях.

Собанска забавлявала и двамата гении с изискано кокетирание, с погледи, обещаващи вълнения, и с многозначителни слова. Така умело подчинила своите обожатели, че всеки от тях й станал роб. Ето какво пише на Каролина Александър Сергеевич през януари 1830 г., малко преди да встъпи в брак с Наталия Гончарова:

"Аз понесох върху себе си цялото Ваше могъщество..."

Каролина се съгласила да му гостува, но пристигнала с компания. И през цялото време се държала хладно с него. Все пак помолила го за автограф. Сред многото автографи от световно известни мъже Пушкиновият бил 41-ви поред и носел дата 5 януари 1830 г. В този албум Пушкин вписал своето посвещение от няколко реда, изпълнени с тъга и съжаление за това, че толкова малко значел за нея:

Что в имени тебе моем? Оно умрет, как шум

**печальный
Волны, плеснувшей в берегах
гальний,
Как звук ночной в лесу
глухом.**

Както се казва в такива случаи, коментарът е излишен!

В Одеса Пушкин преживял и друга голяма любов - с Амалия Ризнич.

Коя е Амалия Ризнич? Полунемкиня, полуиталианка, дъщеря на виенски банкир, омъжена за търговеца на едро,

София - Париж - Каракас - повече от тринадесет часа над Европа и Атлантика. Следя полета на самолета на 11 000 метра височина. Обкръжен съм от техническия прогрес на XXI век. Подемната сила на крилето и реактивните двигатели е по пътя на слънцето. Безкраен ден. Светлината не угасва. Днес дали е така със светлината сред хората, заселили Земята - прекрасната и тревожна наша планета?!

Вълнува ме предстоящата ми среща с Каракас - люлката на Боливарската революция... Лъхва ме топлият въздух на пролетта. Посрещат ме любезните домакини и усмихнатите зелени прически на дърветата, донесени от полета на същата мека пролет. По хълмовете, обкръжили Каракас като огромна конусовидна чаша, са нахалили къщите на крайните квартали на града. В тях живее пролетариатът. До вчера не са имали водопровод и електричество. Боливарската революция променя живота на бедните. В подножието на хълмовете са построени нови жилищни сгради, в които се е преселила част от бедстващото население. През 2011 г. тук стартира така наречената мисия "Жилище", осъществявана от народното правителство. До края на 2017 г. са раздадени 1 936 372 жилища. В навечерието на революцията 75% от венецуелците са тънели в тъмнина и мизерия.

Заедно с Тамара Такова, друга член на българската делегация, ще участваме в заседанията на Световната среща за солидарност с Боливарската революция в рамките на Международната мрежа "В защита на човечеството", основана преди петнадесет години в столицата на Венецуела от Фидел Кастро, Уго Чавес, Габриел Гарсия Маркес и още двадесетина изтъкнати интелектуалци и общественици.

Четири дни ще сме в прегръдката на красивия град. Каракас е основан от испанския конкистадор Диего де Лосада на 26 юли 1587 г. като е наречен Сантяго де Каракас. Градът започва да се строи на мястото на изгореното от завоевателите селище на индианското племе Каракас. Земята на индианците покрай брега на Карибско море през последните две десетилетия на XVI век е обозначена на картата на света като Венецуела.

През 1810 г. в Каракас започват първите решителни боеве на патриотите с испанските колонизатори. На 5 юли 1811 г. в столицата е учреден Национален конгрес, който провъзгласява независимостта на страната. След една година испанците отново възстановяват своето господство. Главнокомандващият революционната армия Франсиско Миранда се опитва да проведе преговори за мирно решаване на конфликта, но е пленен и умира в испански затвор. Ръководството на освободителното движение за независимост на Венецуела оглавява Симон Боливар - сподвижник на Миранда. Генералът превзема Каракас през август 1813 г. Мунципалитетът на града тържествено го провъзгласява "Освободителя на Венецуела". На 6 юли 1814 г. армията на Боливар е принудена да напусне столицата, но контролира голяма територия по течението на най-дългата река Ориноко. През 1818 г. е учреден Национален конгрес, който провъзгласява Венецуела за република. През следващите години под ръководството

В ГРАДА НА БОЛИВАРСКАТА РЕВОЛЮЦИЯ

Една цяла вселена, все още неизучена от нас, европейците

Лъчезар ЕЛЕНКОВ

на Боливар тя влиза в състава на Велика Колумбия, от която се отделя през 1830 г.

Каракас се е прострял в живописна планинска долина на Карибските Анди на височина 900-1000 метра над морското равнище. Днес заедно с предградията наброява 4,5 млн. жители. В него живее една шеста част от цялото 30-милионно население на републиката.

Венецуелците са сърдечни и витални, а венецуелките са красиви и грациозни. Пресичането на кръта между индианци, испанци и роби от Африка си е казало думата.

Първото посещение бе в кметството на Каракас с мер Ерика Фриас. Намира се в същинския център на столицата - срещу паметника на Боливар. Недалеч е и родната му къща. Сега музей с богата експозиция. Във вътрешния двор на кметството - типична колониална испанска архитектура - мраморният фонтан се охранява от

чески университет "Андрес Белио", няколко колежа за музика и изкуство, Национален педагогически университет, Национална медицинска академия, Академия за политически

Музей за живота и борбата на Симон Боливар, колекцията "Птиците на Венецуела". Едва ли за краткото време, през което сме в Каракас, може изцяло да се разгледат. В Галерията за национално изкуство са събрани платна от автори от испанския период, а също и предмети, намерени при археологически разкопки, от бита и изкуството на индианските племена преди колониалния период. Всеки камък, надпис, фигура, предмет, ръкопис разказва за вековната история на тази магична земя и нейния свободлюбив народ, преминал през кървави изпитания, но оцелял благодарение на своята воля за място под слънцето.

Най-впечатляваща е Планинската казарма "4 февруари", превърната в музей и пантеон, в който е погребан безсмъртният команданте Уго Чавес. Оттук тръгва началото на революцията - 4 февруари 1990 г., която промени политическия и социалния климат във Венецуела. С нейната победа започна и строителството на социализма в републиката. Венецуела е една от богатите латиноамерикански страни на природни ресурси - нефт, природен газ, желязо, манган, волфрам, векове експлоатирани от чужди държави, най-вече от империята САЩ.

Автобусът, който ни откарваше в хотела, вече е в прегръдката на здрача. Пред нас се очертават театрални и концертни зали, които вече са отворили вратите си за любителите и поклонниците на театралното и музикалното изкуство, които са в разцвет и държавата им помага. Пред нас е Дворецът на културата на името на Тереза Кареньо. Усиленият ритъм на града контрастира със спокойния планински пейзаж. Обиколката на столицата

може да отведе всеки гост към паметниците на старинната история на нацията, както и към

В столицата се намират десетки културни институти и внушителни търговски центрове. Над главния вход на един от тях е написано "Тракия". Кой ли поклонник на нашата древна земя го е кръстил? Архитектурата на Каракас е колониална и съвременна - тесни улици с черкви и широки площи със стилни сгради. Дошлият в столицата може да се запознае с Къщата на азбуката, Жълтата къща, черквата "Санта Роза де Лима", Федералния дворец с голямата катедрала, съградена през XVI век. В нея свети олтар, сътворен от 300 000 либри (около 100 килограма злато). Тя пази спомена за три съдбовни дати в историята на Венецуела: бракосъчетанието на родителите на Боливар, неговото кръщение през 1773 г. и съхраняването на тленните му останки от 1842 до 1876 г., когато са пренесени в Националния пантеон, който от 1957 г. е Национален монумент.

На една от терасите на Двореца на културата се сприятелих с четирима участници в движението "Пътят на разпределението на народния хляб", което го доставя на гражданите на цени, няколко пъти по-ниски от тези в частните магазини. Снимам ги. Предани и всеотдайни мъже! Ще добавя, че отговорността за инфлацията в страната е на опозицията. Въпреки износа по нелегални канали през границата за Колумбия на продукти от първа необходимост, въпреки кризата народът обича Мадуро и му вярва.

Дните в Каракас бяха наситени с възхищение и красота. Разделяйки се с него през прозореца на автобуса на път за летището и през илюминатора на самолета на път за Европа в бележника ми съм записал: "Движданае, Каракас! Движданае, Венецуела! До вчера ви обичах задочно, от днес - неизмеримо повече. Общувах с героичен народ. Видях столицата на Боливарската революция с величието й! Завинаги остава в сърцето и мислите ми." А на

Участници в движението "Пътят на разпределението на народния хляб"

четири мраморни лъва. В залата са "понижали" също четири палми. Красив бял таван с гипсови орнаменти - южни плодове и цветя. Чиновниците в кметството са красива кръстоска от няколко раси. Те ни придружиха в следващото наше посещение при децата в един от домовете на голямото в Латинска Америка Движение на децата за творчество и изкуство.

Ще разкажа малко по-подробно за този възшебен дом, установен във всеки квартал, защото в него преживяхме незабравими часове. Тук се учат, възпитават и хранят децата на Каракас след часовете им в редовните училищни занятия. Дворът е просторен и шумен. Озвучен е от музика, рецитали, песни. И сред тях приветливи възпитатели. Всичко ми напомня за първите години на социализма в България, но със свой оттенък и традиция, присъщи на Латинска Америка. Тя е цяла вселена, все още неизучена от нас, европейците. Каракас е и студентски град: централен университет, два частни университета ("Санта Мария" и католи-

и социални науки, Академия за физически, математически и естествени науки, Международен институт по експериментални медицински науки и т. н. В държавните университети обучението е безплатно. Студентите получават стипендии.

Гостувахме на Националното училище за ръководни кадри на името на героя от войната за независимост Езекиел Замора. Надникнах в една от аудиториите. Младежи и девойки слушаха лекция за испанските художници Хуан Миро и Пабло Пикасо. В двора голям стенопис е запечатал образите на Симон Боливар, Уго Чавес, Фидел Кастро и Франсиско Миранда. Формата и изпълнението са част от латиноамериканския пълзящ реализъм - толкова характерен в творчеството на писателите и художниците в този живописен край на нашата планета. Той придава уникалност на литературата и изобразителното изкуство.

Столицата е "заселена" и от много музеи: Музей на колониалното изкуство, Музей на съвременното изящно изкуство,

В един от домовете на Движението на децата за творчество и изкуство

нейното съвремие - зелени паркове с вечните зелени прически на дърветата, сред които се откроява с красотата си паркът на името на героя от Освободителната война Езекиел Замора.

новите ми приятели ще кажа: Ще съм с вас и в тревожни, и в радостни дни. Рано или късно свободата ще победи и ще бъде толкова светло. Ние сме деца на слънцето!

Високото кръвно върви ръка за ръка с предсърдното мъждане

В 1/4 от случаите първата клинична проява на предсърдното мъждане е мозъчният инсулт

Артериалната хипертония е основен рисков фактор за предсърдното мъждане - двете заболявания са най-честите в кардиологичната практика, категорични са медиците по цял свят. При голяма част от пациентите те се съчетават и повишават риска от мозъчен инсулт и общата смъртност. В 24% от случаите първата клинична проява на предсърдното мъждане е мозъчният инсулт.

Известно е, че 35-40% от българите имат повишено

кръвно налягане.

Предсърдното мъждане е най-честата аритмия вследствие хипертония, която влошава качеството на живот, повишава риска от мозъчен инсулт от 3 до 5 пъти, води до когнитивни нарушения, участва и влошава сърдечната недостатъчност, обясняват специалисти от Българската лига по хипертония.

България не разполага с точна статистика за броя на болните в последните 3 години,

но се смята, че от сърдечна недостатъчност у нас страдат над 140 000 души. Смъртните случаи превишават 20 000 годишно, което представлява около 18% от всички починали. Броят на хората, които губят битката с болестта, прогресивно се увеличава.

Честотата на предсърдното мъждане се удвоява с всяка декада след 50 г. и достига 10% при хората над 75 г. При мъжете и жените с високо кръвно рискът за възникване на

Безплатни консултации се провеждат за високо кръвно в 11 града

Световният ден на хипертонията (WHD) се отбелязва за първи път през 2005 г. по инициатива на Международното дружество по хипертония и свързаните с него кампании имат за цел да обединят усилията на медицински специалисти, пациенти, граждани и институции за популяризиране на социалната значимост на заболяването, за важността на превенцията, контрола и лечението му. През т.г на 17 май безплатни консултации за високо кръвно ще се проведат в 11 града.

- София - пл. "Св. Неделя", 7 (до входа на метростанция "Сердика")
- София - до подлез на хотел Плиска, бул. "Цариградско шосе" 10
- В Пловдив - площад Централен (от западната страна на сладоледената къща "Афредо")
- Благоевград - ул. „Тодор Александров“ (пред магазин Билла и Съдебната палата)
- Стара Загора - Централен парк "5 октомври" (до фонтаните)
- Бургас - ул. "Александровска", пред сградата на общината
- Варна - пред операта - пл. "Независимост" (пред Фестивалния конгресен център - вход на морската градина)
- Русе - пл. "Свобода" срещу Съдебната палата
- Плевен - пл. "Възраждане" срещу фонтаните
- Хасково - пешеходна зона между Общински и Областен съвет (площад "Общински" и площад "Свобода")
- Кърджали - площада срещу Мтел, паметник Димитър Маджаров
- Велико Търново - парк Марно поле

предсърдно мъждане е 1,4 и 1,5 пъти по-голям в сравнение с общата популация здрави лица при равни други условия.

Има тенденции за увеличаване на средната възраст на общата популация в страните в Европа и Северна Америка, като се очаква броят на пациентите с ПМ да нарасне 2,5 пъти в следващите 50 години.

Мозъчният инсулт е втората водеща причина в целия свят, следваща сърдечносъдовите заболявания. Над 12 млн. инсульта се дължат на повишеното кръвно налягане, като е повишен рискът от остър инсулт при прехипертония и в млада популация.

В 24% от случаите първата клинична проява на предсърдно мъждане е мозъчният инсулт. Инсултите са два пъти по-чести при хора с артериална хипер-

тония.

Смъртността от мозъчен инсулт в България продължава да е значително по-висока в сравнение със смъртността в Европа. През 2015 г. в Германия от исхемичен инсулт са починали 38 на 100 000 души, а в България - близо 154 на 100 000 души, т.е. смъртността е близо четири пъти по-висока. Един основен проблем в нашата здравна система е недостатъчното сътрудничество между организациите за осигуряване на оптимална грижа за пациентите.

Скрининговите проучвания по инициатива на Българската лига по хипертония и партньори, направени на публични места през годините, сочат данни за висока честота на хипертонията и недостатъчен контрол при вече настъпили усложнения.

Специален пластир лекува диабетни рани

Британски учени създадоха революционен пластир, който ускорява заздравяването на диабетни рани. По този начин се намалява съществено рискът от тежки увреждания и дори ампутации, които заплашват пациентите със захарна болест.

Работното име на пластира е EDX110. Той доставя в раната азотен оксид. Под влияние на азотния оксид

кръвоносните съдове се разширяват. Притокът на кръв към засегнатите тъкани се подобрява и лечението се ускорява.

Учените вече са провели тестове с пациенти, които имат тежка форма на диабетно стъпало. Резултатите са публикувани в специализираното списание Wound Repair and Regeneration. Учените съобщават, че разработеният от тях

пластир се справил с много повече диабетни рани в сравнение с обичайните превръзки. Те се надяват, че изобретението им ще помогне да се предотвратят много случаи на ампутация.

Според статистиката 10% от пациентите с диабет страдат от нарушено кръвообращение в крайниците. Това е свързано с високото ниво на глюкоза в кръвта, поради което дори незначително нара-

вяване може да се превърне в открита рана, която се лекува много дълго. Приблизително 40% от диабетните язви заздравяват за не по-малко от 3 месеца, а 14% не могат да се излекуват дори и след година. Обикновено за лечението на рани при диабет се използват превръзки, които абсорбират отделяната от тях течност. Това помага да се предотвратят инфекциите.

Изследват по нов начин дарената кръв за скрити зарази

МЗ подготвя проект за пилотно въвеждане на NAT технология в Националния център по трансфузионна хематология и в държавното дружество "Бул Био".

Предвидено е да бъдат купени апарати от висок клас за извършване на NAT диагностика на дарената кръв, с необходимите за нея реактиви и софтуерно осигуряване.

Предвижда се и провеждане на обучение на специалистите, които ще работят с високотехнологичната апаратура.

Дарената кръв се изследва за хепатит, ХИВ и други инфекции. NAT технологията за диагностика на дарената кръв е най-точният известен на науката метод за изследване на кръвта за вирусите на хепатит В, С, ХИВ и други

инфекции. Към момента кръвта се изследва по т.нар. серологичен метод. Разликата между двата подхода е в по-високата чувствителност и прецизност на NAT технологията. При нея прозрачният период, в който е налице инфекция, но тя е без клинична проява и не може да бъде констатирана, е в рамките само на няколко дни. При серологичните изследвания периодът е по-дълъг и трае близо месец.

Макар и много рядко, има отделни случаи на пациенти, заразени чрез преливане на кръв. Последният такъв инцидент е от 2016 г., когато възрастен мъж бе заразен с малария при кръвопреливане и по-късно почина. Тогава от Националния център по трансфузионна хематология в София

обясниха, че тестовете, които се използват за диагностика у нас, са същите като тези в Америка, Канада и Япония. Имат много висока степен на чувствителност и са едни от най-добрите в света. Пълният цикъл за изследване на кръвта трае около 3,5 часа. В специална апаратура кръвта се изследва за СПИН, хепатит В, хепатит С, сифилис. Експертите признават, че при масово прилагане сега метод за изследване на дарената кръв има известни рискове. Става дума за скрит период от 20 дни, през който данните често са заблуждаващи. Резултатите може да покажат, че човекът е здрав, а на практика това да не е така. Все пак специална технология съкращава този скрит период на една седмица.

БЕЗПЛАТНИ ПРЕГЛЕДИ В ОНКОБОЛНИЦАТА

От 22 май до 21 юни (включително) специалистите на Университетската специализирана болница за активно лечение на онкологични заболявания (УСБАЛО) ще преглеждат безплатно за рак на дебелото и правото черво. Консултациите ще се провеждат всеки вторник и четвъртък от 14.00 до 17.00 ч. За тях не е необходимо направление от здравната каса. Прегледите ще се извършват в 130-и хирургичен кабинет в болницата. За да се възползват от тях, пациентите е нужно единствено предварително да се запишат на регистратурата.

На 16 май от 9 до 12 ч. специалистите от болницата ще преглеждат и за меланом. Прегледите се осъществяват от екипа на доц. Красимир Киров, началник на Клиниката по дерматология, и ще се осъществяват без направления и без предварително записване в кабинет 128 на Диагностично консултативен блок на болницата.

Тарзан

ОПРОВЕРЖЕНИЕ

Лозан ТАКЕВ

Както би казал Ицо Мамата, господа тюфлеци и дами, този вятър на промяната твърде често е цунами...

Неделник

Людмил АСЕНОВ

ЛЕКЦИИТЕ НА МИТКО МЕТОДИЕВ

Пролетно почистване

ИЛИ

Как да прочистим парламента

Пролетта, братя и сестри, слава Богу, след дългата зима най-после дойде. Време е за пролетно почистване.

Откъде да започнем и как да започнем?

Първо, намерете един чувал, по възможност - по-голям.

Второ, огледайте дома си.

Най-разумно е да за влезете първо в кухнята...

Какво е това? Тостер! Служи за препичане на филийки! Нима ви е нужен такъв уред? Категорично не! Особено при предстоящото почистване на хляба! Всички знаят, че препеченият хляб излишно възбужда апетита. Хвърлете тостера в чувала, без да се замисляте!

Друго - какво? Огледайте, огледайте внимателно! Тиган? Според лекарите през тигана минава най-прекия път към язвата. А според икономистите - към фалията. Това ненаситно чудовище непрекъснато ще иска от вас да му осигурявате яйца, олио, картофи, риба цаца и други разоряващи ви артикули. Разделете се с него без емоции! Запратете го в чувала, нека прави компания на тостера!

Огледайте се още веднъж!

Какво виждате? Микровълнова фурна! Ужас! Чумата на двайсетия и двайсет и първия век! Според последните научни изследвания рискът от ракови заболявания се увеличава с шестдесет и осем процента от това, че гледате микровълнова фурна и няма какво да сложите в нея! В чувала! Моментално в чувала!

Още какво? Да видим какво друго е излишно? Ама, разбира се! За какво са ви тези вилици, лъжици, супници, салатниери, чинии, тави, чаши и черпаци?! Остатъци от миналото! Неми свидетели на времето, когато парите са ви стигали от аванс до заплата и от заплата до аванс! Затворете тази мрачна страница! Сложете ги в чувала, но внимателно - някои от тях са чупливи!

Огледайте пак!

Какво остана? Май почти нищо! Прекрасно! Вашата кухня вече е почиствена!

А сега - най-важният съвет! Вземете чувала с излишните ви вещи и го занесете на битака. Там за него при добър късмет ще получите около пет лева. Горепосочената сума можете да инвестирате в двойка кебапчета и в билет за градския транспорт - тоест, да съчетаете полезно с приятното. Желая ви успех!

В следващата лекция ще ви обясня как да почистите спалнята си.

А след две и половина години ще ви обясня как да почистите парламента си.

Българан Еврoатлантов сънува пагане на цените

Лъжат ни, братя

Стефан ГЕОРГИЕВ

Отидох да си платя таксата за джобния телефон и в мен се впи красиво момиче. Ама хубаво, ама засмяно, ама всеотдайно...

- Как може все още да сте на този пакет? Ние имаме толкова направо безплатни тарифи за такива като вас!

И така ме обля с "лимити", "роуминги", "промоционални минути", "сърфирования", "версии" и "фейсбуци", че ушите ми писнаха. Не издържах, избрах тарифата "Супер мега екстра галакси хипер голд премиум парадизфон". Според телефонната мома тя била дотолкова единствено в полза на клиентите и всъщност носела сама загуби, че, веднага след като я пуснал на пазара, шефът на компанията им се самоубил. Когато се прибрах къщи, разбрах, че

съм се подписал под договор, според който трябва да плащам по петдесет лева месечно в продължение на пет години.

Купих разкошна кутия бонбони - "Вечерна нежна свърхнаслада". Изрисувана и оформена като да бъде изложена в Лувъра! И главно - голяма! Направо сандък от картон. Казах си "Тука има нежна свърхнаслада колкото да се свърхнаслади един батальон пехота преди атаката! Ще раздам на цялото учреждение!". Като я отворих - ахнах! Оказа се, че съдържанието ѝ се състои главно от шарена мукава, сред която бяха подредени двадесетина марципанени бонбона!

На предишните избори за кмет гласувах за Фандъковя. Обещавахе да оправи дупките по улиците, да освободи тротоарите от паркирани леки коли, да очисти въздуха на София от прахоляка и

мръсотията... Нищо от обещанията си не изпълни!

Миналата седмица си купих парна подочистачка "Клийнмастър суперстар профешънъл". Не може да не я знаете, всекидневно през половин час я хвалят до разлепване и я демонстрират от екрана на "Галъкси телешоп за еврибади". Наистина страхотно изделие! Пере килимите, прави пръскана мазилка, лъска паркета, боядисва стените с латекс, сменя тапети, чисти политурата на мебелите, лепи фаянсови плочки, отпушва канали, а добавиш ли към нея и едно малко приспособление, може и да те обръсне, че и косата на жена ти да нахъдри...

- Подочистачката "Клийнмастър суперстар профешънъл" наистина върши чудеса! И то само за двесте деветдесет и девет лева с ДДС, плюс цената на доставката! Обадете се веднага!

Обадих се, пристигна за час доставчикът, платих му, връчи ми той квитанцията, а аз прибрах шарената кутия с великото изделие. Прибрах го, но като тръгнах да го ползвам, оказа се, че този суперстар нищо от това, дето правеше с нея нафуканият и убедителен демонстратор, не направи. Само дето разми боите на килима, изду паркета, попари до неузнаваемост жена ми и избви половината тухли от стената в спалнята, така че сега със съседа Киров ни дели само една завеска и той не престава да се оплаква на комшиите, че хъркам...

А ни разправяха на Десети ноември по митинги, телевизионни диспути и кръгли маси: "Досега всичко беше лъжа, но, ето, от днес настъпва царството на истината и почтеността!"...

Лъжат ни, братя, непрестанно ни лъжат!

На кафе съм. Малко съм подранил, та се разполагам бавно, оглеждам се, ослушвам се... На съседната маса група пенсионери. Единият:

- Бе, аз забравих да пия хапчето...

- Виаграта ли? - хили се друг.

- Не, бе - за болезките...

Пък аз си викам: "Ми то и виаграта е за болезките..."

Разговарям с един младеж от 1966 набор, дошъл си за малко от Великобритания.

- На обяд - разказва ми - аз не ям. Но Тони (жена му) ми направила голям сандвич и се наложи да го взема. Колегите ме гледат и викат: "Ми ние мислехме, че си на диета". Пък аз им обяснявам: "Снощи се представих отлично и жена ми ме наградил със сандвич. Следващият ще е за Великден"...

В магазина. Няколко човека чакат. Идва ред на жената пред мен - здрава, на вид нахакана, тип шефка на квартален клюкарски пункт. Продавачката я поглежда и казва:

- О! Не те видях - много си тиха...

Ужасяващо точно определение - забележителна с шума наоколо си жена...

Георги КОНОВСКИ

Открития стават всеки ден:
- Коя е най-глупавата ви мечта от детството?
- Да стана възрастен!

Съвременен вариант за евроинтеграция:

- Даваш ли даваш, балканжи Йово, хубава Яна на турска вяра?
- Море, войвода, глава си давам, Яна не давам на турска вяра!
А оня му хвърля в скута два, три бона чужда валута, и пак го пита та го разпитва!
- Даваш ли даваш, балканжи Йово, хубава Яна на турска вяра?
- А бе, земай я, кво да се разправяме още!

В чудния свят на футбола:
- Тате, какво е футбол?
- Не знам, сине. Ние гледаме само български отбори...

Женска съдба:
Скарахме се с приятеля ми, седя в маршрутка, плача... и изведнъж от съседната седалка едно момченце, четири-петгодишно, ме погледна в очите и попита:
- Плачеш защото си дебела ли?

В дискотеката:
- Госпожице, може ли един танц?
- Да, само няма да пушиш в леглото!

Тва' жените са ужас, да ви кажа, едната обяснява на другата, как всички мъже са прасета, другата обяснява на първата - как жените са равни на мъжете!

Предморско:
За да получат по-равномерен тен на плажа, жените свалят горнището на банският си, а мъжете - венчалната халка.

- Скъпи, имам две новини, добра и лоша. С коя да започна?
- С лошата.
- Прегорях пържолите, пресолих ги и забравих да сложа бялото вино в хладилника.
- А добрата?
- Северна Корея прекратява всички ядрени опити.

Открития стават всеки ден:
А, някога замисляли ли сте се изобщо, защо американците, наемкайки за един популярен орган, показват винаги среден пръст, а Българите - половин ръка до лакътя?

Вероучение:
- Отче, ама по време на пости нищо от месо ли не бива да се яде? Салам, кренвирши?
- Ако са под четири лева, може...

В чудния свят на семейните:
- Значи, когато поискаш - можеш! - похвалила жената мъжът си, хващайки го със съседката.

Женска съдба:
Депресия е, когато си купиш обръч за въртене... и той ти е таман...

Две блондинки си разхождат пуделите в парка. Едната казва:
- Ако мислиш, че кучето не може да брои, пхъни си три кюфлета в джоба и после му дай само две!

При доктора:
- Моля, отидете до прозореца и извадете максимално навън езика.
Пациентът съвестно се изплъзва, но забелязва, че докторът дори не го е погледнал и пише рецепта.
- Но докторе, вие дори не ми погледнахте езика!

- Ааа, това с езика беше да дразня данъчното отсреща...

Реших да боря пролетната депресия. Облякох сутринта блуза на флорални мотиви. Поглеждам се в огледалото цветна градина от декар, декар и половина!

Знаете ли, че:
Правителство? Това са такива хора, които вземат нашите пари, част от тях оставят за себе си, а с останалите ни създават проблеми!

Събрали се човекът-паяк, човекът-прилеп и жената-котка.
- Неслучайно съм ви събрал тук! - казал човекът-психиатър.

Министър Ананиев инспектира психиатрична болница. Пита подготвен за изписване болен:

- Доволен ли сте от пребиваването си тук?
- О, да! Много са добри! Положително и вас ще излекуват!
- Но аз съм министърът на здравеопазването!
- Не се притеснявайте, аз, когато влязох тук, бях министър-председател!

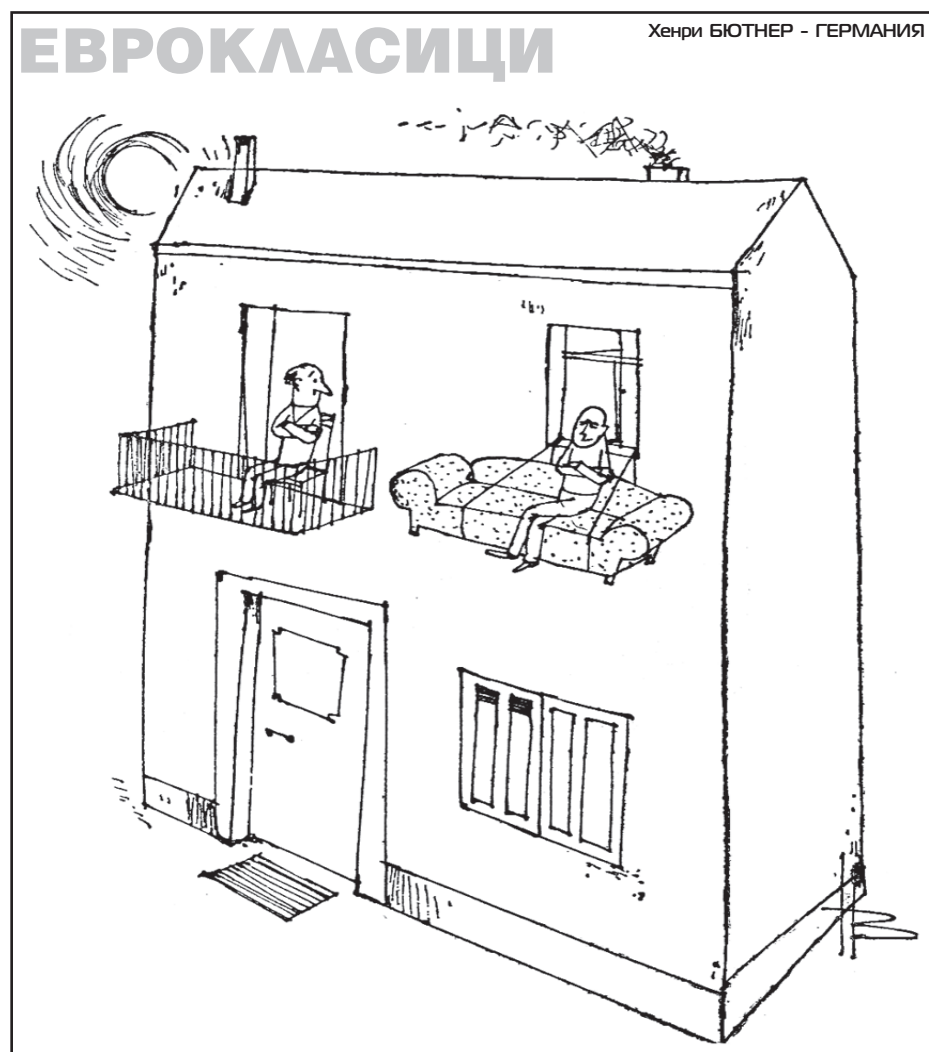
започва да драска по вратата. Отваря му ядосан мъж.

- Не му се карайте, господине! - казва месарят.
- Това е най-интелигентното куче, което някога съм виждал!
- Интелигентно ли?! Тази седмица за трети път си забравя ключа!

Здравни знания за всички:
Докато навърши четиридесет години, всеки мъж си мисли, че има само един орган. След това почват да му се обаждат и други...

Мадам седи в будоара си и чете любовен роман, когато от кухнята се разнася ужасен грохот. Тя търпеливо изчаква да се появи камериерката и да ѝ обясни причината. Камериерката се появява и мадам я пита:
- Какво стана, Жанет?
- Нищо особено, мадам! Вашият сервиз за хранене от седемдесет и две части сега наброява петстотин тридесет и три!

- Как е синът ти?
- Отиде в Лондон да продължи да учи тромпет.
- Спечелил е стипендия?

Автомото:
Един приятел си купи форд и животът му стана много по-интересен. Преди просто ходеше пеша, сега бута и кола.

- Муцка, мъжът ти изглежда страшно умен! Сигурно всичко знае?
- Глупости, изобщо не подозира!

Почти по Шекспир:
Целият свят е театър, и всички ние сме шашнати от цената на билетите!

Ван Гог си е отрязал ухото. Това е неоспоримо доказателство, че радио "Веселина" е съществувало още тогава.

Куче влиза в месарницата и поставя със зъби портмоне на щанда.
- Месо ли искаш? - пита шеговито месарят.

- Бау! - кимва кучето.
- Хм - замисля се месарят.
- А какво да бъде? Свинско?
- Бау! - кимва пак кучето.
- Един килограм?
- Бау! - пак се съгласява кучето.
Изумен, месарят увива месото, подава го на кучето и го проследява до дома му. Кучето стига до апартамента си и

- Не, всичко поеха съседите...

В маршрутка влиза девойка, но нямало къде да седне. Един младеж, къде на шега, къде на истина, предложил на девойката да седне в скута му. Без да я подканят втори път, девойката седнала. В един момент обаче, тя попитала младежа:

- Какво имаш в джоба на дънките? Нищо ми убива...
Младежът се поусмихнал, но без да се замисля отговорил:
- Запалка.
От съседната седалка се обадил седемдесетгодишен старец:
- Седни в мен, аз вече не пуша!

- Когато последния път се прибрах пиян в апартамента, децата не ме познаха.
- А когато изтрезня?
- Когато изтрезнях, разбрах, че не съм в моя апартамент...

Двама крадци влезнали в къщата на Бил Гейтс през нощта.
- Нека първо да вземем бижутата! - подшушнал единият.
- Идиот! - разгневил се другият. - Първо ще му инсталираме Linux!

Красива мацка умира и попада в рай. На вратата пита Свети Петър:

- Мъжът ми трябва да е тук, къде да го намеря, умря преди 10 години?
- Име?
- Иван Иванов.
- Тук има хиляди такива. Нещо по-така?
- Аммиии, помня, че на смъртния си одър ми каза, че ако му изневеря след смъртта му, ще се обърне в гроба.
- А-а-а, Ванката Пумпала ли?

Чудо:
Днес, в кафето видях човек. Без телефон. Без таблет. Без лаптоп. Седеше, пиеше кафе. Психо някакво...

Знаете ли, че:
Песимист е жена, която мисли, че мястото е прекалено малко, за да паркира. Оптимист е мъж, който си мисли, че тя няма да се опита да го направи.

- Тате, какво представлява светулката?
- Муха на аварийни...

Един гей го хванало страх, че може да се е заразил от СПИН и отишъл на доктор.

Докторът му казал:
- Гледай сега - вземаш половин кило узрели сливи и ги изяждаш. После вземаш половин кило хубаво узрели праскови и ги изяждаш без да ги белиш. Накрая изпиваш и един литър тридневна боза.
- Това ще помогне ли?
- Не, ама ще разбереш за какво служи задникът.

Детска площадка между блоковете.
Чува се детски вик:
- Мааааааааааа!
Никой не отговаря.
По-силно:
- Мамооооооооо!
Пак никаква реакция.
Див крясък, от който стъклата на прозорците започват да звънят:
- Мамооооооооо!
Майката се показва на терасата:
- Какво има?
- Извикай татко!

В чудния свят на лордовете:
- Джийвс, какво ми джвака в обувката?
- Овесена каша, сър.
- И какво прави овесена каша в обувката ми?
- Джвака, сър.

Драма:
Откакто научих морзовата азбука, не мога да спя спокойно по време на дъжд.
Е вчера вечерта чух как дъждът три пъти ме извика да пием, и то по име!

Носталгично:
Вече второ поколение котки не знае какво е да се спи на топлия телевизор.

Реклама на Български пощи.
- Изпращате прясна ракия! Пристига отлежала!

Из женски форум:
- След като влязохме у нас, аз му предложих кафе. А той не сваляше очи от гърдите ми. Веднага разбрах, че го пие с мляко...

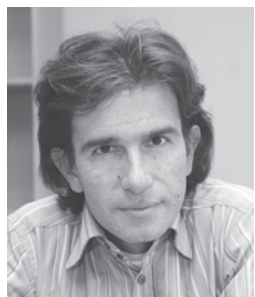
Брокер показва вила на потенциален купувач и разказва за предимствата:
- За да стане рай, на тази вила й липсват само добри хора и вода.
- Същото липсва и на Ада! - отбелязва купувачът.

От редактора

На зидащите тухли в стената...

Боян БОЙЧЕВ

Без Деня на победата нямаше да го има Деня на Европа. Не забравяйте това!

Официозните тържества у нас отбелязаха само Деня на Европа. Върхът беше мапинг - звучна "родна" дума - най-яркото доказателство какъде отива България.

На шествието на "Безсмъртния полк" обаче хората дойдоха, водени от сърцето си и от чувството за историческа справедливост и признателност.

Денят на Европа да замести Деня на победата. Допреда две-три години никога и не споменаваха 1 май като дата на Априлското въстание, а 20 април. Опит политически неудобни празници да бъдат заменени с други.

Стената на забравата се опитват да издигнат у нас днешните васални на САЩ и Европа политики. Непрекъснати са опитите им да ни изтръгнат от историческите и културните корени, които ни свързват с Русия. Няма ли кой да им даде огледала, за да се огледат и видят колко са смешни?

За миг може би се вцепениха, когато Роджър Уотърс, основател на легендарната рок група "Пинк Флойд", разцепи политическата мъгла, обхванала страната ни. Той при-

помни основната роля на Русия за победата във Втората световна война, която с цената на над 20 милиона жертви спасява света от Вермахта. Каза и истината за световната политика: "САЩ са тези, които основно ни водят към разрушение, но с тях са и Великобритания, и част от Европа." След това отбеляза яростната антируска пропаганда в западните медии. И зададе болезнения въпрос: "Вие искате ли да се биете срещу руснаците?" Водещото послание бе за мир и любов на планетата, иначе "ш*баняците ще я унищожат", както и за активна гражданска позиция.

Верни евроатлантици след това изсипаха куп помия върху големия музикант.

Как така концерт ще се използва за политически цели, когато не отговаря на официалната партийна линия на евроатлантизма?

Роджър Уотърс е достоен човек. Със собствена позиция. Не е удобен. Доказал го е с цялото си творчество. Чест му прави, че не влезе в удобното еснафско русло, а си остана бунтар. И изрече на глас това, което повечето българи си мислят, но или се страхуват, или нямат възможност да кажат.

Много нови тухли и нови стени: на омразата, на забравата, на отродяването. Русофобска истерика. Еднополюсен свят. Налагани със сила и пропаганда евроатлантически ценности - всъщност просто игра на думи, зад която се крият мерациите за световно господство на псевдоелитите. Дори с война. Подкрепяни от сервилни политики.

Прав си, Роджър, ш*баняци са!

ФЕСТИВАЛ

„Варна Лит“ 2018 кани на среща край морето

Задава се "Варна Лит" 2018 - второто издание на първия международен фестивал, който обединява писатели, журналисти, художници, музиканти, театрални и общественици.

И тази година във Варна ще може да се срещнете със съвременни чуждестранни и български автори с принос в популяризирането на четенето и литературата както сред деца и тийнейджъри, така и сред възрастни.

Срещите ще започнат в училища, а след това ще продължат навсякъде - в

библиотеки, галерии, музеи и различни алтернативни пространства, а съпътстващата програма включва дискусии, прожекции, работилници, изложби, концерти на ключови места край морето.

"Разказвачът в мен" - това е слоганът на най-цветния фест тази година, а фокусът е върху разнообразните аспекти на разказването - художествена литература, публицистика, кино, театър и дори музика. Предвидени са и награди за най-креативните посетители.

Гости на фестивала са

Владимир Зарев, Алек Попов, Теодора Димова, Валери Станков, Захари Карабашлиев, Делян Момчилов, Дамян Дамянов, Венсант Винел, Георги Бърдаров, Гери Турийска, Елена Владова, Юлия Спиридонова, Елисавета Белобрадова и Красимира Хаджииванова, Виктор Божинов, Явор Гърgev, Стефан Вълдобрев и др.

КИНО

„София филм фест“ за първи път в Костинброд

В три дни зрителите в Костинброд ще гледат четири филмови заглавия от голямото кино. Прожекциите ще се проведат в залата на НЧ "Иван Вазов - 1947", както и на централния площад "Иван Вазов". Събитието е в партньорство с Община Костинброд и с подкрепата на Националния филмов център и веригата киносалони "Eurogа Cinemas". Входът е свободен.

Програмата започва на 18 май в 18 ч. с българската копродукция, превърнала се в хит през 2017 г. - "Белгийският крал" (Белгия - Холандия - България, 2016), като творбата ще бъде представена от част от екипа на филма. Следва продукцията "Потапяне" на Вим Вендерс (Германия - Франция - Испания - САЩ, 2017).

На 22 юни събитието се премества на централния площад, за да могат зрителите да се насладят на лятно кино под звездното небе. Началото е след залез слънце точно в 21 ч. Заглавието - "Проектът "Флорида"

Кадър от филма "Потапяне"

(САЩ, 2017) на независимия американски режисьор Шон Бейкър.

Пилотното издание ще бъде закрито в Костинброд на 14 септември, отново на площада в 20 ч., с носителя на "Златна палма" за 2017 г. - "Квadratът" (Швеция - Германия, 2017) на режисьора Рубен Йостлунд.

ОПЕРА

„Лучия ди Ламермур“ гостува в София

Старозагорската опера гостува на 5 юни от 19 ч. за втори път на сцената на Народния театър "Иван Вазов" в София. След успешно представяне на операта "Бохеми" миналата година изборът на Старозагорската опера сега е спектакълът на операта "Лучия ди Ламермур" от Гаetano Доницети. Спектакълът предизвиква интереса на меломаните след впечатляващата премиера на белкантовия шефвоър на

5 декември 2015 г.

Софиянци и гостите на столицата ще видят в главните роли Емилия Иванова, която ще се превъплъти в сложния образ на Лучия. Свилен Николов ще се представи в ролята на нейния брат Енрико Аштън, Назар Тацшин от Украйна ще поеме ролята на изстрадамата и въображаема любов на Лучия - Едгардо, Юлиан Константинов ще презвдаде ролята на Раймондо. Участ-

ват още Георги Динев (Артуро), Пламен Доланчиев (Нормано), Нели Нечева (Алиса), оркестър и хор на Държавна опера-Стара Загора, прабългарска школа за оцеляване "Бага-тур", Детско-юношеска студия за опера и балет "Маргаритки". Спектакълът на операта "Лучия ди Ламермур" ще дирижира Ивайло Кринчев. Режисьор Огнян Драганов, диригент на хора Младен Станев.

КОНЦЕРТ

Симфоничният оркестър на БНР свири в зала „България“

Шедьоври на славянската класика ще представи Симфоничният оркестър на

БНР на 11 май - деня, на който църквата почита Светите равноапостоли и славянобългарски просветители Кирил и Методий, на сцената на зала "България" от 19.30 ч.

Радиосимфониите с главния диригент Марк Кадин и солиста Марио Ангелов ще изпълнят Славянски марш от Чайковски, Симфония 4 - Концертанте от Карол Шимановски, симфонична поема "Вълтава" от Бедрих Сметана и гротескна симфонична сюита "Бай Ганьо" от Веселин Стоянов.

Поезия

ДРАГОМИР ШОПОВ е роден на 13 август 1938 г. в София. Завършил е българска филология в СУ "Св. Климент Охридски". Работил е като завеждащ отдел "Поезия" в Главна редакция "Литература и изкуство" на Българското национално радио и като заместник главен и главен редактор на вестник "Земеделско знаме". Бил е народен представител в 37-о и 38-о Народно събрание. Автор е на 36 книги - поезия, публицистика и стихове за деца. Творби на Шопов са преведени на полски, руски, румънски, беларуски, финландски, френски, сръбски, английски и др. езици. Драгомир Шопов е носител на различни литературни награди и отличия.

Ден

Една над друга къщи по баира.
И аз, незнайно как попаднал тук,
усещам вятъра през мен да свири.
Дали от вятъра съм станал друг -

спокоен, вятърничав ли - не зная...
Но вярвам, че е трябвало така:
да изоставя своята градска стая
и като вик навън да изтека.

Навън - до диви храсти и градини,
навън - до неочакван водопад
и неговите капки сини
в самата ми душа да потекат...

Къде съм бил до днес, какво загубих?
Дали ще имам време за това -
да излекувам мислите си груби
със вятър и спокойна синева?

Дали ще мога? Вятъра, тревите...
И аз като разпънат в тоя ден
отново се опитвам упорито
да си внуша, че днеска съм роден.

ХИМН

България във глас,
във мисъл, в глан корава.
И да ни няма нас -
България остава.
Във камък, в житен клас,
във болка - не изтлява.

Нови стихотворения от Драгомир Шопов

В късната нощ на 9 май

Мисля за времето и за нас.
За небето, пълно с облаци.
За гъжда. И за пейката мисля.
Мисля за човека, който влиза
в съседния вход. За прозореца,
откъдето чувам валс - посреднощ,
като в сън.

Спи! Ти сега спи! Аз съм буден.
Мисля за теб.
Колко години сме заедно,
а дали те познавам?
Спи!
През стената дочувам -
проплаква дете. После стъпки.
И пак тишина.

Аз съм буден.
Лека нощ казвам
на Шарл Азнавур,
който пее за своята Изабел.
Лека нощ казвам
на каменния руски войник,
стъпил на тепето в Пловдив.

Аз съм буден. Всичко е в мен:
късните новини,
Трептов парк,
Брестката крепост,
Драва - Соболч,
знамето над Райхстага,
памятника на Незнайния воин
в родния ми град...
Всичко е в мен.
И думите на един поет:
"Самоубийствено живеем".
Прав си, приятелю, прав.
Но какво да направим,
за да оцелеем?
Питам сънуващата трева.
Телевизионната антена.
Кучето, което
мократа самота пресича.

А може би
света трябва да се обича?

Късно е.
Много е късно вече.
Късно е като късна песен,
като късна любов,
като късно признание...

Само моят прозорец свети -
слабо фенерче
в ръката на вселенския мрак.
Нека да свети.
Още да свети.
Ето - един щурец се обажда,
самотен и той като мен.
Навярно също иска
да бъде спасен.
Неговият жребий е лесен -
той се спасява
със своята песен.

А ние?

България

Земя, земя, аз цял живот във себе си
те нося
през черни дни и светли нощи, в гръм или
в покой.
Душата ми дълбаят трудни думи и въпроси,
в кръвта си пазя всеки залез,
всеки изгрев твой.

И чувам гласове от незабравени години.
Ти бе измъчвана, но никому не стана роб.
Гърмяха яростни камбани под небето синьо
и в силната ти пръст наякна твоя
тежък сноп.

Земя, земя, дарявай ме със грижа
и с тревога,
съмнения ми дай, надежди, но доволство - не!
Родих се в теб. Изправих се във теб и
тука мога,
от теб кален, пред нищо
да не сгъвам колене.

Посоката е ясна. Все стои на страж Балкана -
с дълбоки пропасти, със върхове и със скали.
Той изцеляваше у мене всяка тежка рана
и всяка болка тука спираше да ме боли.

И днес разбирам думите на птици и гървета,
ослушвам се в гласа на вятъра и на пръстта.
Аз тука разпознавам дири на вековете
и твоите дири, вписани в сърцето на света.

И да ни няма нас -
България остава.

В хайдушки връх, в боаз,
в граничната застава.
И да ни няма нас -
България остава.

От първия ни час
до сетния - прощава.
И да ни няма нас -
България остава.

Зима

Вали, вали... Какво закриваш, сняг,
върху безпомощната ни земя и върху нас?
Ще можеш ли да ни дариш с онази чистота,
с която малкото дете се втурва да те хване,
преди да разбере,
че със подхлъзване ще заплати това?
Ще можеш ли да ни внушиш спокойна мисъл
и в тишината ти да чуем как вървят
към своето пълноводие смълчаните реки;
как в думите ни - бляскави от твоята белаота -
набъбва нова сила; как доброто в нас,
пробудено сега, ще пусне коренче дълбоко -
до дъното на простите неща,
които винаги ще са потребни?
Вали, вали!

Кадър от филм - пролет 1945

Железни птици от гнезда железни
под купола на моя век летят.
Расте тревата върху гроб и бездна,
а мините чертаят смъртен път.
И босите крачка вървят полека
отвъд гората и отвъд смъртта.
Върви дете по черната пътека
и после бавно спира в пепелта.
С изтръпнали ръчици то разравя
греди и тухли, рухнали стени.
Но татко си не може да изправи
дори да моли: "Татенце, стани!"
Баща му е останал там, където
цъфтеше мак и тичаше жребче.
Там майка му простираше прането.
Козлето там развяваше звънче...
Сега ги няма. Има гроб и бездна.
Детето с разтреперани крака
от този аг самичко ще излезе.
И то върви. Аз виждам го така
и дълго ще го виждам. В тишината
се блъсват онемелите очи.
И то върви, върви сега нататък -
там утрото посечено мълчи.
Върви детето. Вече нищо няма.
А сълзите му взе ги пролетта,
за да измие всяка черна рана
в гърдите на света.

Пьотр
Павлович
Осовски,
"Салютът
на Победата"

Зов за хармония

С новата си стихосбирка поетът Димитър Христов подтиква хората към взаимност и разбирателство

Людмила ГРИГОРОВА

Първото впечатление от книгата на Димитър Христов "Хармония" е нейната песенност - стихотворенията му могат да се запаят. Те носят песента в себе си: с мелодията, с ритъма, със силната си емоционалност. Неслучайно авторът им е и поет с китара. По тоналност тази книга е смесена: тя е побрала в своите страници стихове с най-различни настроения. От светлата тържественост ("Човекът с книгата"), през силно патриотичните строфи в "Писмо до роднините в Скопие" до горестните изповеди като "Геноцид", "Песничка за прехода" и "Песента на скитника", които са гневни и гръзко разобличителни. Книгата съдържа 36 стихотворения и една поема, разпределени в три цикъла: "SOS", "Неповторимост" и "Прераждане". "Геноцид" - стихотворението, с което се открива цикълът "SOS", е сигнал за спасение, за оцеляване, чиито първи четири стиха съдържат две обръщения-императиви и тревожния въпрос-възмущение:

**Спрете геноцида,
сменете системата!
Къде да отидем,
още ли дремем!**

Усилието за промяна - това е изходът - сочи поетът. В "Песничка за прехода", където "нак честните са луди" - трансформация на Ботевия стих "Свестните у нас считат за луди", - авторът сравнява ситуацията в България днес с мрачните времена на робство. Той е остро социален в творби като "Майдан", "Недискретно за дипломатическа-

та служба" и много други, не се спотайва загнаний гръб, не се съобразява с авторитети. Стихотворението "Майдан" завършва така:

**Агресията значи смърт.
Но как да стане по-добър
светът, когато управляват
не кротките, добрите нрави,
а най-суровите тираны
и най-жестоките агресори.
Във този свят,
кажи,
къде си!**

Димитър Христов упорито търси съмишленици, на които пряко задава този въпрос, а когато епохата ни притиска до стената, на такъв въпрос не можеш да не отговориш. Цикълът "Неповторимост" е контрапункт на първия "SOS". Той изцяло е посветен на любовта. С главна буква. И въпреки че нерядко тя е като "горчиво вино" (Димитър Христов използва за мото на свое стихотворение заглавието на стихосбирка на Евтим Евтимов), той вдига своята наздравица за нея, нищо че понякога лицето ѝ е двулично и коварно. Поетът се вживява повече в другия ѝ образ: във вечното ѝ възраждащо и животворно начало, и тъкмо затова я възпява. В нашия свят има твърде много насилие, войни, бедност и ако не съществуваше нейната топлота, интимност, опиянение от страстта (стихотворенията "Зов", "Наздравица за любовта"), животът ни би бил сив и скучен. И докато "Раздяла" разкрива една от драматичните прояви на това вечно чувство, неговата противоположност е стихотворението "Няма последна любов" - истински химн на любовта.

Голяма част от този цикъл принадлежи към т. нар. анакреонтическа поезия, възпяваща виното и любовта. Поетът продължава една традиция в българската литература, погетата от Кирил Хрис-

тов, но без неговите ексцеси. Както и от майстора на съвременната любовна лирика Евтим Евтимов.

Поезията на Димитър Христов е жизнелюбна, вярваща и светла. Такава е нейната основна тоналност. Стихотворения като "Мъжът на шестдесет" са един от най-ярките примери в това отношение.

Третият цикъл "Прераждане" е посветен на поезията, на извисяващата роля на изкуството. На поета - централен инструмент в духовното възкресение на човека, често пъти затънал в своето еснафско ежедневие. Наред с много други образи от този цикъл бих посочила стихотворението "Поетът":

**Поетът винаги се връща
при нас, за да ни възвисява
и да ни приземява също
като вулкан, избулващ лава,
или като ранимо цвете,
пробило каската от лег,
запало волно с ветровете
над градския смразяващ рег.**

И докато в стихотворението "Безсмъртие": "Поетът е ловец на мигове...", ала и "на митове", в "Човекът с книгата" е оприличен на "човек със птица във ръцете".

Искам да обърна специално внимание на стихотворението "Песен за снега", което е своеобразно постижение за своя автор, особено в областта на поетиката. На пръв поглед то е изцяло астрофично, а всъщност се състои от четиристишия, без да са графично обособени. Във всяко от тях първите три стиха се повтарят буквално, а четвъртият играе ролята на поанта. Условно това стихотворение може да се нарече и "Предпролет". То е възпев на ежегодното възкръсване и съживяване на природата. Тя - пролетта, идва с чуруликането на птиците, с новата трева, с летежа на пеперудите, с цъфтежа на цветята. Четирите сезона, които определят кръговрата на природата, всъщност определят нейната вечност, а това е повод за оптимизъм.

Но нека се върна към заглавието на книгата. "Хармония". То не отразява възприятието на поета за света като особено хармоничен, а е по-скоро авторовият стремеж към хармония. Защото светът, в който живеем, е дисхармоничен, агресивен, изпълнен с насилие! Но, от друга страна, в него има и любов, и градивен творчески труд, красотата и очарование! Със своята книга поетът призовава хората към взаимност и разбирателство, към духовно просветление и хармония. Защото тя наистина съществува - вътре в нас и извън нас.

Периодика С достойнството на паметта...

Георги Н. НИКОЛОВ

С неподправен интерес разгърнах страниците на сп. "Знаци", кн. I за тази година. И няма да крия, че от нея ме лъхна живият живот: запечатан в историята, пулсиращ днес и даващ заявка за съществуването си в бъдеще време. Несъмнен фундамент на изданието е уводът на Елка Няголова "Празнично и непразнично за България" - вик на болка от услужливото мъртвило на настоящето, влело в мрачен възел апатията пред социалните язви, емиграцията, политическата послушковица, нихилизма, озорчението на честните люде. По речите на встъплението си Елка - съвременен апостол за славянско единство и опазване на моралните ценности, споделя: "И ЗАЩОТО... Достойнството ни на българи ни повелява да не забравяме КАК се стигна до възмечнатата свобода! Както и да тълкуват с късна дата днес някои историци, преминали през бакалските семинари на новата политическа реалност... И това е въпрос на избор. Защото извоюваната свобода далеч

не означава, че сме станали автоматично свободни... Не, свободата, както е известно, е състояние на духа. В дадения случай тя се изразява в духовната сила да можеш да кажеш: "Поклон! Благодаря!" Тя е в това да осмислим и собствените национални жертви, и участието ни в постигането ѝ." За какво става дума? Разбира се, за свободата и независимостта на България, навършила вече 140 години. Без помощта на Русия те нямаше да станат реалност. Именно на Русия, която услужливи политици всячески се стремят да загърбят и омаловажат. Но пред иконата на която "простият" български народ сторва дълбок поклон и поднася росни цветя. На нея и на съвместната ни борба за нова България акцентува това издание, агрегирано до умовете и сърцата на съвременниците от различни възрасти. Замисълът му се допълва от възвращащия разказ на Мильо Велчев "Клетва". От "Цената на свободата" - Ели Видева. От великопелното есе на Лалка Павлова "Плевен - първата крачка към свободата" с припомнянето, че само край този град братята руси губят 38 хил. ранени и убити солдати и румънци - 3 хиляди. И с прочувствените слова на Йонка Христова в

поетичната "Антология България".

Сред текстовете за по-ново време читателят се спира на "Алексей Фатянов - камертонът на руската песен" от Людмила Снитенко. Тук е и Радослав Игнатов - "Веднъж, когато този свят бе стар" - фрагмент от едноименната му книга, Силвана Младенова - "Варлаам" и възвращащите стихове на Димитър Никифоров, Анна Лазарова, Соня Георгиева, Екатерина Пенчева, Лина Борджиева, Стойка Мариновска. Интересни и задълбочени са материалите на критическия наблюдател на сп. "Знаци" Росица Кунева за книгата "Далече от Едем" на Ангелина Бакалова и за книгата на Георги Николов "Пръст в раната". Размислите на Елка Няголова за лириката на Георги Ангелов - един от най-интересните ни и граждански ангажирани творци днес, във връзка с номинацията му за награда "Пеньо Пенев" откряват завесата към една по-млада пишеща генерация, откровено загрижена за съдбата на отечеството и за интелектуалната орис на творческото дарование.

Разделът "Преводаческа тетрадка" предлага стихове на Булат Окуджава, Гурген Баренц, Сусана Ованесян, Татяна Житкова, Михаил Синелников, Пьотр Антропов. Като втори тематичен център на броя в рубриката "Отново на светло" е възкресен безсмъртният поет от Чирпан с посланията на Катя Зографова "Яворов - трагичната легенда на България", Росица Кунева - "Измеренията на

безсмъртието", Елка Няголова - "Литературното поклонение пред Яворов". Да, съвременна България сякаш често забравя своите емблематични имена. Отбелязваме годишнините на рождението и смъртта им, организираме тържествени четения и... така до следващия юбилей. Авторките са решили да попълнят, доколкото е възможно, тази празнина и несъмнено са се справили успешно...

Още много може да се говори за този първи брой на сп. "Знаци" за 2018 г., но той трябва да бъде прочетен вместо преразказван. Безспорно е композиран с много любов и е наситен с мъдростта на четивата. Негово мото е любовта към свободата и признателността към Русия. По речите е запечатано нашето българско и руско-славянско единство, което с времето не ще отслабне. Пак по речите са втъкани и дълбоки философски послания за човечност, хармонично общение между хората, взаимно разбиране и подкрепа. Все скрижали, завещани на човечеството още от библейски времена и оцелели в енигматичния ход на времето. Като фон за голяма част от поместените творби се възпява смисълът на нашето съществуване в теглила и в борбата за национален суверенитет, цената на мира, на пролятата кръв и на отново напълния живот. Разбира се: и на безкористната дружба между народи, калена в огъня на политически трусове и крехък покой и мястото на обикновената личност във всичко това, под родния ни небосклон. Не искам да отмина богатамата илюстрация от творби на Василий Верещагин, напомнящи и днес как в барутните тегоби на руско-турската освободителна война се е раждала бъдещата нова България...

Философско-символните послания на Светлин Русев

С всяка следваща своя експозиция художникът ни кани на поредното загадъчно и вълнуващо пътешествие из неизбродните пространства на Духа

ИВАН
ГРАНИТСКИ

Светлин Русев е творец на дълбоките символно-философски послания. При него по странен и неповторим начин се съчетава трагическата вглъбеност с лирическата извисеност. Може би защото през годините най-силно го е привличала необятната тема за човешкото страдание и милосърдие, смирение и всеопрощение, съзерцание и действие. Експозициите, които той поднася през последните години на българската публика поразяват

“Каменни картини”

с концептуалната задълбоченост и промисленост.

Художникът се интересува от кодираната в отделните образи скрита динамика. За това при него композицията почти винаги е амбивалентно раздвоена - там си дават среща динамиката и статиката, напрежението и медитацията. Това мотивира Светлин Русев постоянно да се стреми към своеобразно скулптиране на пространството, в несекващо усилие да се разгадае философията на образуването на формите. Всяка негова творба звучи като психо-пластичен етюд, който има за главна цел вглъбяването в духовния живот на индивида, аргументирането на своеобразния морален ригоризъм на персонажите.

Така може да си обясним и движението от топлите цветове, характерно за по-ранните негови работи, към оловносивата тоналност. Редица художници и художествени критици са

Цикъл “Стълбата”

посоочвали първопроходческите идеи на Светлин Русев при работата с цветовете. Милко Божков например говори за “раздиращия писък на червеното върху изпепелените баури”. В “Лето 885. Изпращането на св. Методий” (1980) ни поразява скритото напрежение в сблъсъка между Земното, Телесното, и Възвишеното, Непленното. Тялото Методиево сияе, сякаш е планински кристал. То е своеобразен контрапункт на замислените, страдащи изпращачи на великия човек към Отвъдното.

Светлин Русев драматично и болезнено остро усеща пулсациите на историята, социалните разломи и трансформации, вълнува се не само от злощастните перипетии на отечествената съдба, но и от трагичната невъзможност да се постигне не само индивидуалната хармония на човешката душа, но и световния Разум да надгее над световния Хаос.

С всяка следваща своя експозиция художникът ни кани на поредното загадъчно и вълнуващо пътешествие из неизбродните пространства на Духа. Ако Човекът иска постоянно да преоткрива себе си, да отгатва какво е главното негово предназначение, да осмисля върхзадачата си като мислеща тръстика (нека си спомним великолепната метафора на Блез Паскал) и могъщ и животворен слънчев лъч в царството на непроявената Простота, убеден е творецът Светлин Русев, то неговото усилие следва да бъде не само импулсивно, предизвикателно, експлозивно, но и съзерцателно-съзидателно, медитативно вглъбяващо се.

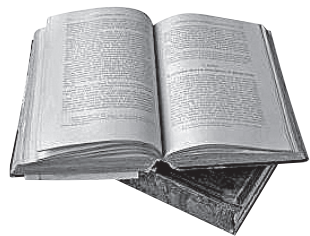
И нека отново припомним, че всяка следваща изложба на Светлин Русев е поредно стъпало в неизтощимите му духовни изследвания, посветени на Пътя. Пластическият сюжет “Има такъв път” постоянно и магически владее художника. Този сюжет се превъплъщава и развива в серии от пейзажи, рисунки и акварели в

“Състрадание”

една нескончаема мегапластическа поредица, имаща главното предназначение да разгадае тайната, наречена Човек.

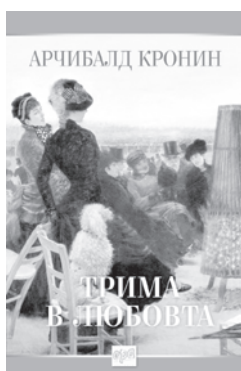

Лавица

„ДОКОГА ЩЕ ЧАКАМЕ БАЩИТЕ“ от Калоян Димитров-Ballan и Иван Сапунджиев издава „Софтпрес“. Това е книга, която носи носталгията на детството и идеализма на младостта. Роман, пропит с мъдростта на годините, уютен като роден дом, топъл като бащино огнище. 12-годишният чуждак Димитър Селимски, наричан накратко Митка, живее и учи в село Крушица и се грижи съвсем сам за себе си, за къщата и за престарелия си дядо. Надеждата, че съвсем скоро баща му ще се върне от чужбина, го крепи и му помага да пребори предизвикателствата на деня. Най-добрите му приятели са философът Макс от шести клас, забавното куче Дунди, красивата съученичка Аглая и мъдрецът и уличен музикант дядо Стати.

„ТРИМА В ЛЮБОВТА“ от Арчибалд Кронин издава „Ера“. Вълнуваща история отвежда читателя в драматичен свят, изпълнен с наситени емоции. Луси Мур искрено обича съпруга си. За да го обича още повече, тя желае да го направи по-добър. И като една отдадена и любяща съпруга взима нещата в свои ръце. Но когато разбира, че е направила грешка, вече е късно и подреденият ѝ свят се разпада. Луси стоически преминава през всички препятствия, които ѝ поднася животът, като се отдава изцяло на отглеждането на сина си. Борбената ѝ натура не се поддава на разочарованието, но най-съкрушителното препятствие предстои...

„АЛЧНОСТ В СМЪРТТА“ от Нора Робъртс издава „Хермес“. Марта Дикенсън, преуспяла счетоводителка, е намерена мъртва близо до офиса ѝ. Престъплението наподобява обир, защото всички ценности са взети, но лейтенант Далас не е напълно сигурна. В апартамент на първия етаж на сградата Ив и Пийбоди откриват кръв, която съвпада с тази на жертвата. И превръща престъплението в предумишлено убийство. Досиетата на десет влиятелни личности с процъфтяващ, привидно законен бизнес внезапно изчезват от архива на Марта. Всички те са сред заподозрените, но кой има мотив да отнеме живота ѝ? Постепенно Ив започва да разплита сложна схема от финансови злоупотреби.

„ОФИЦЕР И ПЕШКА“ от Стив Бери издава „Обсидиан“ в превод на Боян Дамьянов. Официалната историческа версия гласи, че жестоката вражда между Джей Едгар Хувър и Мартин Лутър Кинг, включваща години незаконно следене и събиране на всякаква компрометираща информация в тайно досие, приключва на 4 април 1968 г., когато Кинг е убит. Но така ли е наистина? 50 години по-късно проблемът с провеждането на „черни“ операции отново е на дневен ред. Обществото иска отговори и бившият агент Котън Малоун единствен може да ги даде. Но първо трябва да се справи с последиците от случилото се в онзи фатален ден в Мемфис. За целта трябва да се върне 18 години назад в миналото, към първата си задача в отряд „Магелан“.

Златният век на кралица Елизабет

„Апостроф“ издава биографията на най-гръзката владетелка на Англия

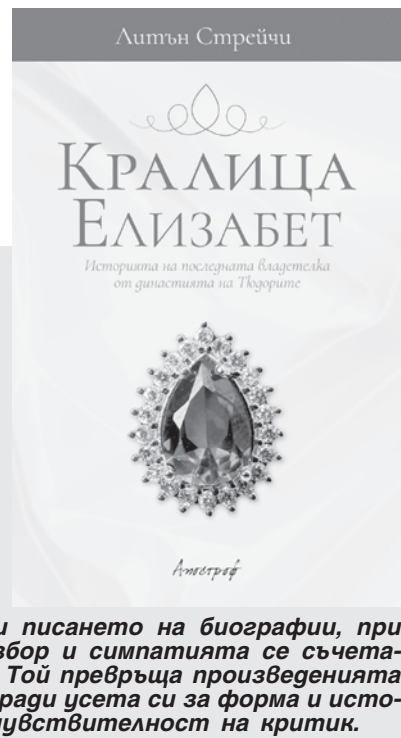
В началото на годината издателство „Апостроф“ постави началото на амбициозна поредица, посветена на биографиите на значими исторически личности като кралица Виктория и Бенджамин Франклин. Последната книга, която се присъединява към колекцията, разгръща истинската история за управлението на един от най-митичните владетели в световната история - кралица Елизабет (в превод на Невена Розева). Дръзко и остроумно Литън Стрейчи, познат на читателите с биографията на кралица Виктория, пресъздава образа на жената, станала символ на непорочността, твърдостта и отговорността към родовете.

Управлението на последната владетелка от династията на Тюдорите е абсолютен прецедент заради избора ѝ да властва сама над своето кралство. Елизабет предизвиква сексуална революция в консервативния английски двор поради факта, че е първата и последната неомъжена жена, която някога сядна на трона на Англия. Без съпруг и без наследници, тя обрича целия си съзнателен живот на страната си.

Елизабет не е владетел, извоювал правото си на бойното поле като дядо си Хенри VII, нито пък е избраният лидер на Англия. Тя трябва да запази позицията на монарх единствено чрез непокатимостта на личността си и неустойчивата си харизма. С тяло на слаба и крехка жена, но със сърцето и смелостта на крал, „добрата кралица Бес“ печели авторитет на загадъчна, но същевременно силна жена.

Някои от най-знаменитите ак-

ЛИТЪН СТРЕЙЧИ е роден през 1880 г. в Лондон. Той е английски писател, поет и критик, член на тайното дружество на „Апостолите“ в Кеймбридж. Стрейчи е един от основателите и видните представители на литературния кръг „Блумсбъри“ - общност на английски интелектуалци, писатели и художници, сред които Вирджиния Улф, Катрин Мансфийлд, Бъртранг Ръсел, Лудвиг Витгенщайн и Джон Кейнс. Става известен с нов стил при писането на биографии, при който психологическият разбор и симпатията се съчетават с дързост и остроумие. Той превръща произведенията си в литературни образци поради усета си за форма и исторически фон и острата си чувствителност на критик.

риси на всички времена са се превъплъщавали в ролята на Елизабет в десетки документиални и художествени филмови, театрални и телевизионни адаптации, създадени през годините. През 1939 г. двукратната носителка на „Оскар“ Бет Дейвис участва в лентата „Тайният живот на Елизабет и Есекс“. Джуди Денч получава „Оскар“ за превъплъщението си в спечелилия седем награди на Американската филмова академия, включително за най-добър филм, „Влюбеният Шекспир“. Кейт Бланшет изпълнява ролята в едноименната екранизация от 1998 г. и в продължение то „Елизабет: Златният век“ от 2007 г. Хелън Мирън и Джеръми Айърнс изиграват кралица Елизабет и нейния фаворит Сър Робърт Дъдли в двусерийния телевизионен филм на Том Хупър, удостоен с три награди „Златен глобус“. През ноември Марго Роби също ще влезе в ролята на Глориана във филма

„Мери, шотландската кралица“. Разбира се, интересът към тайнствената фигура на Елизабет не е случаен. „Сигурно по нашата земя не се е движил никога по-чисто бароков образ от този на най-страшната личност в Елизабетината епоха - образът на самата Елизабет“, пише Стрейчи. „Всяка частица от нейната личност, като се започне от външния ѝ вид и се свърши с непроницаемите глбини на душата, отразява поразителното несъответствие между външността и същността. Под стегнатото и сложно облекло - огромни кринолини, висока плисирана яка, бухнати ръкави, напудрени перли, позлатени леки муселини - очертанията на жената изчезват и мъжете виждат на нейно място само един кумир - величествен, зловещ, самосътворен - един царствен кумир на кралската власт, който по някакво чудо е същевременно и жив.“

Класика

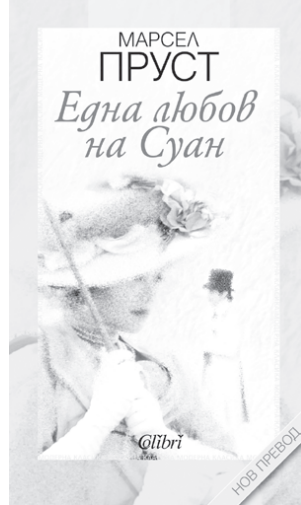
Любовната страст на едн естет

„Една любов на Суан“ (изд. „Колибри“) в нов превод на Росица Ташева) е единствената част от неговия магнум опус „По следите на изгубеното време“, която представлява и самостоятелно произведение, посветено на любовната страст на един естет към една „кокошка“. Това е разказ за любовта, за ревността, за съмнението и доверието в техните най-тънки отсенки, предадени с необикновено психологическо проникновение. Няма в световната литература по-изчерпателен, по-задълбочен и по-въздействащ художествен анализ на любовната обсебеност.

Особеното очарование на прозата на Пруст се дължи и на неподражаемия му стил - дългите фрази с по няколко вметнати изречения, усложнени, понякога трудни за четене, но винаги премислени, стройни, хармонични като музикалния откъс от една соната, на който Пруст посвещава вдъхновени редове.

Марсел Пруст (1871-1922) е един от най-ярките представители на модернизма в литературата, коренно променил световния литературен климат в началото на XX век. Името му се свързва преди всичко с повествователния стил, наречен „поток на съзнанието“, и със седемтомния му роман „По

следите на изгубеното време“ - първия том издава на свои разноски през 1913 г., а последните три излизат след смъртта му.

На пръв поглед романът проследява живота в обществото на аристокрацията и на богатата буржоазия, предавайки спомените и събитията, чувствата и настроенията на повествователя. При по-добро вглеждане читателят открива по-скоро размисли за нравите, за паметта, за времето. Открива и че героят не толкова върви по следите на миналото, колкото се опитва чрез миналото, чрез уроците на житейския опит да стигне до смисъла на живота. В края на седмия том разказвачът го намира в изкуството и литературата.

След като два мегаломански проекта за екранизация на „По следите на изгубеното време“ се провалят, Фолкер Шльондорф поема предизвикателството да режисира „Една любов на Суан“ по сценарий на Питър Брук и Жан-Клод Кариер. Филмът излиза през 1984 г., главните роли се изпълняват от Джеръми Айърнс, Орнела Мути и Ален Делон.

Ваятелят Богомил Живков във „Възраждане“

Скулпторът излага малка пластика в пловдивската галерия

рестижната галерия „Възраждане“ в Стария град в Пловдив показва изложба скулптура на

Богомил Живков до 28 май. Художникът е удивителен майстор на малката форма. Всяка пластика е като сюжет за кратък разказ. Фантазията му на роден ваятел създава от класическите форми истински притчи и зрителият е заплелен от способността на твореца да каже толкова много с малкото студен метал. Ръката на Бог, жената и мъжа, митовите - все благодатни и много използвани теми, но тук те зазвучават поновому,

„Земляни“

защото авторът легитимира своята идея, своето усещане, своята способност да твори и във всяка пластика личи онази творческа индивидуалност,

която определя големия творец, отбелязва Краси Алексиева. Богомил Живков е роден през 1946 г. в Перник. Завършил е

„Природа II“

НХА в София, специалност скулптура. Има самостоятелни изложби и заедно със съпругата си художничката Майя Горова в България, Германия, Мала, Япония, Австрия, Чехия. Негови работи са бюст-паметник на Владо Тричков в Трън, бюст-паметник на Иван Кръстев в Разград, пластични колони „1300 години България“ в Националния дворец на културата, пластична колона „Дървото на живота“ в София и др. Носител е на първа награда от Международен симпозиум по скулптура в камък в Бургас, 1974 г.;

лауреат е от Международното биенале за малка пластика в Будапеща, 1978 г.; има златен медал, с автор Джакомо Манцу, награда от Организационния комитет на Международното биенале за скулптура, посветено на творчеството на Данте Алигиери в Равена, Италия, 1988 г. Притежател е на награда за скулптура от МК, от Национална художествена изложба в София, 1975 г.; награда за скулптура от Национална художествена изложба в Перник, 1983 г.; втора награда от национален конкурс за паметник на цар Самуил в София, 2014 г.

Образи на родното в българското изкуство от XX в.

Изложбата „Между традицията и модернизма. Образи на родното в българското изкуство от 20-те г. на XX век“ е опит да се представи сегмент от художествения живот в България от първата половина на XX в. Експозицията обединява произведения, които показват различните посоки на модернизирание, но същевременно отразява продължението на традициите от предходните десетилетия в младото българско изкуство. Фокусът е ориен-

тиран в определена посока - търсене на национална идентичност и изграждане на образи, възплъщаващи тази идея. Обособени са четири отделни тематични линии, които ясно може да се проследят в българското изкуство от периода, а именно: интерпретации, вдъхновени от приказно-поетичния фолклор, произведения, свързани с християнството, интерес към обредите и обичаите и представяне на образи от българското село.

Кюстендил, Пазарджик, Сливен, Шумен, Русе, Исторически музей в Самоков, регионалните исторически музеи в Добрич и Враца, частни колекции. Куратори на изложбата, която продължава до 5 август, са Аделина Филева, Станислава Николова и Любен Домозетски. Консултант към проекта е Татяна Димитрова, художник Надежда Олег Ляхова.

Страницата подготви
Надежда УШЕВА

30 творби на Коста Дончев в Габрово

Самостоятелната изложба „Крайдунавска Добруджа“ на художника Костантин Дончев, носител на наградата на община Габрово от Националното триенале „Мостове, 2017“, може да се разгледа в Габровската галерия „Христо Цоков“. Авторът представя 30 живописни творби в две направления - модернистичен пейзаж и абстракционизъм. С творбата „Задушница“ той спечели наградата на община Габрово от първото издание на Националното триенале „Мостове“ през 2017 г. Роденият през 1942 г. в Алфатар, област Силистра, Костантин Дончев не е с художествено образование - завършва икономика в Селскостопанската академия в София и в продължение на няколко мандата е кмет и

председател на Общинския съвет в Алфатар. Човек с богата душевност и с отношение към културата. Именно неговата заслуга за създаването на градска галерия, изграждането на Алфатарския етнографски музей „Добруджанска къща“ и пълната реставрация на черквата „Света Троица“, една от най-старите в областта, с икони от тревненската иконописна школа. От 1994 г. насам участва в седем Национални изложби, реализира десетки самостоятелни в Силистра, София, Пловдив, Варна, Стара Загора, Румъния. През 2008 г. прави експозиция в Ню Йорк. Изявява се с пленири в България и Румъния. Носител е на редица номинации и награди от Национални изложби.

„Лудостта“ на Вивалди

Кварто кuartет и „Софийски солисти“ ще я разкрият
пред меломаните на 12 май в зала „България“

“Следете прогнозата за времето, за да разберете какъв ще е финалът на концерта”, съветва Иван Пенчев от Кварто кuartет.

Кварто кuartет и “Софийски солисти” заедно - най-добрата комбинация от действащи български музиканти, в един концерт на Антонио Вивалди - “Лудостта”, на 12 май в зала “България”. Огромен брой български музиканти на изключително високо равнище, препълвали световните зали, а сега ще се изляват пред публиката в зала “България”, която дори не поддържа за техните международни успехи.

Вълнуващо е да се чуят 17 изявиени солисти, които си общуват на една сцена само чрез музика, ноти и Вивалди. Диригент на концерта е маестро Пламен Джурев със своите световноизвестни “Софийски солисти”. Идеята за този различен, мащабен концерт е заимствана от изпълненията на “Солисти Венети” и други италиански състави от миналото, а в Бълга-

СНИМКА ВАСИЛКА БАЧЕВСКА

рия все още това не се е поставяло пред публика.

За първи път Кварто кuartет ще изсвири прочутата “Ла

Фолия” (“Лудостта”) на Антонио Вивалди във виртуозна версия за соло цигулка, кuartет и струнен оркестър. Произ-

ведението става доста познато за широката публика и благодарение на филмовата лента “Казанова” от 2005 г.

Силата на Кварто отново е в музикално-човешката провокация, с която печели своята публика. Този път музикалната идея предава посланието на Вивалди за природната красота и непрестанните човешки лутания в стремежа да намерим нашата собствена човешка красота. Да се обърнем към първоизточника на красотата - природата.

Програмата ще продължи с най-впечатляващите концерти на Вивалди - “Страваганца” и “На Анна-Мария”. Тук цигулка обрисова различни екстравагантни образи, а оркестърът е превъплъщение на нестихващите чувства, бушуващи в душа..., цигулка е силует на нежна дама, изящно владееща езика на музиката, царицата на оркестъра. Всеки концерт на Вивалди е пасторал на различна картина, об-

раз и хармония, който се явява на слушателя в цветове от ноти. Кварто кuartет ще изпълни и авторска версия на концерта за флейта “Славей”, но под влияние на италианския цигулар Джовани Карминьола, “птичките” ще са многобройни и нежно “чуруликащи” на сцената чрез своите цигулки.

Голямата изненада, забавната закачка с публиката е метеорологичната прогноза за времето, направена от климатолога доц. Георги Рачев. Концертът ще завърши с едно от произведенията на “Годишните времена” на Вивалди, според актуалната прогноза за времето в столицата, но дори и музикантите не знаят какво ще е то. Дали ще е слънчево, мрачно или дъждовно - ще каже доц. Георги Рачев. Времето ще определи финала на концерта “Ла Фолия”, информира Борислава Лазарова, комуникации и ПР на Кварто кuartет.

Райна Кабаиванска представя трима свои ученици

Именитата оперна актриса Райна Кабаиванска представя трима от най-изявениите си ученици в концерт със Софийската филхармония на 3 юни в зала “България”. Андреа Каре, Давиде Риу и Рейналдо Дроз са сред най-обещаващите тенори, обучавани в майсторските класо-

казва за своите ученици Кабаиванска.

Новоизгрялата оперна звезда Андреа Каре постига все по-големи успехи на световните сцени. Въпреки младата си възраст той дебютира в едни от най-престижните световни театри - Ковънт гардън в Лондон, Сан Карло

Торино и много други. Карее на сцената с най-големите артисти на нашето време - Райна Кабаиванска, Пласидо Доминго, Анна Катерина Антоначи, Лео Нучи, Елина Гаранча, Хуан Понс, Соня Йончева. Работи с режисьори като Лука Ронкони, Пиерлуиджи Пици, Уго де

Райна Кабаиванска, Давиде Риу, Андреа Каре и Рейналдо Дроз

Калаф в “Турандот” от Пучини и Полионе в “Норма” от Белини в рамките на проекта “Райна Кабаиванска представя своите ученици на международната оперна сцена” под егидата на НБУ в партньорство със Софийската опера и балет.

Най-новото попълнение в Школата Кабаиванска е Рейналдо Дроз. Младият певец завършва консерваторията в родината си Венецуела, но мечтата му да учи с Райна Кабаиванска го довежда в майсторския й клас в НБУ, където печели стипендия за обучение в Музикалния институт “Веки-Тонели” в Модена, Италия.

Диригент на концерта е маестро Найдено Тодоров, с когото оперната дива има дългогодишно сътрудничество. Маестро Тодоров дирижира галаконцертите на майсторските класове на Райна Кабаиванска, както и грандиозните галаконцерти за нейния 80-и юбилей в Театро Реджо в Парма и НДК в София през 2014 г.

В програмата са включени някои от най-обичаните арии и ансамбли в оперната история. Билети на цени от 20 до 50 лева може да се купят от касата на зала “България” и онлайн на Epay.bg, Ticketsbg.com и Eventim.com.

ве на Кабаиванска в Нов български университет. “Всички пеят, всички имат глас, обаче трябва да успееш да надникнеш отвъд него и да намериш интелигентност под вълнението”,

в Неапол, Большой театър в Москва, Дойче опер в Берлин, Ла Фениче във Венеция, Щатсопер в Хамбург, Римската опера, както и в театрите в Женева, Стокхолм, Бари, Болоня, Страсбург, Триест,

Ана и с диригенти като Рикардо Шайи, Бруно Бартолетти и много други. Репертоарът му включва централните тенорови роли в “Набуко”, “Дон Карлос”, “Макбет”, “Аида” и “Бал с маски” от

Верди, “Кармен” от Бизе, “Тоска” и “Мадам Бътерфлай” от Пучини, “Самсон и Далила” от Сен-Санс и други. Андреа Каре е и последният ученик на Лучано Павароти, представен му лично от Райна Кабаиванска.

Специалистите предричат бляскаво бъдеще на Давиде Риу. Лауреат е на много международни конкурси: “Измаил Волголини” в Мантуа, Музикалния фестивал в Сардзана, “Кристина Тривулцио ди Белджойозо” в Милано, “Фиоренца Косото”. Дебютирал е на сцената на Софийската опера като

Доминик Милър игра за деветия рожден ден на „София лайв клуб“

Доминик Милър, или китаристът на Стинг, както го наричат повечето меломани, пристига за концерт по случай деветия рожден ден на “София лайв клуб”. Събитието е част от турнето “Silent Light” за 2018 г. Един от най-известните китаристи и съвременни композитори идва в България по покана на организаторите от СЛК утре, 12 май.

Доминик има записани 14 албума. Последният е “Silent Light”. На събитието в София музикантът ще свири със своите колеги - изключителните музиканти Николас Фишман (бас) и Майлс Боулд (барабани). В концерта ще може да чуем най-доброто от 20 годи-

ни самостоятелно творчество и любимите мелодии от съвместната му работа с един от легендарните британски изпълнители - Стинг.

Двамата започват общата си кариера през 1990 г. Към момента имат над 1500 съвместни концерта и смело продължават да ги увеличават. Виртуозът е неразделна част от изявите на англичанина и описва успеха кратко, точно и ясно: “Мисля, че тайната на успеха се крие в това, че не сме твърде близки като приятели, но музикално сме силно свързани.”

Предстоящото шоу на създателя на “Share of my Heart” ще бъде много по-бурно с белгийския басист Ни-

колас Фишман и барабаниста Майлс Боулд, които са неизменна част от турнето на китариста. Ще станем свидетели на виртуозна победа в знак на протест срещу алчността и капитализма, както самият Доминик споделя: “Опитвам се да се противопоставям на алчността, капитализма, социалните медии, фалшивите новини, политиката, несправедливостта... и най-вече с инструментален разказ. Правенето на музика е начин да се отдели от всичко, което е токсично.”

Популярни актьори заснеха клип за „Театър пред театъра“

СНИМКИ НА ИВАН ВАСОВ

Герасим Георгиев-Геро в „Швейк“

Режисьорът Борис Радев

Камен Донев в „Животът е прекрасен“

Николай Върбанов в „Госпожа Министършата“

Борис Радев режисира видеото, както и концерта на 30 юни, с който се открива събитието

Звезди от спектаклите, които ще се играят пред Народния театър в рамките на „Театър пред театъра 2018“ заснеха ефектен клип, в който канят публиката да изживее за втора поредна година емоцията от театър под открито небе.

Камен Донев, Деян Донков, Георги Мамалев, Николай Урумов, Герасим Георгиев-Геро, Николай Върбанов и танцьорите Петя Колева и Стефан Вучов са звездите, които режисьорът Борис Радев засне във видеото, представящо спектаклите. Зрителите ще ги видят между 30 юни и 8 юли на специалната сцена, изградена в пространството

пред Народния театър, както ДУМА писа. Билетите вече се продават на касите, онлайн на сайта, както и на всички каси на Изпей в цялата страна и на www.eraugo.bg, информира Катя Попчева, ръководител маркетинг и комуникации на НТ.

Специално за клипа всеки от актьорите влезе в образ от спектаклите, които ще се играят навън, и записа по една култова реплика от тях - Камен Донев е Семьон Семьонич от „Животът е прекрасен“, Деян Донков - Калигула от едноименния спектакъл, Георги Мамалев - Чинчикът от „Сако от велур“, Герасим Ге-

оргиев-Геро е Швейк, Николай Урумов представя „Опит за летен“, а Петя Колева и Стефан Вучов - концерта „България - земя благословена“. Декорът за снимките бе построен на камерната сцена на Народния театър.

Режисьорът на видеото Борис Радев в момента работи усилено и по подготовката на концерта на открито на 30 юни, който, освен че открива „Театър пред театъра“, е и закриващо събитие на Българското председателство на ЕС. За разлика от миналата година, когато беше дебютното издание на фестивала, сега в програмата са включени девет представления.

На 1 и 2 юли зрителите ще могат да видят хитовия спектакъл „Калигула“ с номинирания за „Аскеер“ Деян Донков и режисьорка Диана Добрева. Той ще се играе със субтитри на английски език. На 4 и 5 юли Народният театър кани зрителите на друг свой хит - „Животът е прекрасен“, постановка Александър Морфов. Спектакълът има номинация за „Икар 2013“ за режисура на Александър Морфов и награда „Икар 2013“ за водеща мъжка роля на Камен Донев. Носител е на „Аскеер 2012“ за водеща мъжка роля на Камен Донев и има номинация за водеща женска роля на Светлана Янчева. Пред-

ставлението получи отличие и от Обществото на независимите театрални критици за Светлана Янчева. На 6 юли на откритата сцена ще се играе „Сако от велур“ - реж. Бойко Богданов.

Народният театър отваря символично вратите си и за гостуващи театри. На 3 юли Театър „София“ ще покаже своя спектакъл „Госпожа Министършата“. На 7 юли „Българска армия“ ще отбележи на сцената под звездите стотното представление на „Швейк“.

Всички спектакли са с начален час 21.30.

Страницата подготви
Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

МЕРИДИАНИ

Явор Гърдев с премиера на „Играта“ в Театъра на нациите

Държавният театър на нациите, ръководен от народния артист на Руската федерация Евгений Миронов, представя премиерните спектакли на пиесата „Играта“ в постановката на Явор Гърдев, информира ТАСС. Първото представление бе снощи, следващите са днес, утре и на 31 май.

Явор Гърдев не за първи път работи в Театъра на нациите. Българският режисьор е поставял там „Методът Грьонхолм“ (2010) по пиесата на Жорди Галсеран и „Убиецът Джо“ (2011) по пиесата на Треиси Летс. Запознанството на московската публика с Гърдев датира от 2004 г., когато там е показан неговият спектакъл „Пухеният“ по пиесата на Мартин Макдона, преобърнал всички представи за условността. Зрителите, които седяха на две крачки от актьорите, отделени с прозрачна преграда, не можеха да предвидят нито един сюжетен обрат, като при това абсолютно вярваха, че всичко, което се случва, не е сценична илюзия, а риалити шоу, разказват от пресслужбата на Театъра на нациите.

Този път Гърдев поставя на неговата сцена пиесата на Антъни Шафър, по-известна като „Копой“ - това е и

заглавието на филма на Кенет Брана (2007), римейк на продукцията на Джоузеф Манкевич от 1972 г. Драматургът Михаил Дурненков, адаптирал текста на Шафър за Театъра на наци-

ите, пренася действието в наши дни и в известна степен променя биографиите на героите. Така че дори и да сте гледали двата холивудски филма, трудно може да предугадите развити-

ето на сюжета в спектакъла, който Явор Гърдев сравнява с виртуална стратегическа игра - нейните герои смятат, че се движат към целта, а всъщност всеки път влизат в нова заплата и изпускат момента, в който играта се превръща в действителност, поясняват от театъра.

Пиесата на Шафър е трилър с елементи на комедия, но за нас всички обрати в сюжета, напрежението, възникващо в резултат на тези обрати, и дори абсурдните шеги дават възможност на героите да се разкрият в по-голяма пълнота. И в края на краищата, дава и на нас шанса да ги разберем. Дори бих нарекъл нашия спектакъл трилър на екзистенциалното пробуждане, своеобразна танатотерапия, която провокира зрителя да се постави в дадените обстоятелства, да погледне себе си от неочаквана страна и да се надява да се събуди пречистен. Макар и тази надежда да е в известна степен утопична, цитират Гърдев от театъра.

Ролите са поверени на Виктор Вержбицки, Александър Новин и Александър Доплер. В спектакъла звучат композиции на Агнес Обел, Пол Саймън и Арт Гарфънкъл.

СНИМКА ТАСС

Пушкин и любовта*

мецената Иван Ризнич, който от Триест я довежда в Одеса. Била стройна, с дълги бедра и подчертано висок бюст, носела се по виенски и владеела няколко западноевропейски езика. Обичала да се развлича и неуморно танцувала на светските балове. Пиела почти колкото мъжете край нея, пушела повече от всички в компанията ѝ.

Още в началото на своя брак Амалия успяла да си извоюва пълна свобода. Плавала над всяка чувствена обвързаност обаче. Младият по онова време Пушкин вече имал известен опит с жените, но срещата му с тази разкрепостена във всяко отношение европейка го зашеметила. И какъвто си бил влюбчив, не признавал граници... Дори границите на приличното. Започнал и да я ревнува. Сякаш не Иван Ризнич, а той бил съпругът ѝ. Документирал чувствата си и в стихотворението "Простиш ли мне ревнивые мечты", което завършва така:

*Мой милый друг, не мучь
меня, молю,
Не знаешь ты, как сильно
я люблю,
Не знаешь ты, как тяжело
я страдаю.*

(Да, гениите смятат, че всичко им е позволено.)

В Одеса Пушкин се изживявал като неразбран от Амалия мъж - искал да ѝ внуши, че голямата му обич към нея трябва да властва и над волята ѝ. Той не подозирал, че волята ѝ не можела да търпи никаква власт. Дори властта на великото чувство - любовта.

След раждането на сина си, Амалия се разболяла от туберкулоза и се наложило съпругът ѝ да я изпрати спешно на лечение в Италия. Много скоро там намерила смъртта си. А била само на 22 години! За трагичната ѝ кончина поетът узнал след време. И ето как реагирал:

*Из равнодушных уст я
слышал смерти вест.
И равнодушно ей внимал я.*

Остава да разберем в какво се е трансформирало дълбоко-то му чувство към Амалия.

В обич към следващата.

Красивата Амалия Ризнич Пушкин заменил с привлекателната и много влиятелна дама - графиня Елизавета Воронцова, съпруга на чувствително по-възрастния от нея прославен в миналото генерал, а по-късно и наместник на Кримска област - княз Михаил Воронцов. Всъщност Александър Сергеевич забелязал нейното "меко очарование" още в разгара на любовната си страст към Амалия, но графинята с полски корен (по баща Браницка) - като жена на генерал-губернатора по императорска повеля - изглеждала "далечна и недостъпна" за младежките му възжелания.

Успял да се сближи с нея едва след като тя износила

второто си дете и, изтерзана от майчинското си отшелничество, отново се втурнала в светския живот. За два месеца Елиза Воронцова уредила десетина маскарада, в които взела водещо участие. На някои от увеселенията присъствал и Пушкин. А на 8 февруари 1825 г. тя го поканила в дома си на разговор за поезията и музиката. Той рецитирал свои нови лирични творби, тя му акомпанирала на рояла с класика. Получило се нещо като спектакъл за двама в отсъствието на третия... (Съпругът ѝ пътувал по държавни дела.)

След няколко месеца, когато зимата ще си отиде, графинята ще организира нова поетична вечер, на която тя волно ще се наслаждава на яркия му талант. И ще го обгради с почти майчинско внимание (Елизавета Воронцова била

дворния министър Неселрод.

И когато "отърваването" се забавило, сам решил проблема: използвал нашествието от скакалци по полетата на Новоросийска област и изготвил командировъчно на държавния чиновник Пушкин - да посети бедстващите места и установи пораженията в цифри и факти!

С циркуляра в ръка поетът се отправил не към унищожените от скакалците посеви, а към имението на един приятел, където отпразнувал своята 25-а годишнина. И вместо с отчет за земеделски щети той се върнал в Одеса с епиграма за княз Воронцов - известната **Полу-милорд, полу-купец, полу-мудрец, полу-невежда, полу-подлец, но есть надежда,**

что будет полным наконец.

В увлечението си поетът забравил, че "обидата към царя

Вера. Тогава именно Пушкин осъзнал качествата на "каката". И разбрал, че никога няма да я забрави. (И нея?) Вбесен, княз Воронцов изпратил заповед до одеския градоначалник: Пушкин да бъде изваден от списъка на чиновническите имена в международната колегия и незабавно изпратен в Псковска губерния.

Най-сетне двамата влюбени разбрали, че това е краят на играта им.

А поета Пушкин отново интернирали.

На последната им среща Елиза му подарила портретчето си в златен медальон и пръстен с каблистични знаци и надпис на староеврейски:

"Синха, син на почтения рави Йосиф, да бъде благословена неговата памет".

Тя му показала своя, който изглеждал по същия начин.

покровителствани от Бог.)

В обзора ни попадат и по-бледи очертания на някогашни любими на поета, някои от които той помнел, а други бил забравил, защото изобщо не се постарал да ги запомни.

Ето, разпознаваме Катя Бакунина - сестрата на приятеля му от лица, обект на първите му тръпки по нежния пол. Седемнайсетгодишният Пушкин пише стихотворение, в което декларира готовността си да умре за нея.

Съвсем от друго естество е чувствената му връзка с вдовицата Мария Смит - тя му разрешавала да опитва вкуса на всички плодове на трапезата ѝ.

Тук е и петнадесетгодишната Мария Раевска - с мил почти детски образ, който ще заседава в поетичното му съзнание и ще се появи по-късно в романа "Евгений Онегин" като въздишка:

Я помню море перегрозою.

Как я завигивал волнам.

Съзирам и лика на 36-годишната Екатерина Карамзина, съпругата на историка Н. М. Карамзин, в която юношата Пушкин се влюбил още от прага на дома ѝ, който прекрачвал за първи път. На нея кърдокосият хлапак ще надра-ска любовно послание, което насетне ще развеселява, но и тревожи семейството.

В лодката на любовта му са и героините на киевските му нощи: Люда Шекора, певицата Калипсо, Пулхерия Варфолова, Виктория Вакар и още цяла дузина жадни за любов дъщерички и съпруги на молдовански боляри. Тук са заради името Пушкин - иначе биха си останали незабелязани от Времето редови пътници.

Господи, излиза, че от пробуждането на нагона му, та до самата му гибел, всяка красива жена е предизвиквала у него чувствени изблици! Е, как да съдим тогава Наталия Гончарова за нейното поведение спрямо един-единствен Дантес!

Спирам "огледа" и се връщам в дните преди дуела - не да разрешавам спорни дилеми, защитавайки истината, а да реша за себе си логичен ли е този финал. Ето, на едното блюдо на везната е поставена нахърнената Пушкинова чест, а на другото - цялата му любовна биография... И везната не е безпристрастна. Гибелта, която ще погълне поета в онези мразовити дни на 1837 г., толкова тежи, че нищо не може да олекоти болката ни. И понеже иде реч за гибел на гений, загубата е така велика и неотменима, че си остава и необяснима.

Останалото е разказ от нас за вас. И от вас за следващите.

„Донжуанският списък“ на Александър Сергеевич Пушкин, съставен от него през 1829 г. в албума на Елизавета Ушакова. Не е пълен...

обижда и царицата". На приемите, които графиня Воронцова давала с благотворителна цел, тя вече го заобикаляла.

Ако решим, че това е краят на благоволенieto ѝ, ще сбъркаме. Чувствата, които изпитвала към него, изглеждат не били повърхностни, щом като само след по-малко от месец пак се решила да подновят поетичните срещи. Този път във вилата ѝ на морския бряг недалеч от дома на приятелката ѝ Вера Вяземска.

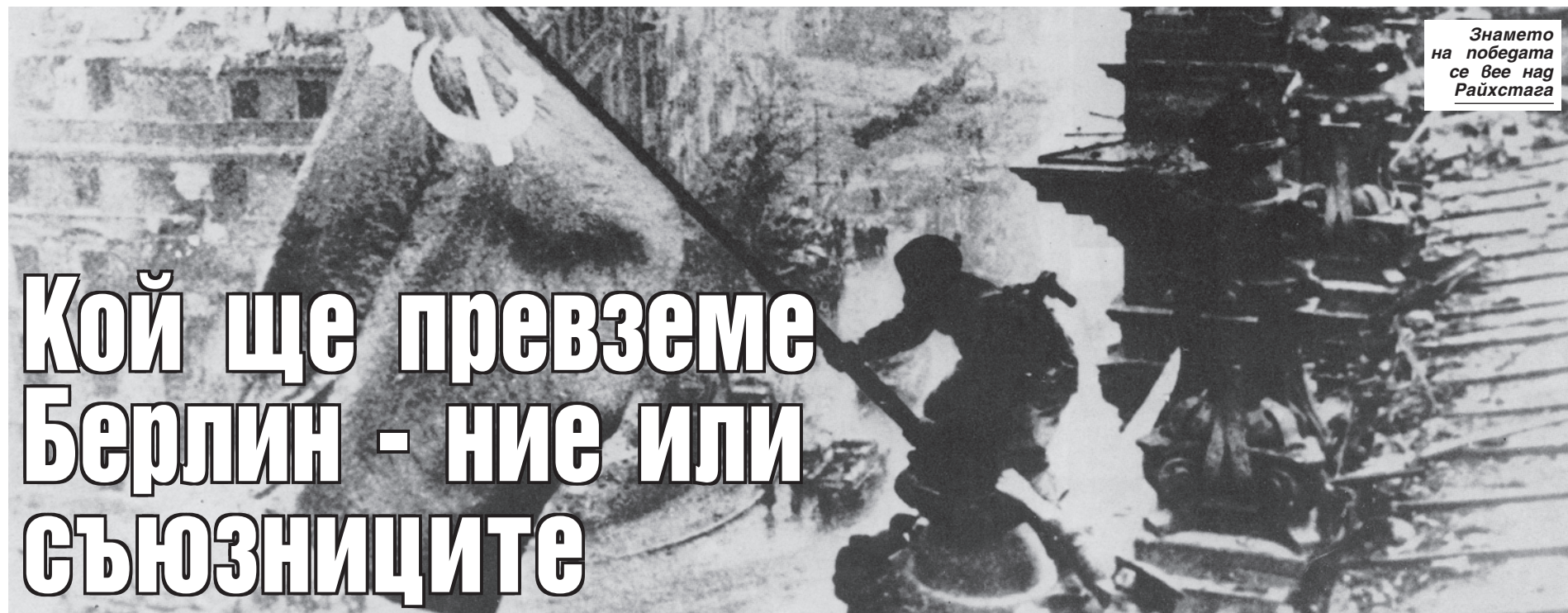
Било мекото лято на 1825 г. и двамата приели с радост възможността да се борят с вълните на страстта вместо със своите честолубия. Не са тайна нощните им срещи в крайморската пещера до вилата на

Поръчала му да не се разделя с пръстена. И той спазил поръката ѝ - носил го до самата си смърт. (Пръстенът станал повод поетът да напише стихотворението "Талисман".)

Всъщност историята на тяхната любов не свършила тук. Те дълго време продължили да мислят един за друг. Елиза му изпращала тайно писма. Според написаното в последното, девет месеца подир онези няколко летни нощи в пещерата до вилата на морския бряг, Елизавета Воронцова родила момиченце и го кръстила София.

Случило се така, че насетне злощастие отнело две от децата ѝ, но София оцеляла. (Нали рожбите на любовта са

* Из сложената под печат книга „Тайните на възхителките“

Знамето
на победата
се вее над
Райхстага

Кой ще превземе Берлин - ние или съюзниците

Димитър
КОПРИВЛЕНСКИ

С приближаването на края на войната се нажежават както военните, така и политическите битки. На 1 април 1945 г. Чърчил телеграфира на Рузвелт: "Нищо няма да окаже такова психологическо въздействие и няма да предизвика такова отчаяние сред германските съпротивителни сили като падането в Унгария срещу Червената армия влязат в Берлин, както и във Виена, няма ли да се създаде у тях преувеличена представа за приноса им в нашата победа..."

Разузнаването информира съветското командване за шифрограмата. И Рузвелт започва да го увърта. А истината е, че всъщност немците прекратяват всяка съпротива срещу Англия и Америка, та те първи да влязат в Берлин. И се хвърлят в яростно контрастъпление в Унгария срещу Червената армия. Където в състава на Трети украински фронт се бие и Първа българска армия на ген. Владимир Стойчев.

Ето как овладяването на Берлин се превръща повече в политическа, отколкото в стратегическа битка. И на същия този 1 април Ставката в Москва обсъжда плана за Берлинската операция. Като отчетливо е заявено:

"За съветския народ, изнесъл на плещите си цялата тежест на войната, превземането на германската столица, освен всичко друго се превръща и в национален престиж."

В началото на съвещанието Върховният главнокомандващ дава на генерал Сергей Щемченко да прочете на глас телеграмата на Чърчил до Рузвелт и риторично пита:

"И кой ще превземе Берлин - ние или съюзниците?"

После заключава:

"Ние трябва да вземем Берлин в най-кратък срок..."

И с някои уточнения на Антонов подписва директива до командващия 1-и Белоруски фронт маршал Жуков за овладяване на Берлин и излизане на Елба до края на месеца.

За решаващото сражение и Червената армия, и Германия се подготвят особено старателно. Тук хитлеристите струпват всичките си налични сили, обединени в две армии - "Висла" и "Център", включващи 48 пехотни, 4 танкови, 10 моторизирани дивизии, 37 отделни пехотни полка, 98 отделни пехотни батальона и др. Тук са заели отбранителни позиции повече от милион души, 1500 танка и щурмови оръдия, 3300 самолета. За комендант на отбраната Хитлер назначава генерал-лейтенант Рейман, а за върховен комисар, отговарящ за отбраната на гра-

Сталин за знаменитата настъпателна операция, за закулисите игри на Англия и Америка и за Великия ген 9 май 1945 г.

да - Гьобелс. Той оприличава ситуацията пред Берлин през 1945 г. с тази пред Москва през 1941 г. Краят обаче се оказва съвсем друг!

ЕДНА ОСОБЕНО НЕНАВРЕМЕННА СМЪРТ

И докато Гьобелс се надява на хоскопа, за да поддържа моралния дух на Хитлер, фюрерът разчита повече на скарването на съюзниците. Но като че ли мистичните очаквания на Гьобелс... се сбъдват. Целият сияещ, той връхлита в кабинета на Хитлер с радостни крясъци:

"Мой фюрер! Чудото стана! Поздравявам ви! Умря президентът Рузвелт!"

В немската ставка пият шампанско. Сякаш самото привидение ще ги спаси...

Президентът на САЩ Франклин Делано Рузвелт почива ненадейно на 12 април 1945 г. Как си играе с хората Съдбата. Ако това бе сполетяло Чърчил, едва ли радостта на Гьобелс, Хитлер и компания щеше да е толкова голяма. И на мига фюрерът звъни на всички командващи армии и високопоставени персони - да им съобщи лично радостна новина. Но на него не му е съдено да се радва дълго на този повратен момент.

А смъртта на съратника в "Голямата тройка" наистина носи неприятности на Сталин, който изпитва големи симпатии към изтъкнатия реформатор на Америка, победителя на "великата депресия".

Идването на власт в САЩ на твърдоглавия и ограничен русофоб Труман заставя Сталин по-късно да преразгледа своите планове и позиции в следвоенната суматоха по устройството на света.

Всъщност никой няма особени илюзии към новия стопанин на Белия дом. Пък и самият той много скоро заявява себе си. Сега всички отново си спомнят изявлението на Труман още от юли 1941 г.:

"Ако ние видим, че във войната губи Германия, следва да помагаме на Русия, а ако губи Русия, ние следва да помагаме на Германия и по такъв начин нека те се бият и избиват колкото може повече..."

И още на следващия ден след погребението на Рузвелт новоизлюпенният ястреб на псевдодемокрацията

заявява:

"Русите скоро ще бъдат поставени на мястото им и тогава САЩ ще поемат ръководството на света..."

КОБЕН ДЕН ЗА ХИТЛЕР

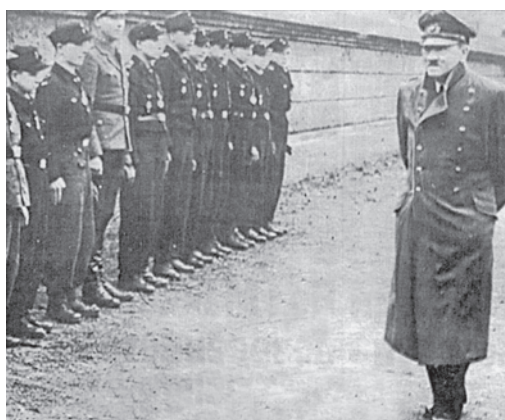
Войските на 1-ви Украински и 1-ви Белоруски фронт започват настъплението си към Берлин на 16-и април, 2-ри Белоруски фронт на Рокосовски тръгва на 18-ти. Настъплението започва в 5 часа сутринта с мощна артилерийска подготовка, в която са изстреляни 1 236 000 снаряда. "Оригиналното" тук е, че с тръгването в атака на пехотата и танковете едновременно светват 140 прожектора, разположени на 200 метра един от друг. Маршал Жуков заимства тази идея от японците. Но се оказва, че вместо да "ослепи" противника, Георгий Константинович нещастно осветява чудесно своите войски... като цели за немците!

Междувременно продължават договорките за пропускане без съпротива на английските и американските войски към Берлин. Тази перспектива, обаче вече не тревожи Сталин. Според него всички тези ходове на Хитлер са, за да подбуди разногласия между съюзниците.

"Щом вземем Берлин, всичко ще свърши, успокоява Върховния своите. А ние можем да направим това и сами!"

В тези кулминационни за цялата война дни, лата война дни, Хитлер отбелязва своята 55-годишнина. Сред поздравяващите го за рождения му ден са Гьоринг, Хитлер, Борман, Гьобелс, Рибентроп и членове на генералитета. Точно в този ден танкистите от Червената армия, командвани от армейски генерал Рибалко, влизат в Цосен, където се намира щаб-квартирата на Върховното командване на Вермахта. И точно тук преди началото на войната е разработван планът "Барбароса" за поход на Изток.

Рожденият ден на фюрера преминава под непрекъснатия тътен на артилерийската канонада. В този ден Хитлер излиза от бункера за последен път. Със силно отпуснати рамене, болезнено прегърбен, с неуверени стъпки той преминава пред строените съвсем млади момчета от "Хитлерюгенд", пощипва някой по бузите, някой потупва по раменете... с блуждаещ поглед. За какво ли си е мислел в този кобен ден!

Момчетата от „Хитлерюгенд“ - последна надежда на Хитлер да задържи Берлин

АГОНИЯТА

На следващия ден фюрерът извиква в Ставката командващия група "Център" Шернер, произвежда го във фелдмаршал и му заповяда с армията си да се отправи в защита на Берлин. А на последващия ден се среща с командващия 12-а армия генерал Венк, комуто обявява:

"От днес ние се бием само срещу Изтока, но не против Запада!"

И му заповядва да снесе от Западния фронт всички войски... Да деблокира Берлин.

Играта на криеница свършва. Пък и няма време!

На 22 април 1-и Украински фронт на маршал Конев стига Берлин. В телеграма до Сталин командващия фронта докладва: "Трета гвардейска танкова армия на Рибалко с предните си бригади проникна в южната част на Берлин и от 17,30 води бой за центъра!" А като отразява удара на изпратената от Хитлер 12-а армия на генерал Венк, на 21 април 1-и Украински фронт и 1-и Белоруски фронт завършват обкръжението на Берлин. В този ден войските на маршал Жуков, командващ 1-и Украински фронт, се срещат на Елба с войските на 12-а американска армия на генерал Бадли. Това събитие е отбелязано в Москва със салюти. Сталин, Труман и Чърчил се обръщат към своите народи с поздравления. А ожесточените сражения продължават все по-ожесточено!

Стига се дотам, че на 28 април в района на Райхстага по заповед на началника на немския генерален щаб Кребс по въздуха са прехвърлени три роти курсанти от морската школа. Може би за да попречат на сержант Егоров и младши сержант Кантария да издигнат там на 30 април в 15 часа червеното знаме на Победата!

Само 50 минути по-късно, вероятно разбрал най-сетне всичко, Хитлер заедно с Ева Браун се самоотравят. На 1 май в 20,30 часа, заедно със жена си Магда се самоубива и Гьобелс. Така постъпва и Кребс! Агония!

Април и май са най-хубавите пролетни месеци на годината. Като пролет на един нов свят ги възприемат и хората през 1945 г. И още дълги години след това!

Тържественото подписване на акта за безусловна капитулация на Германия става през нощта на 8 срещу 9 май в източната част на Берлин. На 9 май Москва салютира Деня на Победата с 30 залпа от хиляда оръдия.

Новите поколения, родили се или израснали след 1945 г., трудно могат да си представят войната, кръвопролитие, нещастията на Освиенцим, Бухенвад..., мъките и мечтите на стари и млади, жертвите... А забравата явно, е силно търсена и желана. Отново ли поука няма да има, въпреки дадените 50 милиона жертви?!

ДУМА

ПЕТЪК 11 МАЙ 2018

За пръв път: 11 национални научни програми

МОН, БАН и вузовете са подготвили целеви изследователски теми, насочени към конкретни проблеми на държавата

Велиана
ХРИСТОВА

МОН, висшите училища и БАН са подготвили проект на 11 национални научни програми, по което институтите и вузовете ще работят съвместно, а целта е решаването на конкретни обществени проблеми, важни за държавата. Такива национални програми има в много европейски страни, у нас се правят за първи път. Те бяха огласени вчера в сайта на министерството за обществено обсъждане до 6 юни.

В повечето анализи за състоянието на изследванията у нас в последните години се отбелязва, че има известна фрагментираност в изследователската дейност, а тъй като учените от БАН и вузовете ще работят съвместно за изпълнението на всяка от програмите, този проблем също може да бъде преодолян. Всяка програма има водеща институция и участващи научни звена, които са свързани с темата. По-добре е да финансираме една лаборатория, където науката ще е на високо равнище, отколкото 5 недостатъчно добри лаборатории, подчерта министър Красимир Вълчев.

Следващата европейска програма за периода след 2020 г. ще се нарича "Хоризонт Европа" и ще има същата методика за финансиране на програми. Общото финансиране за 11-те национални програми е 18 млн. лв., траншовете за тази година ще са от записаните в държавния бюджет 65 млн. лв. за допълнително финансиране на науката тази година. Парите ще бъдат преведени на МОН, което ще ги преведе на бенефициентите, уточни Вълчев. МС вече одобри и 2,5 млн. лв. за увелича-

ване на стипендиите на докторантите. Така финансирането на науката ще върви по три канала - институционално, чрез конкурси, по програми. МОН ще поиска да се дадат и 10 млн. лв. допълнително за развитие на 14 обекта от т. нар. Пътна карта на научните инфраструктури в България.

Националните програми са направени с отчитане на предложенията на ресорните министерства за приоритетни теми, актуални в момента. Ще бъдат добавяни и

нови програми според наболели потребности. Оценката на научните организации и вузовете у нас показва, че има 4 категории - блестящи, добри, слабо видими в науката, невидими изобщо. Последните две категории няма да водят програми, но може да бъдат привлечени за участие.

Според министър Вълчев младите учени чрез националната програма за тях може да си докарват по 200-500 лв. месечно допълнително. А грантът за постдокторанти ще е 1500-3000 лв. месечно. По думите на председателя на БАН акад. Юлиан Ревалски, който е доволен от създаването на национални програми за наука, с помощта на програмата за младите ще може да се разпространи и във висшите училища десетгодишна практика на академията за стимулиране на младите учени. Не може само с европейски пари да задържаеме учените в България и да накараме младите да работят в родината си, заяви той.

Министър Вълчев (вдясно), акад. Ревалски и проф. Герджиков са еднакво доволни от програмите

ОЩЕ 8 МЛН. ЛВ. ЗА НАУЧНИЯ ФОНД

Министерският съвет е одобрил допълнително 8 млн. лв. за фонд "Научни изследвания" на МОН, съобщил Вълчев. Така бюджетът на фонда за 2018 г. става общо 23 млн. лв. (в бюджета бяха гласувани само 15 млн. лв.), което ще позволи де бъдат обявени и нови конкурси, а не само да се изплащат траншовете за проектите от минали години.

Освен това правителството отпуска допълнително и 5,6 млн. лв., които не достигаха на МОН, за да направи абонамент за световните научни информационни бази данни, които се прави чрез издателството Elsevier и се ползва от учените в институтите и вузовете у нас.

НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ

• Нисковъглеродна енергия за транспорта и бита
Водеща организация - БАН, участват общо 7 организации. Финансиране: 7,3 млн. лв. за 3 години.

• Опазване на околната среда и намаляване на риска от неблагоприятни явления и природни бедствия
Водеща организация - БАН и СУ, участват общо 5 организации. Финансиране: 6 млн. лв. за 5 години.

• Здравословни храни за силна биоикономика и качество на живот
Водеща организация - Тракийски университет-Ст.Загора, участват общо 5 организации. Финансиране: 6 млн. лв. за 4 години.

• Културноисторическо наследство, национална памет и прогрес на обществото
Водеща организация - Софийски университет, участват общо 5 организации. Финансиране: 4 млн. лв. за 3 години.

• Информационни и комуникационни технологии за единен цифров пазар в науката, образованието и сигурността
Водеща организация - СУ, ТУ-София и БАН, участват общо 5 организации. Финансиране: 3,45 млн. лв. за 3 години.

• Електронно здравеопазване в България
Водеща организация - МУ-София, СУ, БАН, МУ-

Пловдив, участват общо 7 организации. Финансиране: 2 млн. лв. за 3 години.

• Репродуктивните биотехнологии в животновъдството в България
Водеща организация - Изпълнителен съвет на общо 5 организации. Финансиране: 1,5 млн. лв. за 2 години.

• Разработване на методология за въвеждане на NAT технология за диагностика на дарената кръв в трансфузионната система на Република България
Водеща организация - Национален център по трансфузионна хематология, участват общо 5 организации. Финансиране: 5 млн. лв. за 2 години.

• Петър Берон. Наука и иновации с Европа
Водеща организация - научни организации и изследователски университети. Финансиране: 68,4 млн. лв. за 7 години.

• Върхови изследвания и хора за развитие на европейска наука

Като прилага класификацията на Европейската рамка за изследователски кариери, програмата се осъществява чрез кандидатстване по две отделни процедури, които да отговарят на двата профила "Установен изследовател" и "Водещ изследовател". Финансиране: около 16,5 млн. лв. за 7 години.

• Млади учени и постдокторанти
Финансиране: 15 млн. лв. за 3 години. Минимален грант за постдокторант 1500 - 3000 лв. месечно.

Светът е малък

Двете „деветки“

Николай КОЕВ

Дори празниците си не можем да изживеем истински. И те ни разделят, а после искай напредък и приобщаване към развитата част на Европа. Та дори в много страни на Стария континент хората със справедлив разсъдък за миналото се прекланят пред подвига на воините от Червената армия във Втората световна война и героизма им в борбата срещу хитлерофашизма. А наша милост още изпада в ступор и се чуди кой празник да чества на 9 май. Този на великата Победа на тогавашния СССР и неговите западни съюзници или определено преекспонирания Ден на Европа.

Вярно, също на 9 май (1950 г.) френският външен министър Робер Шуман представя своята идея за континентално междудържавно обединение по въпроса за въглищата и стоманата, което в някаква степен е първообраз на ЕС. Но съпоставим ли е този акт на локален протекционизъм с разгрома на чудовищното зло за света? Има ли мерило дори за равенство между проявата на икономическа прозорливост 5 години след войната и планетарната битка на доброто и справедливостта срещу злото на нацизма? Съществува ли разумна алтернатива на над 20-те милиона изпепелени живота на борци от съпротивата и мирни граждани от многонационалната съветска страна, на стотиците хиляди жертви от антихитлеристката коалиция, на страданията на повечето от гражданите на Европа под гнета и унижението на немския ботуш? Да не говорим за варварското изстребление на мирни хора в концентрационните лагери на Третия райх.

Това са въпросите, на които у нас мнозина приспособенци от измислената политическа класа и ветропоказатели от всякакъв вид не искат да дадат отговор. Защото са открили дебелата сянка под европейския чадър. Защо, мислят си прагматичните граблители, да се набутваме с чествания на дати от историята, където главно действащо лице безспорно е комунистическият Съветски съюз. Къде по-удобно е да честваме Европа-та, майката кърмилница, а и... защитница. В своя хамелеонски устрем отдадените безрезервно на европейската интеграция млади и позавехнали кариеристи дори не дават полет на въображението си да съчетаят двете чествания. А трудно ли е да се проумее, че без победата на 9 май 1945 г. и саможертвата на милиони млади мъже и жени тогава сега можеше да няма нито Европейски съюз с неговите ценности, нито възможност за „цивилизационен избор“, нито...! Има ли по-добър повод да се преклониш човешки пред паметта на загиналите в пожара на войната и оцениш победата като основна причина за над 70-годишното като цяло мирно развитие на Европа и света?

За голямо съжаление мисли в тази посока във водещата управляваща партия предимно липсват. Архивният вече филм за „русофилите“ пак се завъртя, а онзи за „българофилите“ и „българореалистите“ не стигна до обществения екран. На фасадата на Министерския съвет обаче празнично изгря „3D мапинг шоу“ (как европейски звучи само!), посветено на 2018-а като Европейска година на културното наследство. В университета млади европейци беседваха за дигиталното бъдеще и споделиха желанията си за ЕС след 10 години. Все теми приятни, лесни за възприемане и... безконфликтни.

В същото време техни връстници „набиваха крак“ на Червения площад в Москва, както каза неходил в казармата субект, втрещен в срасналия се с ръката му мобилен телефон с еди-колко си „ядра“. Той дори не се замисля, че доста модерни и страховити истински ядрени носители дефилираха пред изумлените погледи на множеството на същия този площад. Едва ли е забелязал и присъстващите в близост до президента Путин сръбски президент Вучич и израелски премиер Нетаняху, а и много други влиятелни личности, та дори и звезди от Холивуд.

Ако собственикът на „ядрената“ телефонна мощност бе осъзнал какво се случва в Москва, вероятно би прозрял поне две неща. Първо, че светът отново е многополюсен и никой еднолично не може да се разпорежда със световните дела. И, второ, независимо от възпиращата, но и реална мощ на демонстрираното супермодерно въоръжение показаните образци са и своеобразен призив към световните суперсили да рестартират ефективни преговори за съкращаване на въоръжаването. Това е верният и единствено разумен път, който би имал за основа поуки от Втората световна война с масовото страдание за народите.

Дали тогава можем да сравняваме двете „деветки“ - тази на Победата над хитлерофашизма и другата - с честването на Деня на Европа? Не! Защото двете събития са доста различни като мащаби и същност. При добра воля и добросъвестно тълкуване на световните събития през изминалия век обаче биха имали и нещо общо. А това е безспорният факт, че идеята от 1950-а и следващите процеси, та до днешната институция ЕС не биха били възможни без Победата от 9 май 1945 г. И не само това, нали?!

Защо сочат с пръст Русия?

Николай ШОПОВ

Много често западни политици, анализатори, коментатори, а и средствата за масова информация употребяват понятията репутация и морал, когато става въпрос за Русия. В последните седмици тяхната "експлоатация" се засили. Причина за това е одиозният случай със семейство Скрипал и употребата на химическо оръжие в сирийския град Гута. Часове след извършеното деяние в Солсбъри за извършител беше посочена Русия. За атаката с химическо оръжие веднага бе обвинен Асад, а Русия - че не оказва контрол и въздействие върху сирийското правителство. Обвиненията са отправени, без да има разследване, без да има доказателства кой е извършителът.

Защо се посочва с пръст Русия? Отговорът е готов - защото Русия има лоша репутация. Какви са фактите за тази лоша слава? Доказаха ли британските служби кой отрови Литвиненко, самоубил ли се е Березовски? Гордият Албион и независимата съдебна система закриха делата и години наред ни вопъл, ни стон. Оглушително мълчание.

Случаят Скрипал, ако не беше трагичен за семейство Скрипал, е на право фарсов за британските служби. Да не говорим за словоизлиянията на Тереза Мей и Борис Джонсън. Така се оплетоха като патета в кълчища, че не се знае как ще излязат от там. Колко пъти се сменяха версиите къде и как са отровени. Защо нито един път не ги показва по телевизията. Къде изчезна руската гражданка Юлия Скрипал? А спомняте ли си как всеки ден ни показваха Литвиненко от болничната стая? Всъщност, какво се случва с бащата и дъщерята Скрипал? Някой може ли да отговори? Защо се унищожават всички следи от местата, свързани с престъплението? ОЗХО отиде две седмици след това и не отговори на въпроса къде е произведено веществото. Оказа се, че може да бъде произведено и в други страни. Да не говорим, че швейцарска лаборатория посочи и друга съставка в използваното вещество. Въпроси,

Въпроси, на които никой не отговаря

а и няма никога да отговори. Важното е да бъде посочена Русия.

Съединените щати и техните васали искат да установят свой международен ред, присвоявайки си правото на „морални стожери“

Без доказателства, с фалшиви театрални кадри от град Дума три държави (членове на Съвета за сигурност) нанесоха удари върху независима, суверенна държава, член на ООН. Присвоиха си правото да решават вместо оторизираните международни организации. И кой тогава нарушава международното право? Тези, които на висок глас обвиняват Русия, че дестабилизира международния правов ред. И когато се намириха факти и доказателства, че това са фалшиви кадри,

пъти го нарушиха само в последните години? Да добавим тук и войната, която се води в Йемен от близкия съюзник на САЩ Саудитска Арабия. Кой е разрешил тези военни действия в суверенна държава? А някой да осъжда саудитите, да им налага санкции, да приема осъждащи резолюции в ООН? Лицемерието на Англия е безмерно. Сключи договор за 10 млн. паунда за продажба на оръжие на Саудитска Арабия, за да воюва срещу Йемен. Плачат за Алепо, а някой да пророни сълзи за

има две основни причини. Едната са вътрешните проблеми, които имат САЩ, Великобритания и ЕС. Тръмп е подложен на непрекъснати атаки от представителите на либерализма и глобализма. Тереза Мей е атакувана от опозицията, а и от среди на собствената си партия. Европейският съюз също не се намира в добро здравословно състояние. Втората причина е желанието Русия да бъде сдържана, да бъде изолирана, да й се вменят всички грехове на този свят. И затова ставате свидетели на

но и дестабилизиращо поведение". Анализатор на агенция "Блумбърг" твърди, че е необходимо Русия да бъде изключена от международните организации. Военният министър на Англия обвини Русия, че е по-лоша от Иран и метежниците в Афганистан. Непрекъснато говорят за реформиране на ООН, за да се намали влиянието на Русия.

Истината е, че САЩ и още 35 държави искат да установят свой международен правов ред, а не да спазват приетия от всички държави членки на ООН. Нас непрекъс-

литиката си на смяна на режимите в други страни. Да споменем и нашумелите напоследък химически оръжия. Единствената държава от 190 страни, която не е изпълнила споразумението за унищожаване на химическото оръжие, е САЩ.

В съвременния свят международното право и международният ред не се спазват. САЩ и техните васали се опитват да наложат своето разбиране за международно право и ред. Тръмп се опитва да наложи своето разбиране за света. Той не се интересува от спазване на сключените международни договори. Излезе от Парижкото споразумение за климата, обяви и напускането на споразумението за Иран. Нарушават се принципите на СТО. Заобикаля се Съветът за сигурност на ООН. Нахлува се и се атакуват държави без санкции на СС на ООН. Голяма част от

международните организации са в услуга на САЩ

и съюзниците им. Освен това те имат ограничен потенциал и не оказват влияние за спазване на международното право. Ето един пример как се използват международните организации. ПАСЕ непрекъснато приема резолюции, с които осъжда Русия за проблемите в Украйна и си затваря очите за нарушенията, за нацистките прояви в Украйна, за неизпълнение на Минските договорености. И така е в много организации, защото САЩ оказват натиск върху тях. Заплахите са основно оръжие на американците. Тръмп заплаши със санкции всички, които не гласуват Световното първенство по футбол да се състои в САЩ, Мексико и Канада. И на това му казват спазване на международните правила. Към всичко трябва да добавим, че информацията вече почти не съществува. Фалшивите новини превземат медиите. Лъжата се повтаря, докато се приеме за истина. Медиите се подготвят за политически атаки и не се приема алтернативно мнение.

Трудно е в съвременната политика да се говори за репутация и морал. Правото на силния доминира. Двойният стандарт и лицемерието шестват в международните отношения. Докога ще бъде така? И колко ще продължи? Да се надяваме, че разумът ще надделее и в обозримо бъдеще ще се установи международен ред, отговарящ на съвременните условия.

Такива гледки ще има още, докато САЩ продължават да налагат своите интереси по света

тези високоморални държави нямаха смелостта и доблестта да чуят истината, да погледнат в очите сирийското дете.

Изглежда, че лъжата, фалшивите доказателства са в основата на политиката на държавите, присвоили си правото да бъдат "морални стожери", носители на евроатлантическите ценности, каквото и да означава това. Предполагам си спомняте епруветката с фалшивия пращец, с която бе оправдано нахлуването в Ирак? И само там ли? А бомбардировките над Югославия, унищожаването на Либия, фалшивата революция в Египет, продължаващата война в Афганистан? И какво донесе тази лицемерна борба за демокрация на тези държави? Разрушения, страдания, липса на държавност, разпад, атентати, убийства. Като пледират за спазване на международното право, колко

Мосули Рака, където труповете още са по улиците и всичко е разрушено?

Двойният стандарт, лицемерието

са в действие. Те са основно оръжие на западните държави и САЩ. В последните дни стана ясно, че фалшиви доказателства са използвани, за да не бъдат допуснати руските спортисти до Олимпийските игри в Южна Корея. Основният свидетел Родченко е признал, че няма доказателства за нарушения и използване на допинг. Докладът на Макларън е политически, а не юридически. И какво от това? Някой ще носи ли отговорност за нанесените щети, за моралните загуби, за демонизирването на Русия?

Хибридна война, информационна война, пропагандна война... Както и да я наречем,

невъздържано поведение, на обиди, на нарушаване на международното право, на международния ред, на безпочвени обвинения. САЩ нарушават Виенската конвенция, налагат санкции в нарушение на принципите на СТО, водят протекционистка политика, влизат в търговска война с Китай и ЕС.

Проблемът на англосаксонците е съществуването на независима и суверенна Русия. В желанието си

Москва да бъде гемонизирана

те са готови да използват всякакви средства. В последно време атаката е съсредоточена към това руската държава да бъде изолирана в международните организации. Да се обвинява в нарушаване на международното право. На срещата в Канада на държавите от Г-7 в резолюцията беше казано, че Русия трябва да прекрати своето "безотговор-

то ни зомбират, че светът осъжда Русия за нейните действия. Всъщност от около 200 държави 35 водят истинска война с Руската федерация. Русия е хвалена само тогава, когато е слаба и разпадаща се. Опитват се да ни втълпят, че Русия е бандит, който нарушава международния ред. Така ли е? Какви са фактите. Не минаха и 15 години и Хелзинкското споразумение за ненарушение на границите в Европа вече беше нарушено. Германия се обедини. Чехословакия се раздели на Чехия и Словакия. Югославия беше разпокъсана. Косово обяви независимост в нарушение на правилата и с подкрепата на западните държави. Русия е обвинявана в намеса във вътрешните работи на други страни. А САЩ са извършили 81 операции при избори в други държави. Сенаторът Ранд Пол заявява, че Съединените щати трябва да прекратят по-

„Гамбринус“ и „Ариана“, оттук минаха и си заминаха...

Ще съхраним ли
българското?

Зорница
ИЛИЕВА

Ако човек е чужд турист или български гражданин, който безцелно се разхожда из центъра на София и има време да се оглежда, няма как да не реши, че в страната се ползва латиницата като писменост. Само един рекламен надпис в подлез при СУ „Св. Климент Охридски“, на който пише книжарница, макар отстрани на самия магазин, в дъното, може да обърка представите. Всичко останало - реклами, афиши, надписи на супери, банки и т. н., са на латиница. По-точно - на английски. Така е из цялата ни столица.

Рекламите по билбордовете (без-божно много за столица!) в по-голямата си част следват тази мода, която може да се приеме и като съзнателно налагани нови изисквания. Знае ли човек в тези хибридни времена! Да не би като Казахстан да сме решили да въведем за ползване латиницата, пък в геополитическата суматоха да не сме разбрали? Безспорно е обаче, че няма заведение, което да не счита за престижно да поставя името си на английски. Че и да предпочита да предлага меню с чужди манджи и „специалитети“ със сложни и непознати доскоро по земята ни названия. Да не говорим за онези киноа, авокадо или рукола,

без които не може да мине нито една новоизмислена салата, предястие или „основно“ в ресторанти с вид на американски закусвални. Видно е, че не затрудняваме чужденците, за които не е сигурно дали точно това търсят, когато са в непозната държава. За разлика от Будапеща или Братислава например, които поддържат собствените си традиции и национална кухня, като я предлагат не само с предимство, а преобладаващо в китните си малки заведения из туристическите „старо место“. Заведения, които също са изградени в съответствие със собст-

ва онзи човек, който ни лиши от къща, която придава друг облик на столицата ни и говори за славно минало, което се цени. Но не се съхранява. В тази връзка свой принос има и националното ни радио, което поддържа от 1970 г. един конкурс за нови български песни, който тази година е под заглавие „Пролет 2018“, но няма песен, изпята на български. Поне не прозвуча такава, след като започнаха рекламите за самия конкурс. На фона на първата наградена песен през 1970 г. („Яворе...“), която и днес звучи завладяващо, новите англосаксонски песно-

зини, но за цените думите не стигат. В Италия спагети, макарони, моцарела или други сирена са толкова по-евтини, че трудно цените у нас могат да се обяснят с транспортни разходи. Същото е за италиански шампоани, лосиони, гел за тяло и т. н., които тук са на двойни цени. Сигурно няма механизъм за контрол или вярата в евроатлантическите ценности не допуска вмешателство в дадени политики. Които се търпят от години и няма сила, която до момента да промени нещата.

Ние сме си търпелив народ, но не е сигурно как ще се реагира, когато

вения национален стил и са запазени от поне столетие. Там тълпите чужди туристи са за завидване. Ние затримаме кръчми като „Гамбринус“ или „Ариана“, култови места като ресторанта на СБЖ, „Бамбука“ или сладкарница „България“, за да се приобщим към онзи стил, който няма нищо общо с приемственост, традиции, доказващи вековност на народ и държава. Стигна се до положение един бивш министър на културата да оправдава срутването на една стара сграда в центъра на София с „тази Кирова къща не е паметник на културата, а само е кандидатствала за този статут“, следователно не е ценна. Важното е, че не позна-

вения изглеждат всякак, дори приятни, но не и български. Защо тогава се дивим защо в суперите, чужда собственост, нямало български стоки или ако има незначителни количества, те са на най-ниските стелажи? Няма нашето знаменце на табелките с цените, както може да се види в Букурещ например, или да има отделни места за местно производство стоки. Да не говорим, че в „нашите супери“ често липсват табелките с цените, отдавна изчезнаха кошниците, които се носят на ръка (за да се купува повече може би) и промоциите са трудни обясними.

Води се дебат за качеството на храните в тези огромни по площ мага-

ножът опре до кокала. В случая кокалът е българското. Въпросът е дали и този път ще оставим нещата „да се оттекат“ в стил „всяко чудо за три дни“. Защото много ни станаха „чудесата“ и търпението се изчерпва. Справка - всеки ден протести, всеки ден разкрития за закононарушения, всеки ден „малката правда“ залива сутрин телеекраните. Отпушва се духът от бутилката, за да стихне напрежението, или е време за генерална промяна? Ето това трябва да решат онези, които се възмущават от неправди, да лавери, корупция или лицемерието на управляващите. Въпрос на време, спор няма.

Заклинания и икономика

От стр. 11

Новите оперативни програми са допринесли за допълнително нарастване на производството и на БВП само с 2,1% от 2014 г. насам. С най-голям бюджет - 1,887 млрд. евро, е програмата „Транспорт“. Сравнително слабата усвояемост на средства по тази програма - 19%, обаче има много скромнен ефект върху икономиката ни, измерим с 0,1% увеличение на БВП. Друга голяма програма - „Околна среда“, както и в предишния период, се представя най-зле. От бюджета ѝ от 1,770 млрд. евро към края на 2017 г. са изплатени само 94,5 млн. евро, или 5,3%. Затова на практика тази програма до момента по никакъв начин не е повлияла за подобряването на българската икономика и стандарта на живот. Подобно е положението и с „Региони в растеж“, където усвояемостта е 18,2%. ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ пък, на която

изключително много се разчита да повиши качеството на работната сила в България, до момента може да се „похвали“ с 9,9% усвоени евросредства.

Ще върнем ограбеното

Като изкусни популисти лидерите на управляващата партия знаят, че хората са особено чувствителни по темата за ограбването на страната в годините на вече 30-годишния преход. Затова темата за връщането на откраднатите чрез приватизацията милиарди левове се появява от време на време на дневен ред. Неотдавна ГЕРБ се опита да възроди този проблем. След епизодичните дандани около досиетата това е другият въпрос, с който най-много се спекулира. Още по времето на служебния кабинет „Герджиков“ стана ясно, че Агенцията за приватизация е предала на про-

Кремиковци стана един от символите на разбойническата приватизация у нас

куратурата пълна информация за сделките на прехода. Те били подбрани по критериите за обществена значимост, публичен интерес и ореол на скандалност. След като бе конструирана новата власт, третото правителство на Бори-

сов наложи мораториум върху раздържавяването. После из новия парламент се завъртяха няколко законопроекта, свързани с ревизия на приватизацията, и после всичко утихна. Даже човек да не е юрист, може да усети, че както тога-

ва, така и сега съществуват непреодолими юридически бариери пред подобни ревизии от типа „след дъжд - качулка“. Възобновяването на изтекли давностни срокове, което да доведе до наказателно преследване, е проблемно както с оглед на конституционната ни уредба, така и с международно-правните ангажименти. Не е трудно да си представим и съдбата на подобни дела в българските съд и прокуратура, а връщане на заграбеното в условията на продължаващ грабеж е просто немислимо.

Ако влезем в стила на премиера, който използва стари лафове отпреди 40 години като този, че едно време военната служба била тежка, но за сметка на това продължителна, бихме казали, че икономиката сега мърда въпреки правителството. Освен това оказва се, че заклинанията имат някои общи черти с мантрите, в смисъл, че те помагат за приемането на желанието за действителност. Последната година от управлението на ГЕРБ го доказва.

БНТ се прицели в зрителския рейтинг

БТВ и Нова тв продължават да спорят кой е по-гледан

Промяната в приоритетите на БНТ покрай новото ръководство видимо пролича и покрай фиксацията на обществената медия да подобри зрителския рейтинг.

Напоследък телевизията все по-често започна да публикува данни от изследвания на зрителското мнение. "Празничното предаване "Денят на христостта" отново е безспорен лидер в телевизионния ефир, сочат пийпълметричните данни на ГАРБ. Според тях специалният формат е проследен от всеки трети зритель в съответния часови пояс, похвалиха се те с резултатите на предаването, посветено на 6 май. От БНТ уточняват, че пик в гледаемостта е регистриран при директното излъчване на Тържествения парад от площад "Княз Александър I" в София, когато рейтингът достига 8,7%. Над половин милион зрители са проследили първите реакции на публиката и преминаването на летателната техника, отбелязват от медията.

Във възрастовата група между 18-34 години аудиторният дял е почти 43%, уточнява БНТ, позовавайки се на ГАРБ. Според статистиката на агенцията между 7,45 ч. и 12 ч. пазарният дял за БТВ е 20%, 10,6% са за Нова тв, а останалите 26,4% се разпределят между останалите телевизии.

ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА „СРОДНО ПРАВО“ СЕ ОБЯВИХА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ИНФОРМАЦИОННИ АГЕНЦИИ

Идеята в Европейския съюз да бъде въведено понятието "сродно право" бе приветствана от Алианса на европейските информационни агенции (ЕАНА), съобщава БТА. В организацията членуват информационните агенции на 32 европейски страни, сред които Българската телеграфна агенция, Франс прес, германската ДПА, италианската АНСА и британската Прес асоциейшън.

Според информация от АФП от ЕАНА са харесали идеята на Брюксел новият термин да позволи на медийните издатели, сред които са информационните агенции, да получават заплащане от интернет гигантите. Одобрението си алиансът показва в специално изявление, в което подкрепя позицията на докладчика на комисията по юридически въпроси на Европейския парламент Аксел Вос, който представи идеята при разискванията в ЕС за преразглеждане на директивата за авторското право. Въвеждането на "сродно право" за медийните издатели и агенции е част от мерките, които се обмислят в рамките на директивата, но след близо година и половина дискусии 28-те страни от ЕС все още не са постигнали споразумение. За тази сряда в Брюксел е насрочена нова среща на представителите на страните членки. Комисията по юридическите въпроси на ЕП още не се е произнесла по въпроса, но Аксел Вос подкрепи въвеждането на такова право и прилагането му и към информационните агенции. "Финансовият и организационен принос на издателите и информационните агенции в производството на информация трябва да бъде признат и насърчен, за да се гарантира запазването на медиите, а оттам и наличност на надеждни информации", заяви Вос за ЕАНА. Според алианса предложението е "голям напредък в правилната посока с цел съхраняване на производството на качествена журналистика".

Между 23 и 29 април 2018 г. хората над 4-годишна възраст са прекарвали пред ТВ екраните си средно по 26 часа и 42 минути, сочат данните на ГАРБ. Това е с 58 минути по-малко, отколкото в предходната седмица. Според агенцията в конкретния период българите най-често засядат пред телевизора в неделя, когато прекарват пред екрана средно по 4 часа и 12 минути. Най-кратко гледаме телевизия в петък - средно по 3 часа и 36 минути.

В края на април и предаването "Стани богат", което БНТ успя да "измъкне" от Нова телевизия, започна да вдигна рейтинга на медията в делничната вечер след 19 ч.

Любопитно е да се отбележи, че БТВ също разчита на ГАРБ за проучванията на зрителските нагласи. Частната медия обаче се е концентрирала в противоборството си в Нова тв и в прессъобщенията си набляга именно на това. Нова телевизия пък използва услугите на Нилсен Адмосфер България и също се мери основно с БТВ.

"Новинарското, развлекателното и филмовото съдържание на БТВ отново окупира челните позиции в зрителската класация за изминалия месец, сочат данните на ГАРБ. През

април 37% от всички български зрители избраха bTV, 21% - други канали, 17% - Нова ТВ, и 7% - БНТ1", гласи трактовката на БТВ за гледаемостта през април. От медията подчертават, че музикалният шоу "Гласът на България" оглавява Топ 50 за трети пореден месец, според техните данни то е привлякло почти половината от всички зрители в неделните вечери от 20 часа.

"Разнообразните по жанр праймтайм предавания отново бяха оценени високо от аудиторията - около четвърт от активното население в България (18-49 г.) пред екраните предпочете Нова, а делът е с 22% по-голям от този на втората по гледаемост телевизия - БТВ, сред същата аудитория, както през целия ден, така и в най-гледаното време. Значително предимство пред БТВ медията отчита и сред по-младите зрители на възраст 18-34 години - над 60%", контрират обаче от Нова отново с априлско изследване. Според медията забавното шоу "Като две капки вода" "е най-гледаното предаване в ефира сред активното население в България (18-49 г.)".

"Капките" на Нова тв и "Гласът" на БТВ този път не се конкурират пряко, тъй като се излъчват в различни дни. Това обаче не пречи на медиите да "сблъскат" зрители им в класациите по гледаемост.

Обща рубрика, посветена на българското кино, започнаха от 4 май БГ Радио и Нова телевизия. Всеки петък между 9 и 9,30 ч. в ефира на радиото ще се излъчва "Петък отива на БГ кино". Новата рубрика е част от сутрешния блок в медията и е част от забавното предаване "Стартер". Водещи продължават да са Симо и Богдана.

Вестник „Култура“ търси помощ

С апел за помощ в името на съществуването си се обръна вестник "Култура" към своите почитатели и съмишленици. "Скъпи приятели, както знаете, вестник "Култура" ще престане да съществува в края на юли т. г. Дори лишени от заглавието, на което по-вечето от нас са посветили десетилетия от живота си, ние ще се опитаме да продължим да издаваме Култура - под друго име, но със същия заряд. Мислим, че той е нужен на България, защото в нея продължава да има твърде много политкомисари, заменили едно "тоталитарно" верую с друго - "демократично" верую", пишат колегите от изданието. Те смятат, че българската интелектуална среда заслужава вест-

ник "на всички гледни точки; издание, дом на оперативната художествена критика; средище на истински дебати за нашето развитие; една истински обществена културна медия".

Заради тази трудна задача колегите от "Култура" търсят помощ от всеки, който е готов да помогне. Затова посочват и банковата сметка на Фондация "Култура", дългогодишен и бъдещ издател: "СИ-БАНК": IBAN: BG93 BUIB 9888 1000 6561 09

ДУМА припомня, че още в края на 2017 г. изданието обяви, че вестникът ще бъде преформатиран. Тогава бе съобщено, че "Култура" ще стане списание, което ще започне да излиза през септември 2018 г. "Това

е последният коледен брой на тази "Култура" с този екип и този издател. В края на юли 2018 г. съществуването на вестника ще бъде прекратено и от септември ще има друга "Култура" - списание, с главен редактор Тони Николов. А сегашната "Култура" със сегашния екип и, надяваме се, със сегашните автори ще търси нова реализация с нови идеи и нови съмишленици. За което, скъпи наши читатели, ще намерим начин да ви информираме навреме", анонсираха през декември колегите.

Новината за "пенсионирането" на изданието дойде в годината, когато в "Култура" отбеляза 60-ия си юбилей.

Страница на Павлина ДАВИДОВА

Наз@ем от мреж@та

Срещата между председателя на БСП Корнелия Нинова и лидера на ВМРО Красимир Каракачанов предизвика трусове в управляващото мнозинство. Част от членовете на "Обединени патриоти" се ядосаха на другарчето си за "нерегламентираната" среща, но форумците се оказаха по-заинтересовани от конкретните теми на разговор между Нинова и вицепремиера. Трябва ли правителството да падне и ще срещне ли БСП неочаквана подкрепа - това се оказа най-щекотливата (за някои и най-болезнената) тема, която бе подхваната в интернет пространството. Във форумите заваляха безброй обиди по адрес на политиците, в това число и на явилите се на срещата. Опцията за предсрочни избори и мотивите на двете страни за подобен развой обаче бяха основното, което заинтригува онлайн общността.

● като спечелим от тотото ще сме ням каруцата с ферари .а дай Боже да е скоро ,че бая се изтрепахме

● скърцали й колелцата на коалицията, че то на нас и зъбите от глад ни скърцат, ама пита ли ни някой...

● Нищо ново не е по-различно от старото. Внасяме законопроект, създаваме комисия, организираме дебат, разискваме, после Парламентарен контрол, после пак дебати, после подкомисията заседава, после среща с избиратели, после дискусии по темата, после поправки в идеята, после казуса се изчерпва, поради промяна на ситуацията. Красиво и демократично. После мандата и мандалото хлопва и после пак отначало. Преди всичкото после са разговорите и договорките за комисионните, щото всичко друго то после е мижи да те лажем.

● Това правителство е "ялово" - нито реформи, нито развитие, нито важни решения - просто борба да останат на власт докато не спрат европарите, от които се хранят ! Поне нещо смислено да бяха свършили ... хрантунци

● Този мехур Шкембе воеводата, срам за БА, така се е впил в пустата му власт, като кърлеж. Гледах го на парада, повярвал си е вече, за толкова малко време. Явно иска да се подсигури в правителството на Нинова, а тя ще има нужда от подкрепа. Тиквоча си заминава, поиска държавата, изпука и окраде парите, ще бяга. Важното е като дойде Нинова да търси сметка за разрухата!!!

● За нищо не става това правителство - никакви реформи, никакъв напредък. Не говоря за някакви тежки области като корупция, съдебна система, здравеопазване. Не могат да решат елементарни проблеми, които се влачат с години - побоите над лекарите, незаконната сеч, циганските набези над възрастни хора по селата.. все неща, които помрачават живота на хората и надежда от никъде не иде!

● Е стига, де! Иска власт. А не казва какво ще даде. При предсрочни избори разходите да плащат тези, които ги искат!

● "Каракачанов изрази недоумение защо партньорите му от ГЕРБ са избързали и са внесли в парламента проект, в който текстовете са повече по предпочитание на ДПС." - Защото така се поставя основата на бъдещата Кокалия, след скорошните и близки избори. Та тъй

● Симеонов знаем що се цупи на срещата на Каракачанов. Все пак те са вицетата, а Сидерчо.....какво се пъне. Да стане министър и тогава да се "репчи". Сега да си трае, защото си го знаем...

● "Голяма коалиция между ГЕРБ и БСП е невъзможна за България. Не само е невъзможна, тя е вредна за България", заяви Нинова. Според нея подобни срещи са полезни и се е получил хубав разговор за приоритети и политика..... Никаква коалиция, ни малка ни голям -не може да има с партията на Бою Тиквата и суджуците му. Социалистите да внимават , да не профукат и последния си шанс!

(Запазен е оригиналният правопис)

ЧЕТЕМ НАЙ-ВЕСЕЛИТЕ ИСТОРИИ ОТ
БИОГРАФИЯТА НА ГЕОРГИ МАМАЛЕВАз съм градинар
на живота...

Велин ГЕОРГИЕВ

Често се питам: как ли е този? А онзи?... Но се свеня да звъня. Те - също. Така сме. И току хоп - като Петко. Но Петко не си отива. На моето второ аз често казвам: Дежури, съратнико, дежури... Грижи се за пътя ми. Ти си моят кантонер. Пази ме от падащи камъни. Имам нужда от твоето бдение. В тези малки часове между един и пет животът е със забавен ход, поточно - забавен пулс - съм в съня. Не се отказвам от своя жизнен лимит - аз съм градинар на живота...

Тези фрази съм записал в бележника си на 17.07.2017 г. и под тях съм добавил, по-точно съм изказал нещо като съжаление: Не сте ми нужни, бедни думи. Не ви харесва голата ми мисъл. Вървете си по друма, че мисълта ми има мисия.

А малко преди това съм се самонахъсвал: Защо да мисля за смъртта? Да му мисли тя. И в смъртта аз мисля да живея... Това - последното - съм го казал доста отдавна в едно стихотворение. Но както Елена Алекова обясни този ми похват в предишната книга: Често някогашният текст е накъсван, по-точно е да се каже, че някогашното прокъсва тук и там новото, подчинявайки се на неговата нова, друга логика, а не на своята - старата, привичната, която си се знае. Повече от любопитство е също да се види как някогашни (а и нови) стихо-

Новата творба на Велин Георгиев ще бъде
представена в НЛС „Старинният файтон“

творения звучат поновому, разгърнати като белетристичен сказ, а не в привичното си стихотворно стоеие, и как сказът несетно тръгва като поезия и дори като песен...

И е пояснила по-нататък: В тази

непрекъсната игра (сливане-преливане-отделяне) между поезия и проза се състои до голяма степен новаторството на Велин Георгиев - защото няма такава книга в съвременната ни литература, както впрочем няма и в някогашната. При това прозата като жанр в "Живак от счупен термометър" съвсем не е представена единствено и собствено от белетристиката, а обхваща и публицистиката, и мемоаристиката, и литературно-критическите рефлексии...

Тук прекъснах изречението на моята съдружничка във Файтона, защото и скачените съдове трябва да имат кранчета за спиране... Защото съм вгледан в бялата страница като нов заселник - точно тук, където няма никой, на това място за живот. Животът е в теб все още, ти си този, който... хайде - дом на Парнас...

(Из книгата)

Премиерата на новата книга на Велин Георгиев "Аз не съм дотука" ще се състои на 14 май (понеделник) от 18 ч. в Националния литературен салон "Старинният файтон" в къщата музей "Димитър Благоев-Дядото" (ул. "Лайош Кошут" 34). Слово ще произнесе д-р Елена Алекова. Откъси от книгата ще прочете актрисата Богдана Вульпе. Следва авторски рецитал.

Хартиени скулптури на Капка Кънева в „Ракурси“

Изложбата "Облак, сянка" на илюстраторката Капка Кънева включва големоформатни фотографии на хартиени обекти, създадени за кориците на класически или съвременни литературни произведения. Графичната селекция обединява илюстрации към стихосбирки, както и поредица експерименти с пластиката на хартиените облаци, които занимават авторката.

Облаците присъстват в изложбата и под формата на пластични оригинали. Тях, заедно с други хартиени скулптури, публиката може да види за първи път от днес до 26 май в столичната галерия "Ракурси", ул. "Хан Крум" 4а, научи ДУМА от Росица Чушева.

Хартията, ножиците и насочената светлина, благодарение на която зрителят разчита пластиките и техните хвърлени сенки като рисунки, са основните изразни средства на художничката, която от няколко години преподава в НХА.

По време на Европей-

ската нощ на музеите, която ще се състои на 19 май, Кънева ще представи на своите най-малки почитатели и техните родители още един поглед към своята работа. Ще могат да бъдат разгледани висококачествени принтове на илюстрациите от книгата на Марк Твен "Съвет към малките момичета", на издателство "Лист", тиражирани в един-единствен, подписан от авторката екземпляр. Посетителите могат да се срещнат и разговарят с художничката, информира галеристката.

Капка Кънева е родена през 1978 г. в София. Завършва Националната художествена академия, специалност книга и печатна графика. През 2006 г. специализира в Cite Internationale des Arts в Париж, през 2008 г. защитава доктората си, посветен на нетрадиционните издания за деца. Между 2009 и 2014 г. преподава илюстрация и оформление на книгата в специалност книгоиздаване към Факул-

Прозорец

тета по журналистика и масова комуникация на СУ, а от 2014 г. е главен асистент в катедра "Книга, илюстрация, печатна графика" в НХА.

тент в катедра "Книга, илюстрация, печатна графика" в НХА.

Млади художници и музиканти почитат Добри Палиев

Улица "Цар Самуил", между "Денкоглу" и "Солунска", отново се превръща в зона само за изкуство на 12 май. Този път темата е ударни инструменти по повод 90 години от рождението на проф. Добри Палиев - основател на българската школа по ударни инструменти, също живял близо до тази улица. Галериите "Париж", "Астри", "Контраст", "Интро" и други в това пространство ще приемат гости през целия ден. На улицата ще рисуват и ще показват

свои картини по темата ученици от Националното училище за изящни изкуства "Илия Петров" в София.

На изградена сцена на открито след 16 ч. ще звучи музика с акцент ударни инструменти в изпълнение на скулптора и музикант Мартиан Табаков и перкусциониста Бранко Вълчев; два състава на НМУ "Любомир Пипков" - "Тупан" и "Палиевс спаркълс", с преподавателки Мария и Искра Палиеви; състав от студенти на композитора Асен Аврамов, също ученик на

проф. Палиев; както и на барабаниста Александър Даниел заедно с известния тромпетист Росен Захариев-Роко.

Входът е свободен през целия ден и всички са добре дошли, отбелязват от фондация "Въпреки". Проектът "Европа през младите в изкуството" се изпълнява с финансовата подкрепа на Столичната община, програма "Европа 2018" от фондация "Въпреки" в партньорство с район "Триадица", НУИИ "Илия Петров", НМА "Проф. Панчо Владигеров".

КРАТКИ

Празник
в Столичната
библиотека

Празникът на библиотечните и информационните работници ще бъде честван в Столичната библиотека с Ден на отворените врати днес, 11 май, от 12 ч. Писатели ще четат свои произведения и ще отправят послания за празника; с участието на мъжката вокална група "Светоглас". Ще бъдат открити изложбите "Прослава на св. св. Кирил и Методий. История на празника", "Илюстрациите в детските вестници и списания до 1944 г.", "Илюстрации от поколението Милениум", "Младите творят". Библиобусът на Столичната библиотека ще бъде днес в училища в жк "Люлин". Ще бъде учреден клуб "Учител" към СБ. Библиотеката може да се разгледа от 8.30 до 19.30 ч., ще бъдат връчвани безплатни читателски карти.

Дни на българската
книга в книжарници
„Хермес“

Книжарници "Хермес" обявяват през май Дни на българската книга. За начало на кампанията е избран 11 май - Денят на светите братя Кирил и Методий, а финалът ѝ ще бъде на 24 май - Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост. Между тези две знакови дати всички книги от български автори ще се продават с отстъпка. По време на кампанията 50 избрани заглавия ще се продават с 50 на сто отстъпка; всички книги от български автори, издадени от "Хермес", ще бъдат с 30 процента отстъпка; останалите заглавия от родни писатели - с 10 на сто. В кампанията се включва и електронната книжарница "Хермес", където отстъпките са същите.

„Сиела“ пуска
емблематичен труд
на Кристофър Хичънс

Британско-американският политически журналист, писател и критик Кристофър Хичънс (1949-2011) провокира аргументирано мислещия човек да търси отговори на много въпроси, свързани с отколевания спор религия срещу разум. Известният му труд "Бог не е велик. Как религията отравя всичко" излиза за първи път на български в превод на Деян Кючуков (изд. "Сиела"). На 12 май от 11.30 ч. в София Тех парк журналистът Владислав Апостолов, издателят Христо Блажев и писателят, кинокритик и издател Благой Иванов ще разкажат повече за "Четиримата конници на Апокалипсиса" - Кристофър Хичънс, Ричард Докинс, Даниъл Денет и Сам Харис. Събитието е част от програмата на осмото издание на Софийския фестивал на науката, организиран от Британския съвет.

ЛОРЕНЦО ПУСКА НОВА ПЕСЕН ПРЕЗ ЛЯТОТО

ПЕТАК 11 МАЙ 2018

Стоянка Мутафова има три дипломи

Звездата на българското кино и театралната сцена разкрива нечувани досега истории от своя граматичен живот

Три дипломи за висше образование има любимата българска актриса Стоянка Мутафова. Звездата на родното кино и театралната сцена е специален гост в предаването "Нощни птици", което ще се излъчи днес, 11 май, от 22,00 ч. по БНТ1. "Госпожа Стихийно бедствие" ще разкрие пред Искра Ангелова интересни и нечувани досега истории от своя драматичен живот.

"Стоянка Мутафова бе една от първите, които ме посрещнаха в трупата на Сатиричния театър, след като завърших театралната академия. Благодаря на съдбата, че ме срещна с такъв мощен талант, и благодаря на Стоянка, че прие поканата ми и подари на зрителите едни от най-откровените си признания", споделя водещата на предаването.

Голямата актриса е дъще-

ря на потомствени интелектуалци, говори няколко езика и остава почитател на класическата музика. Пакостите са нейната стихия, като малка се катерела по покривите с момчетата, играела на топка и тичала по софийските улици. Преживява Втората световна война и сключва три брака.

Стоянка-Мария Константи-

нова Мутафова, както е цялото й име, е завършила класическа филология в Софийския университет, Държавна театрална школа към Народния театър "Иван Вазов" и театралния отдел на Академията за изкуства в Прага. А една неволна грешка в театрален афиш я "преименува" на Стоянка Мутафова, каквато оста-

ва в сърцата на няколко поколения.

Споделя, че често губи бижута и приятели, няколко пъти е ограбвана, но никога не са успявали да посегнат на най-скъпото за нея - любовта. Актрисата съветва, че в житейските бури се оцелява с едно правило: да бъдеш верен на себе си. Днес още я просълзява "Аве Мария" на Шуберт и кокетката в нея се пробужда всеки път, когато й подаряват цветя.

Зрителите ще си спомнят великите сценични партньори на Стоянка Мутафова - Георги Калоянчев, Георги Парцалев, Апостол Карамитев, Невена Коканова. Верни и винаги до нея остават приятелите - Маргарита Лозанова, Полина Лалова, Евгени Боянов и Мария Грубешлиева-Муки, които ще бъдат заедно със Стоянка Мутафова и в предаването "Нощни птици".

Умират свещеник и шофьор. Бог ги посреща и с най-големите почести се отнася към водача, който се славил със супер бързото си каране.

Попът се почувствал засегнат: - Господи, защо така?! Цял живот съм ти служил...

- Защото, докато ти проповядваше, всички спяха... А докато той караше, всички се кръстеха...

ГЕОРГИ МЛАДЕНОВ, треньор по баскетбол
Проф. ЕВГЕНИЙ ДАЙНОВ, политолог
ЕМИЛ ХУМЧЕВ, член на НС на БСП
КЪНЧО СТОЙЧЕВ, социолог
Проф. д-р ЛЮБОМИР СТОЙКОВ, моден експерт
МИРЕЛА ИВАНОВА, поетеса
МИА САНТОВА, тв журналистка
НУША ГОЕВА, художничка

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

11

Св. равноапостолни Методий и Кирил. Св. свщмчк Мокий

Червеното вино било по-полезно за мъжете

Съветват мъжете да се откажат от бялото вино и да заложат на червеното, тъй като то съдържа около 10 пъти повече полифеноли. Този факт се обяснява с резултатите в проучването на екипа от университета на Виена.

"Вече е доказано, че полифенолите, които се съдържат главно в червеното вино, може да имат защитен ефект дори за някои заболявания и други видове рак", разкри проф. Шахрок Шариат от изследователския екип.

Учените са анализирали 18 експеримента за ефекта от виното върху риска от онкологични болести. Общо са обхванали около 611 000 пациенти. Оказва се, че една чаша червено вино дневно намалява риска от рак на простатата с 12%, докато умерената консумация на бялото го увеличава с 26 на сто, съобщи "Дейли мейл".

Виното обаче не носи само ползи. Друго изследване установи, че само две чаши намаляват качеството на съня с почти 40%.

Филмират концерта на Графа в Пловдив

Владимир Ампов-Графа и екипът му подготвят запомнящо се шоу, което ще се състои на 31 май в пловдивския Античен театър и ще бъде филмирано. С концерта любимият изпълнител открива националното си турне. Обиколката ще мине през Бургас (Летен театър, 4 юни), Варна (Летен театър, 5 юни) и ще завърши с две изяви в зала 1 на НДК в София (27 и 28 ноември).

Публиката в Пловдив ще се наслади на премиерното представяне на шоуто Графа за 2018 г. От няколко месеца екип от специалисти разработва новата концепция за сцената, осветлението и мултимедията.

"Античният театър в Пловдив е място със специална енергия", споделя Графа. И добавя: "Публиката там е невероятна, още си

спомням емоцията от предишния концерт. Много искам и съм сигурен, че ще надградим миналогодишното шоу. Решихме да включим 3D Mapping и още няколко тайни акцента в програмата. Няма да издавам всичко, но подготовката е сериозна. За екипа ни е предизвикателство да филмира продукция, която ще се състои на толкова красиво и уникално място." Репетициите за турнето вече започнаха, а музикантите, с които Влади Ампов ще се появи на сцената, са Борислав Бояджиев, Краси Тодоров, Мирослав Иванов, Венци Трифонов, Александър Обретенов, Васил Крумов и LaTiDa. Пропуски за концертите все още са налични в мрежата на Ивентим и в билетните центрове в съответния град.

ИЗЧЕЗНА БРОНЯТА ОТ „ЖЕЛЕЗНИЯТ ЧОВЕК“

Полицията разследва загадъчното изчезване на скъпия костюм от филма "Железният човек" от мощен киносклад в Лос Анджелис, предаде Асошиейтед прес. По думите на блюстител на реда Кристофър Но по случая бил изготвен специален доклад, в който се споменавала приблизителната стойност на липсващия реквизит - 325 хил. долара.

Впечатляващият костюм се съхранявал в нарочно помещение в предградие-

то Пакоима между февруари и 25 април. Златистотъмночервената броня била обличана от Робърт Дауни-младши, изиграл Тони Старк в култовата продукция от 2008 г., която донесе на създателите си 585 млн. долара.

От органите на реда заявиха, че тази необичайна кражба е обявена за приоритет, но за момента следователите нямат никакви улики и следи към намирането на скъпия филмов костюм.

„Алиса в страната на чудесата“ със съвременен прочит на екрана

Съвременен прочит на "Алиса в страната на чудесата" ще гледат от екрана зрителите на bTV. Местото, на което се развива сюжетното действие, е град Вердер, в близост до Потсдам и на няколко километра от Берлин. На 27-годишна възраст Алиса Ленц трябва да започне живота си отново. Последният й приятел не само я е измамил с друга, но и е изтеглил заем от името на младата жена, който сега тя трябва да изплати. Главната героиня обаче няма никакво намерение да се остави да бъде сломена.

"Алиса в страната на любовта" ще се излъчва от 14 май, всеки делничен ден, в 16,00 ч.

Всеки трябва да открие своята мотивация да спортува!

Радваме се, когато съботните 5 километра станат неизменна част от личния график, казва организаторът на най-масовата верига от бягания у нас

Интервю на Боян БОЙЧЕВ

□ Георги, вече няколко години си главен организатор на съботните бягания "5кмрън". Ще споделиш ли как се роди идеята?

- През 2010-2012 г. семейството ми живееше в Лондон. Бях записал съботен курс по английски и пътят ми към колежа минаваше през парка. Още първата сутрин се натъкнах на група от 50-60 души, които ми се сториха, че бягат състезателно, и се поспрях да погледам. Направи ми впечатление, че нямат стартови номера и са на всякаква възраст, както мъже, така и жени. После продължих по алеята и се разминах с още една-две групички бегачи. Приближих мястото, където ги отбиваше един доброволец (младо и усмихнато момиче), кимнахме си и аз продължих. "Интересно състезание", ми мина през ума и с тази мисъл напуснах парка...

Спокойно може да се използва думата "учуден", когато следващата събота отново се натъкнах на тези хора и тази симпатична доброволка. Среща на погледи, кимване с усмивка и ако английският ми беше с една идея по-силен, категорично щях да разменя някоя и друга дума.

Спомням си, че на третата събота се запътих към парка с нетърпение и тревога, като бях сигурен, че няма как да се случи такова нещо за трети пореден път. "Сащисан" е най-точното определение, когато видях, че всичко се повтаря в познатия сценарий! Този път се престаших да пробвам знанията си по английски и получих пълна информация от девойката: всяка събота, безплатно, 5 км свободно, но организирано бягане за всякакви хора, без значение от пол, религия, образование и възраст.

На следващата събота (с принтиран баркод и преместен курс в сряда) заедно със съпругата ми бяхме първи на старта. След няколко седмици се присъединиха и децата. Така до близо 50-ото ми бягане.

Тогава дадох обет: върна ли се жив и здрав, ще направя всичко по силите си, за да се организира такова бягане и в България!

□ Да се решиш да организираш безплатно бягане всяка седмица в страна, където масовият спорт само допреди няколко години не бе сред популярните начини за прекарване на свободното време, а на бягащите за здраве се гледаше като на чудаци - не беше ли това

авантюра?

- Напротив, след като го видях на място и изпитвах лично в рамките на година, бях сигурен, че ще се развие, и нямаш търпение, да го създадем и у нас. За да разберете колко много ентусиазиран бях, ще разкажа една забавна случка от зората на "5кмрън": първоначално бяхме поръчали от Англия само един хронометър и 10 дни преди първия старт във време на еуфория и оптимизъм изведнъж изпаднах в паника: "С кой акъл можах да поръчам само един хронометър? Та това устройство засича 500 времена само, а доставката му отнема почти месец"! Тогава си мислех, че още след първия месец ще достигнем 500 души, че и отгоре. В крайна сметка границата от "заветните" 100 участници успяхме да прескочим едва на 24-то бягане...

□ Разкажи по-подробно за инициативата "5кмрън" на нашите читатели. Какво бягане е това, какви са условията за участие?

- Както по-горе описах, това е 5 км свободно, но организирано бягане, всяка събота едновременно в четири града и пет парка, за всеки желаещ без ограничение в пол и възраст (включително инвалиди, родители с детски колички, както и с кучета на повод). Участието е безплатно, финансиралият персонална информация и статистика с натрупване относно постигнатите резултати за време, място и т.н. Изисква се еднократна регистрация на сайта www.5kmrun.bg, която дава възможност да се участва на всяко следващо бягане в София (Южен и Западен парк едновременно), Морските градини на Варна и Бургас, както и на Гребния канал в Пловдив. С течение на времето се доказа, че 5-километровата дистанция е подходяща за най-широк кръг от хора, както и че това бягане е едно страхотно предизвикателство за всички онези, които ще се решат да бягат за първи път през живота си. Нещо повече, 5-те километра се превърнаха в универсална дисциплина както за издръжливост и комплексно натоварване, така и за тонус и настроение. Нито много, нито малко - 5 километра седмично са едно добро начало за всеки начинаещ бегач.

□ До този момент колко души са се включили в бяганията? Какви са те: като социални групи, като възраст?

- Поглеждам на сайта, където текущо се обновява тази информация, и тя сочи, че към днешна дата имаме 1017 бягания, с над 102 000 участници, пробягали пове-

ГЕОРГИ СТАНОИЛОВ е роден на 26 ноември 1973 г. в Елин Пелин. Учил е в спортното училище на "Левски" - футбол. Има две висши образования (магистърски степени) - икономика и пиар от УНСС и НБУ. Преподавател, има собствен бизнес, различен от бяганията. Работил е в банка, после - във финансова къща и т. н. Главен организатор на съботните бягания "5кмрън".

че от 500 000 км в общо пробягано време близо 5 години и половина. Рекордът по посещаемост е в Южния парк - 663 души.

Що се отнася до самите участници, в събота сутрин какви хора очакваш да видиш в парка освен такива с много енергия, настроение и любов. На старта на "5кмрън" можеш да срещаш редовно дипломати, мениджъри, собственици на компании, хора от всякакви професии, както и чужденци. Най-малките участници са на 7-годишна възраст, а най-възрастните бегачи са над 80 години.

□ Това е свободно бягане - могат да участват и професионалисти, и любители. Как се съвместяват?

- На "5кмрън" не се изисква да спечелиш, важното е да участваш. Може да се бяга, но може и да се ходи. Най-важното е, че няма как да финишираш последен, защото винаги има по двама доброволци, които обличат потници със специален надпис "Последен", след чийто финал слагаме край на бягането. По принцип състезателната част остава на втори план, но тези, които я търсят, със сигурност ще я открият.

□ Каква цел си поставяш с тези бягания?

- В личен план най-много се радвам и търся усмивките на нашите участници. Нищо не може да ме зарадва повече от това да ги изпращам доволни и щастливи от преживяното. От страна на организацията ние се стремим да създаваме благоприятна среда, условия и удобства за ре-

довен и лесностъпен спорт. Място, където хората да се срещат, общуват и забавляват, упражнявайки любимото си занимание - бягането. В класирането и резултатите "най-важни" са ни не участниците, дошли за първо бягане. За истински успех приемаме тогава, когато съботните ни 5 км са поставени като неизменна част от личния график за уикенда.

□ Освен съботните бягания какви други инициативи има "5кмрън"?

- Вече трета година в Южния парк провеждаме и детско бягане на 2 километра, само за деца от 4 до 14 г., като на финала всяко от тях получава плодова напитка и вкусен бар от сурови плодове. Веднъж месечно в София организираме и лекоатлетически състезания на по-дълги дистанции.

□ Трудна ли е организацията? Колко човека работят, за да ги има тези бягания?

- Минимум дванадесет-петнадесет души наброява нашият постоянен организаторски състав, който води редовните съботни бягания в 4-те града и 5-те парка. За качеството, сигурността и комфорта на участниците и в помощ на нас, организаторите, все повече разчитаме и на нашите доброволци. Например за стандартното провеждане на едно бягане са нужни минимум 4 души, а в Южния парк - двойно, понякога и повече.

□ Какви са твоите очаквания за бъдещето? Какви амбиции имаш? Докога ще продължаваш да

организираш такива бягания? Смяташ ли да разшириш още тяхната география - и в други градове на страната?

- Според нашите наблюдения първоначалният бум попремина. Най-важното е, че вече имаме по-равномерен, но постоянен прираст на новорегистрирани бегачи на нашия сайт. На този етап не смятаме да откриваме редовно съботно бягане в нови градове в страната.

□ Ти самият спортуваш ли, бягаеш ли редовно?

- Живея на удобно място и се радвам на прекрасни условия за практикуване на всякакъв индивидуален спорт. Успявам веднъж до два пъти седмично да бягам 5 км, а от две години го съчетавам с народни танци.

□ Как би мотивирал човек, който никога не е спортувал, да дойде на съботните бягания?

- Всеки трябва да открие своята лична мотивация за бягане и спорт! Нашата мисия не е да караме хората да спортуват, а при осъзната потребност и желание да осигурим място, да предоставим условия и подходяща среда - това е нашата цел, затова го има "5кмрън"!

□ И накрая, може би ще разкажеш на нашите читатели някоя любопитна случка от съботните бягания?

- Случвали са се не една и две забавни истории. Някъде през пролетта на 2015 г., след края на бягането в Южния парк, аз съм по трасето и събирам указателните табели. Изведнъж ми звънят на мобилен телефон: "Жоро, тука на мястото за багажа на хората има една забравена чанта. Ама е пълна с пари!" Мисля, че се шегуват. "Е, добре, разделете си половината, втората част остава за мен", казвам и затварям. Когато се връщам - бре, върно! Както се вика, "една торба с пари", на пръв поглед четири-пет хилядарки, не повече. В този момент с бодра крачка се задава един ухилен до уши мъж на средна възраст. Било му първо бягане и си забравил чантичката, връща се отнякъде си... Взе си чантата и по живо-по здраво.

В крайна сметка аз останах учуден не от наличието на толкова пари, носени на съботен крос, нито от това, че са били оставени в общия кюп с багажа, а по-скоро от факта, че някой накрая може да ги забрави, тръгвайки си без тях?!

След тази случка вече инструктирам новите участници относно "място за багаж и ценности" така: "До две хиляди лева - няма проблем да се оставят при общия багаж. Над две хиляди лева - давай ги на мен, за всеки случай!"

Неразгаданата действителност,

Когато се сблъскваме със странни или непонятни явления във всекидневието ни, най-често се опитваме да им намерим обяснение. На доста въпроси от различни аспекти на живота отговаря науката, обаче понякога и тя оглушително мълчи, защото определени тайни все още очакват да бъдат разкрити.

Големият соленоводен басейн и основен елемент на хидросферата на планетата, по-известен като Световен океан, заема около 71% от повърхността на Земята. Но днес експертите са успели да проучат по-малко от 5% от неговия наистина впечатляващ обем от приблизително 1,35 млрд. куб. км. Една от най-големите загадки обаче се дължи на Националното управление за океански и атмосферни изследвания (NOAA), което през 1991 г. регистрира неизвестен разтърсващ звук, пронизващ водите на Тихия океан от единия край до другия, във всички посоки. Експертите са категорични, че не става дума за рев на китове или вибрации от кораби. Фиксираната поредица сигнали е с тесен диапазон, всеки от които продължава няколко секунди. Американският военноморски

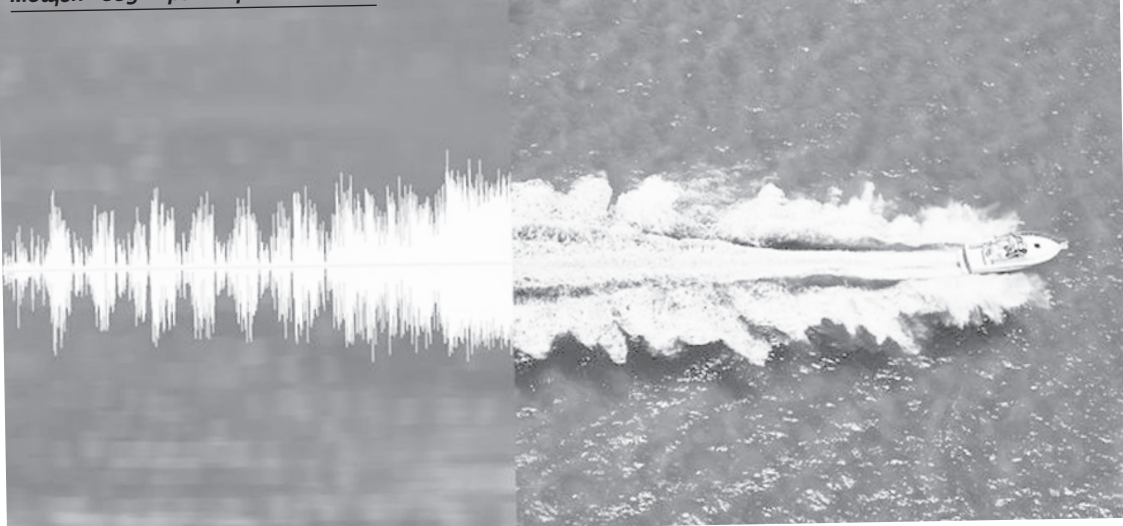
Прозяването е безусловен рефлекс, присъщ не само на хората, но и на някои животни

ОГЛУШИТЕЛНОТО МЪЛЧАНИЕ НА НАУКАТА

Въпреки многобройните теории по определени, вълнуващи човечеството въпроси, най-големите умове все още нямат категорично единно обяснение за някои феномени

дейности, свързва се с умора, стрес и дори глад. Провокира се и от прозяването на други хора и е типичен пример за положителна обратна връзка. Наблюдава се при шимпанзета, кучета, котки, птици и влечуги. Понякога се придружава от инстинктивно и неволно опъване на някои части на тялото, включително ръцете, врата, раменете и гърба. Има редица теории, които се опитват да обяснят защо хората и определени животни се прозяват. Едно от проучванията по темата разкрива, че феноменът се наблюдава, когато кръвта, наситена с въглероден диоксид, се нуждае от приток на кислород, който прозяването може да осигури. Различни данни пък показват, че то помага да се увеличи състоянието на бдителност на човек. Подобно нещо се забелязва при парашутисти, които се прозяват в миговете, преди да напуснат самолета. Друга хипотеза пък гласи, че прозяването е причинена от същите химикали в мозъка, които за-

Мощен звук разтърсва океана

флот никога преди не се е сблъскавал с нещо подобно. Локализирането на източника на странния непрекъснат шум е невъзможно, категорични са специалистите. Звукът като цяло е монотонен и достига максимална интензивност през 1994 г. Оттогава започва да стихва, но се чува и до днес, разкриха от NOAA. Някои учени смятат, че причината за възникването му се крие във вулканична активност от особен тип. Други специалисти пък лансират хипотеза, че това може да е звук на морски води, влизащи в контакт с голяма маса лава. Докато категорично обяснение на феномена все още няма, предположения и легенди разпалват любопитството на хората: дали това не е някое огромно морско същество, геоложка аномалия или може би свръхестествено явление?...

През 1992 г. германски учени изследват химичния състав на някои египетски мумии и за всеобща изненада откриват следи от кокаин и тютюн в косата, кожата и дори в костите на балсамираните тела. Най-много експертите са озадачени от факта, че наркотикът по онова време не бил познат в страната на пирамидите, а се култивирал само в Америка. Все още не съществуват каквито и да било документални свидетелства за такава търговия между

двата континента. Специалистите имат различни теории по въпроса, но никоя от тях не е потвърдена с доказателства. Факт е обаче, че според многобройни независими експертизи една трета от мумиите са с положителна проба за никотин. А в утробата на великия фараон Рамзес II е намерил последното си убежище тютюнев бръмбар...

Преди близо четири десетилетия австралиеца Фредрик Валентич управлява своя малък

самолет над родния си континент. Проблемите на 20-годишния пилот започват, когато съобщава на авиоконтрола в Мелбърн, че 300 метра над него има непознат обект с четири ярки зелени светлини. Чува се странно скърцане и връзката прекъсва. Младежът изчезва от радарите и слага началото на конспирации за извънземни и възникването на различни предположения за разклатената му психика. Някои вярват, че Валентич се е опитвал да ин-

Кокаиновите мумии са сред големите изненади на учените в края на XX век

сценира собственото си изчезване, летял е с главата надолу, виждайки собственото си отражение във водната повърхност или е искал да се самоубие. Нито една от теориите обаче не е аргументирана с факти.

Космически лъчи, "подлагащи на обстрел" Земята от всички посоки, са открити преди цял век. Според най-разпространената теория те може да бъдат генерирани само от много мощен източник на енергия като

сягат емоциите, настроението, апетита и други явления от този род. Колкото повече от съединенията на серотонин, допамин, глутаминова киселина и азотен оксид се активират, толкова честотата на прозяване се увеличава. Преди време учените пък предложиха то да се използва като средство за подобряване на кръвния поток и охлаждане на мозъка, тъй като според определени теории може да контролира температурата на си-

Плацебо ефектът се дължи на вярата във външно хапче

гама-лъчи и свръхмасивни черни дупки в центровете на някои галактики. Опровержението на тази констатация идва от американски учени, които работят на детектора за неутрино IceCube, разположен на дълбочина от 1450 до 2450 метра в леда на станцията Амундсен-Скот на Южния полюс. Специалистите търсили в космическата радиация лъчите, които биха могли да идват от над 300 гама-избухвания, станали между май 2008-а и април 2010 г. И не ги намерили...

Малцина са наясно, че човек се прозява около 250 хил. пъти през целия си живот, или средно по 5-10 пъти дневно. Същност става дума за безусловен рефлекс, състоящ се в едновременно вдишване на въздух и разтягане на тъпанчето, последвано от издишване. Среща се най-често при възрастни индивиди непосредствено преди и след сън, по време на досадни и скучни

вото вещество и тялото. Но и по този въпрос няма категорично общо мнение.

Повечето са чували за плацебо ефекта - феномен, при който симптомите на пациента може да се подобрят при наличие на неуспешно или лъжливо лечение, само защото човекът вярва, че ще се възстанови или че медикаментите му помагат, независимо от експертната гледна точка. Неведнъж подобно въздействие е наблюдавано в безброй експерименти и изследвания. Докато вярвате, че лекарството е ефикасно, то ще е благотворно за организма. Тоест мозъкът се опитва да възстанови засегнатата част на тялото чрез силата на вярата с помощта на фиктивно ("външно") хапче. Дори когато хората осъзнават, че става дума за плацебо, ефектът продължава да работи.

Страницата подготви
Альона НЕЙКОВА

Буря пречи да търсят Боян Петров

Знаменит италиански алпинист се включва в спасителната акция

Силният вятър отново не позволи провеждането на спасителната акция за изгубения в Хималаите Боян Петров. Българският алпинист е в неизвестност от 3 май и се предполага, че е някъде между върха на Шиша Пангма и Лагер 3, който е на около 7500 м надморска височина.

“Според нас би трябвало да има трима шерпи и трима китайци нагоре по маршрута, които ще се опитат за пореден ден да стигнат Лагер 2. Не можем да се свържем с тях. Други пък казват, че всички са останали в базовия лагер. Времето е същото, както в последните дни - силен вятър, не е подходящо за изкачвания”, каза пред БНР Деян Петков от екипа на българина. “Има генерално разрешително от китайските власти за навлизането на непалски хеликоптер, който да се включи в спасителната операция. Ако метеорологичните условия са подходящи, Китай ще позволи на хеликоптера да започне издирването незабавно”, добави Петков.

Правителството на Китай пък обяви, че предприема всички възможни мерки за

Симоне Моро

спасяването на алпиниста. “Метеорологичните условия в района на провеждането на операцията са много сурови, издирвателно-спасителната операция продължава”, съобщиха говорителят на китайското външно министерство Гън Шуан, цитиран от ТАСС.

Знаменитият италиански алпинист Симоне Моро се притече на помощ в акцията по издирването на Петров. Той е препоръчал лично пилота на единия хеликоптер, с който при добро време ще

бъде огледан маршрутът, по който се е движил българският алпинист. Моро е единственият алпинист, направил зимни изкачвания на 4 от осемхилядниците: Шиша Пангма, Макалу, Гашербрум II и Нанга Парбат. 50-годишният италианец е също опитен пилот на хеликоптер.

“По думите на Моро препоръчаният от него човек може да работи в изключително сложна ситуация, при вятър и може да се доближава много близо до стръмни

урви, да работи на много голяма височина, което затруднява работата на хеликоптера поради разрежения въздух”, обясни пред БНТ Петя Колчева, единствената българка, покорила Еверест.

През 2013 г. Моро и още двама спасители извършиха най-височинната спасителна операция в Лхоце на 7800 м надморска височина.

Членът на Асоциацията за алтернативен туризъм Любомир Попйорданов обаче призна, че спасителната операция е започнала твърде късно. Попйорданов е близък приятел на Боян Петров. Той смята, че за да е оцелял, Петров би трябвало да се намира в някой от лагерите в подножието на върха, където има гориво и храна. “Възможно е да се случи чудо, защото Боян често е излизал от трудни ситуации. Проблемът в случая е, че той е сам. Връщане се е от 8-хилядници, когато се е налагало. Влошаването на времето там вероятно е било изненада за него. Със сателитния телефон можеш да се обадиш и от Космоса. Боян не взима излишни неща, но телефонът определено не е сред тях”, обяви Попйорданов.

Ботев Пд загързва стадиона си

Ботев Пд успя да задържи стадиона си поне за още 18 месеца. “Канарите” бяха пред угрозата да им бъде отнета арената, защото не изпълняват задълженията си по концесията. Стадион “Христо Ботев” беше разрушен през 2014 г., а след фалита на КТБ бе спрян строежът му. Поради тази причина общинарите искаха да прекратят концесията, но на заседание вчера бе взето решение да се даде още една възможност на футболния клуб да дострои стадиона си. Против това предложение се изказа общинският съветник Божидар Здравков (ДСБ). Аргументът му беше, че ръководството на клуба не е представило никакви финансови разчети за изграждането на стадиона. Срещу него обаче скочиха представители на останалите групи. Те

бяха категорични, че трябва да се даде възможност на ръководството да реализира идеята си да изгради спортния комплекс.

Николай Радев от БСП предложи да бъдат прекратени дебатите и да се гласува. В крайна сметка Пепа Деведжиева (РБ) оттегли предложението си за създаване на комисия, която да разгледа този въпрос.

Кметът Иван Тотев пък обяви, че правилното политическо решение е да се даде възможност на Ботев да реализира идеите си за строежа на спортния комплекс. Той не скри, че всички от градската управа имат притеснение дали концесията ще бъде реализирана, но друго решение няма. В крайна сметка с гласовете на 43 съветници предложението се прие. Само двама се въздържаха.

Депутатът от ГЕРБ ще свири гербита в Разград

Марин МИЛАШКИ

Депутатът от ГЕРБ Стефан Апостолов бе определен за главен съдия на дербито на VIII кръг от плейофите в първата шестца между вече шампиона Лудогорец и Левски. Срещата в Разград е утре от 18.00 ч. и ще бъде предавана по Диема спорт. На сина на кмета на Симитли Апостол Апостолов ще помагат Мартин Маргаритов и Диан Вълков, а четвърти съдия ще е Петър Джугански.

Останалите наряди: днес, 17.30: Септември - Черно море (Нова спорт); 20.30: Ботев Пд - Берое (Николай Йорданов); утре, 20.30: Верея - ЦСКА-Сф (Георги Давидов); неделя, 19.00: Славия - Локо Пд (Станислав Тодоров); понеделник, 17.30: Дунав - Витоша Б (Ивайло Стоянов); 20.30: Пирин - Етър (Никола Попов).

Лацио пак ще се пробва за Георги Терзиев

Лацио пак набеляза да взима централния защитник на Лудогорец Георги Терзиев, твърди италианското издание Radio Goal. “Орлите” искаха сливналията и преди 2 сезона, но до трансфер не се стигна. Сега те подновиха интереса си към него, защото планират мащабна инвестиция в състава заради очакваната продажба на Сергей Милкович-Савич (Сърб) на

Манчестър Юнайтед срещу 90 млн. евро. Терзиев е един от четиримата в списъка на римляните за централен защитник. Другите са бразилците Дъглас (Днипро Днепрпетровск), Фелипе (Коринтианс) и Дориа (Марсилия).

Подсилването в защита е необходимо, защото титулярът в тази зона Стефан де Врай (Хол) ще напусне след сезона.

В същото време в Разград ще се върне Димо Бакалов. Полузащитникът е получил оферта от разградчани, която веднага е приел, независимо че трениорът на Локо Пд Бруно Акрапович му е предложил титулярно място и през новия сезон. 29-годишният футболист ще бъде резерва в Разград и ще бъде използван и като алтернатива на някой измежду Вандерсон, Джоди Лукоки и Върджил Мисиджан. Бакалов игра за Лудогорец между 2011 и 2014 г.

РЕЗУЛТАТИ

Тенис „Мастърс” в Магриг, III кръг

Денис Шаповалов (Кан, №43) - Милош Раонич (Кан, №24) 6:4, 6:4; Давид Гофен (Бел, №10) - Кайл Едмънд (Вбр, №22) 3:6, 3:6; Александър Зверев (Гер, №3) - Евгени Донской (Рус, №90) 6:2, 7:5.

КРАТКИ

Слагат статуя на Аян Садъков на Алеята на звездите

Локо Пд и фенклубът на “смърфовете” стартира инициатива за изграждане на Алея на звездите в спортния комплекс на “Лаута”. Първата стъпка в нея ще е паметник и мемориален кът на клубната легенда Аян Садъков. Известният пловдивски художник Трифон Неделчев се е заел със задачата да направи скулптура на рекордвора по мачове за всички национални гарнитури. Срокът е до септември, а разходите са около 35 000 лв. Президентът на “черно-белите” Христо Крушарски ще внесе 10 000 лв. за инициативата.

Цеко Минева остава шеф на скиите

Цеко Минева остава шеф на федерацията по ски. Той бе преизбран за нов 5-годишен мандат, като ще му е четвъртият пореден. Минева е начело на централата от 2003 г. Бюджетът на федерацията за тази година е 3,3 млн. лв. По-голямата част от парите ще бъде осигурена от генералните спонсори и от телевизионни права. “Надявам се, че след като аз и целият управителен съвет получихме пълно доверие за още един мандат, то хората вярват в това, което правим. В следващите години сме решили да обърнем много по-голямо внимание на клубовете, с които да работим, за да решим максимално бързо техните проблеми. Основният пред тях е инфраструктурата, за да може състезателите да има къде да тренират”, каза Минева.

Гришо се готви за Рим в Магриг

Григор Димитров не напусна Магриг веднага след отпадането си от “Мастърс”-а и остана да се готви в испанската столица. Другата седмица българинът ще участва на Откритото първенство на Италия в Рим, което е също с ранг “Мастърс”. Хасковлията е предпочел да тренира в Магриг, където са водещите тенисисти. Вчера Гришо направи занимание с Фелисиано Лопес (Исп), а след това дълго раздава автографи.

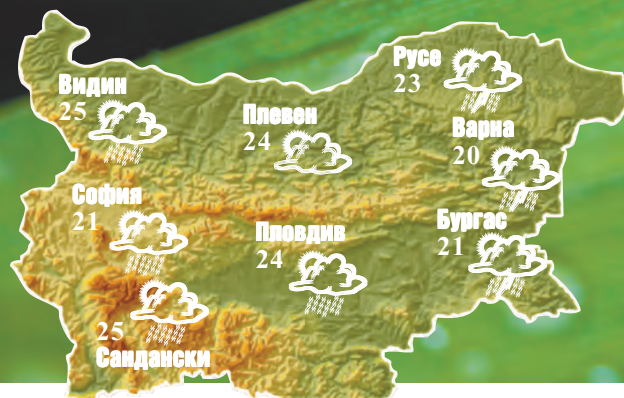
Тайсън Фюри отслабна 50 кг

Бившият №1 в тежка категория в професионалния бокс Тайсън Фюри се похвали с ударно отслабване заради завръщането си на ринга. Британецът е известен с уменията си да дебелее и слабее с еднаква скорост, а заради усилената му работа в последните седмици се похвали, че е олекнал с 50 кг. Миналата година самопровъзгласилият се за “Кралят на циганите” тежеше около 160 кг, а сега е 110. Преди две седмици Британската боксова асоциация официално му върна лиценза, който му бе отнет заради употреба на наркотици.

Ювентус спечели за 13-и път Купата на Италия след разгром с 4:0 над Милан. На “Стадио Олимпико” в Рим за “бланконерите” вкараха Меду Бенатия (57 и 64) и Дъглас Коша (62), а Никола Калинич (76) си отбеляза автогол

ВРЕМЕТО

О

Облачността ще бъде по-често значителна. На много места ще има краткотрайни валежи, придружени с гръмотевици. До вечерта преобладаванията ще спират, облачността над повечето райони ще намалее. Ще духа до умерен вятър от североизток. Минималните температури ще са между 9° и 14°, максималните - между 20° и 25°. Максималната температура на височина 1200 метра ще е около 13°, на 2000 – около 7°.

По Черноморието облачността ще е предимно значителна. Максималните температури ще са 19-21°. Температурата на морската вода е 18-19°. Вълнението на морето ще е 2-3 бала.

Изгледи за

12

максимални
19°/24°

13

максимални
20°/23°

В събота ще има повече слънце, но температурите ще бъдат около обичайните за месец май, от 19 до 24 градуса. Минимални 7-14.

В неделя над по-голямата част на страната ще остане предимно слънчево, почти без валежи. Максимални температури 20-23 градуса, минимални 7-14

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издава
„ДУМА прес“ ЕООД

И. д. главен редактор
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано“ 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен номератор 97 05 +
вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205; e-mail - reklama@duma.bg

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203; Емил Михов - 208; abonament@duma.bg

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;

ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК
НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ
„РАБОТНИКЪТ“,
„РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“
И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, „ФОКУС“, БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ:

алианс
МЕДИАПРИНТ

София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

1
БНТ

06:00 Денят започва сутрешен информационен блок
09:00 По света и у нас
09:15 Денят започва с Култура културен блок
10:30 Зелената линейка
11:30 Рецепта за здраве
12:00 По света и у нас
12:30 Стани богат тв игра/п/
13:30 „Бързо, лесно, вкусно“ представя: „Вкусната Европа“ /п/
14:00 Малки истории предаване на социална тематика
15:00 Специализирано предаване за хора с увреден слух
15:15 Сид - дете на науката 2 анимационен филм
16:00 По света и у нас
16:10 Новини на турски език
16:25 Капри тв филм
17:25 Зелена светлина
17:30 „Бързо, лесно, вкусно“ представя: „Вкусната Европа“ кулинарно предаване с водещ Ути Бъчваров
18:00 По света и у нас
18:20 Още от деня предаване
19:00 Стани богат тв игра
19:50 Лека нощ, деца!
20:00 По света и у нас
20:45 Спортни новини
21:00 Панорама с Бойко Василев обзорно предаване
22:00 Нощни птици вечерно токшоу
23:00 По света и у нас
23:25 Зелена светлина
23:30 Концерт на Петър Салчев и Васил Петров Международен джаз фестивал - Банско 2017
00:45 Денят започва с Култура
02:00 Капри тв филм
03:00 История.bg Георги Бенковски/п/
04:00 Зелената линейка /п/
05:00 Рецепта за здраве /п/
05:15 Още от деня коментарно предаване/п/
05:55 Панорама с Бойко Василев /п/

b tv

06:30 „Тази сутрин“ - информационно предаване
09:30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12:00 bTV Новините - обедна емисия
12:30 „Шоуто на Слави“ /п./ - вечерно ток шоу
13:30 Премиера: „Любов под наем“ - сериал, с. 1, еп. 119
15:00 Премиера: „Шест сестри“ - сериал, с.2, еп. 1
16:00 Премиера: „Лекар в планината“ - сериал, с.11, еп. 16
17:00 bTV Новините
17:30 „Лице в лице“ - публичностно предаване с водещ Цветанка Ризова
17:50 Спортното
18:00 Премиера: „Скъпи наследници“ - сериал, с.1, еп. 85
19:00 bTV Новините - централна емисия
20:00 Премиера: „Великолепният век: Късмет“ - сериал, с. 2, еп. 19
21:00 Премиера: „Столичани в повече“ - сериал, с.12, еп.11
22:00 „Комичите и приятели“ - комедийно шоу
22:30 „Шоуто на Слави“ - вечерно ток шоу
23:30 bTV Новините - късна емисия
00:00 „Под наблюдение“ - сериал, с.3, еп. 6
01:00 „Шест сестри“ /п./ - сериал
02:00 bTV Новините
02:30 „Преди обед“ /п./ - токшоу
04:30 „Времето лети“ - сериал, с.3, еп. 40
05:30 „Легендата за Кора“ - анимация

NOVA

06:20 „Здравей, България“ - сутрешен блок
09:30 „На кафе“ - предаване на NOVA
11:30 „Бон Апети“ - предаване
12:00 Новините на NOVA
12:30 „Войната на розите“ - сериен филм
13:30 „Остани с мен“ (премиера) - сериен филм
14:30 „Прости ми“ (премиера) - сериен филм
16:00 Новините на NOVA
16:30 „Намери ме“ (премиера) - сериен филм
17:30 „Господари на ефира“ - забавно предаване /п/
17:55 „Теглене на Лото 5 от 35 - „Златната топка“
18:00 „Семейни войни“ (премиера) - телевизионна игра
19:00 Новините на NOVA - централна емисия
20:00 „Откраднат живот: Критична точка“ (премиера) - сериен филм, 5 сезон
21:00 „Полицайте от края на града“ (премиера) - комедийен сериал
22:00 „София - Ден и Нощ“ (премиера) - риалити сериал
23:00 „Господари на ефира“ - забавно предаване
23:30 Новините на NOVA
00:00 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на NOVA
01:00 „Черният списък“ - сериен филм, 3 сезон
02:00 „Непростимо“ - сериен филм
04:00 „Ритъмът на мечтите“ - сериен филм

1

06:00 Телеканал „Добро утро“
09:00 Новини
09:15 Телеканал „Добро утро“
09:30 „Пробни покупки“
10:00 „Живей здравословно!“
11:00 „Модна присъда“
12:00 Новини (със субтитри)
12:15 „Времето ще покаже“
15:00 Новини (със субтитри)
15:15 „Хайде да се оженим!“
16:00 „Мъжко / Женско“
17:00 „Времето ще покаже“
18:00 „Вечерни новини“ (със субтитри)
18:25 „Времето ще покаже“
18:50 „В действителност“
19:50 „Поле на чудесата“
21:00 „Време“
21:30 Премиера. „Три акорда“
23:15 Премиера. „Сергей Шнуров. Експонат“
00:15 Филм „Превземки“
02:05 Филм „Безименна звезда“
04:15 Филм „По главната улица с оркестър“

ОВЕН

Денят е нееднозначен и в по-голямата си част труден, ще ви е по-леко, ако сте честни и открити.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Ограничете общуването и спазвайте законността и реда, защото няма да липсват провокации, водещи към обратното.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

В научната работа ще имате успехи, но не взимайте важни решения и не се занимавайте с глобални въпроси.

22 май - 21 юни

РАК

На работното място успехът ви ще зависи от способността ви да сте убедителни и искрени, което няма да ви затрудни.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Денят е подходящ за спорт и диета. Духовните занимания ще върнат силите ви и създадат душевен комфорт.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Нови моменти в работата ще изострят вниманието ви върху тях, без това да отнеме от енергията ви.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Ангажираността ви с повече работа ограничава времето ви за срещи и развлекателни прояви, но всяко зло за добро.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Останете лоялни към партньорите си и хората, с които общувате, защото са възможни провокации.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Не подчертавайте на всяка цена позицията си, а по-често се допитвайте до мнението и на околните.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Дано практичността ви помогне да преодолеете неясноти, от които може да последват само разочарования.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Владейте емоциите си и не им позволявайте да определят поведението ви. Добре е да се въздържате от обещания.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Ще изразите мнението си по общ въпрос и най-вероятно с позициите си ще се противопоставите на другите.

20 февруари - 20 март

Играчите на Славия се радват на Купата на България, която спечелиха на финала с Левски след дузпи

Купата е бяла!

Славия спечели с дузпи, прокобата на Левски продължи с трети пореден загубен финал, „сините“ изравниха антирекорд на ЦСКА

Владимир НИКОЛОВ

Снимки ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Считаният за аутсайдер тим на Славия спечели за 8-и път Купата на България, като в историята са включени и предшествашите Царска купа и Купа на Съветската армия. „Белите“ победиха фаворита Левски с 4:2 след изпълнението на дузпи и зарадваха своите около 3000 фенове, потопени в море от 30-хилядна синя публика на Националния стадион „Васил Левски“. Загубата увеличи агонията на „сините“, които вече 9 години нямат спечелен трофей.

Вратарят и капитан на Славия Георги Петков бе героят на вечерта. 42-годишният ветеран, пазил дълги години и на Левски, спаси 3 дузпи и сам поднесе купата на съотборниците си. Още в началото пазарджиклията спаси пресилено отсъден от рефер №1 Никола Попов 11-метров удар, след като при центриране на Сержиу Буш, топката отблизо срещна ръката на Владислав Узунов. Стражът Петков обаче спаси удара на юношата на Барселона Жорди Гомес. Ветеранът опази мрежата си суха през 120-те минути, а при дузпите спаси поред ударите на Кали Тиам и Роман Прохазка, докато четирима от съотборниците му преодоляха от бялата точка вратаря и капитан на „сините“ Божидар Митрев.

Славия прекъсна серията си от 22 години без отличие, след като за последно бе спечелил турнира през 1996 г. Тогава в скандален финал отборът на Левски напусна терена и „белите“ записаха

Президентът на Славия Венцислав Стефанов е вдигнал над главата си втора купа, откакто е начало на белия клуб, с фланелка със снимка на Владимир Путин в чест на Деня на победата

служебна победа с 4:0.

Рекордърите с 26 купи на България пък загубиха трети пореден финал и така изравниха антирекорда на вечния съперник ЦСКА от 11 провала в последния спор за приза.

„Сините“ записаха и 9-и неуспех срещу Славия в мачовете с директна елиминация и трети загубен финал от „белите“.

Иначе и след пропуснатата дузпа в началото левскарите надиграха категорично своя противник, но загубиха изключително драматично трети пореден спор за купата след 2013 г. от Берое и 2015 г. от Черно

море все след продължения.

Преди 5 години пак Петков заключи вратата на Славия в решителен мач срещу Левски и след злощастен автогол на защитника Димитър Везалов „сините“ поднесоха титлата на Лудогорец. Статистиката сочи, че Петков е четвъртият вратар с най-много мачове в историята на Левски - 221, като е вдигал 4 титли и 3 купи - последните 7 трофея на „сините“. Той обаче беше обиждан от ултрасите в сектор „Б“, но накрая вдигна купата като най-възрастния спечелил я футболист.

Този път надеждата на „сините“ за триумф погребана

с последния удар от бялата точка 21-годишният талант Георги Йомов, който е техен юноша и внук на легендата Тодор Барзов.

За да напусне „Герена“ и да премине в клуба от „Овча купел“, семейството му го откупило с 37 000 лева.

След като не успя да се класира директно за пресвяките в Лига Европа, сега Левски трябва да се пребори за третото място в крайното класиране в първата шестима, осигуряващо бараж с най-добрия отбор от втората осмица. „Сините“ водят с 2 т. пред Берое, но им предстоят мачове с Лудогорец в Разград, с ЦСКА-Сф и следващата неделя завършват с Верее в Стара Загора.

Берое пък гостува на Ботев Пд утре, посреща шампиона Лудогорец в междинния кръг и гостува в последния на ЦСКА-Сф, непо-

клатим на второто място, който обаче може да реши да подлее вода на „вечния си съперник“.

В състава на победителите всички играчи и резервите бяха българи с изключение на резервния вратар Антонис Стериакис, който не излезе на терена, а вече е продаден от новия сезон на гранда Олимпиакос.

За Левски пък започнаха само двама българи - вратарят Митрев и защитникът Иван Горанов, а в продълженията Антонио Вутов смени неубедителния румънец Буш, който бе герой в полуфиналните битки с ЦСКА-Сф.

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ
ПО НОВА СПОРТ
17.30 Септември - Черно море
ПО ДИЕМА СПОРТ
20.30 Ботев Пг - Берое

ПО БНТ HD
БАСКЕТБОЛ
18.30 Балкан - Академик Бултекс
ПО ЕВРОСПОРТ 1
КОЛОЕЗДЕНЕ
14.00 Обиколка на Италия (VII етап)

УТРЕ

ФУТБОЛ
ПО БНТ 1
18.00 Пътят към Мондиал 2018 по Диема спорт
18.00 Лудогорец - Левски
20.30 Верее - ЦСКА
ПО РИНГ
21.45 Интер - Сасуоло
ПО СПОРТ+
21.45 Реал М - Селта
ПО БНТ HD
БАСКЕТБОЛ
18.30 Рилски спортист - Левски ЛУКойл
ПО ДИЕМА СПОРТ
ФОРМУЛА 1
16.00 Гран при на Испания (квалификация)
ПО НОВА СПОРТ
ВОЛЕЙБОЛ
16.00 Закса - Кучине Лубе
19.00 Перуджа - Зенит
ПО ЕВРОСПОРТ 1
КОЛОЕЗДЕНЕ
14.00 Обиколка на Италия (VIII етап)
ПО МТЕЛ СПОРТ 2
Лека атлетика
13.15 Диамантена лига в Шанхай

В НЕДЕЛЯ

ФУТБОЛ
ПО БНТ 1
18.00 Пътят към Мондиал 2018
ПО ДИЕМА СПОРТ
19.00 Славия - Локо Пг
ПО РИНГ
16.00 Кротоне - Лацио
19.00 Аталанта - Милан
21.45 Рома - Ювентус
ПО МТЕЛ СПОРТ 1
14.00 ЦСКА М - Анжи
ПО МТЕЛ СПОРТ 2
14.00 Спартак М - Динамо М
ПО СПОРТ+
21.45 Леванте - Барселона
ПО БНТ HD
Лека атлетика
9.15 Маратон на Варна
ПО ДИЕМА СПОРТ
ФОРМУЛА 1
16.10 Гран при на Испания
ПО НОВА СПОРТ
ВОЛЕЙБОЛ
19.00 Финал на Шампионската лига (мъже)
ПО МТЕЛ СПОРТ 1
ТЕНИС
19.30 „Мастърс“ в Магпу

РЕЗУЛТАТИ

КУПА НА БЪЛГАРИЯ, ФИНАЛ
СЛАВИЯ - Левски 0:0 (4:2 след продължения и дузпи) 1:0 Минчев 1:1 Нашименто 2:1 Ангелов 2:1 Тиам пропуска (Петков спасява) 2:1 Димитров пропуска (Митрев спасява) 2:1 Прохазка пропуска (Петков спасява) 3:1 Велев 3:2 Вутов 4:2 Йомов

БИВШИ „СИНИ“ СЕ РАДВАТ НА ТРОФЕЯ

„Загубих два финала с Левски пред такава страхотна публика, но това е футболът. Сега печеля, всеки професионалист се стреми към титли. Говорил съм със своите съотборници. Те ме бързаха, че съм губил купи, но им казах, че сега ще спечеля. Моите съотборници се раздаваха на 100 процента“, коментира бившият играч на Левски Стефан Велев, вкарал една от дузпите за Славия.

„Емоцията е уникална. За първи път играя на финал и не мога да опиша този успех с думи. Ние сме голям колектив и благодаря на всички за мъжката игра. Винаги когато те натискат, могат да ти вкарат гол, но ние издържахме.

Георги Петков е една стена и носи сигурност“, коментира пък Андреа Христов, който също е започнал кариерата си на „Герена“.

„Уникално е! Емоцията е голяма, защото Левски има една голяма публика. Тази дузпа ми струваше 37 000 лева, за това живееш и се радвам много“, заяви авторът на последната дузпа Георги Йомов.

„Мен ме освиркват навсякъде. Лошото е, когато не ме освиркват. Тогава Георги Петков не може да играе. Радостен съм за тези футболисти, които са на 20 и 21 години. Днес в нашата група имаше само българи и съм щастлив за тях. Аз съм печелил купи, но се радвам за тях“, коментира

героят Петков.

„Не мога да говоря след такъв момент. Беше много тежък мач. Евала на всички, успяхме да издържим и не допуснахме гол. Мотивирахме се още повече, след като видяхме какво се случва на стадиона. Поздравявам футболистите на Левски. Имаше много хора на трибуните. Нека да празнуваме тази вечер и след това да мислим. За младите момчета в отбора това нещо е велико и им пожелавам да имат още такива велики моменти“, каза пък Галин Иванов, също син юноша и на 2 пъти не сполучил да се утвърди на „Герена“.

Коментар на стр. 12

Държавната агенция за закрила на детето проверява случая с двете малки деца, които излязоха на пистата по време на мача, изрисувани със свастики и символи на ултраси на „Левски“

Рилецо изравни на Левски ЛУКойл

ТИТИ ПАПАЗОВ ХОКА ИГРАЧИТЕ СИ ЗАРАДИ ЗАГУБАТА

Марин МИЛАШКИ

Рилски спортист завърза 1/2-финалния сблъсък с шампиона от редовния сезон Левски ЛУКойл, след като спечели втория мач от плейофите. В зала "Универсиада" носителят на купата надделя със 78:77 (32:24, 20:27, 7:17, 19:9) и така си осигури 2 двубоя пред собствена публика в Самоков. В серията се играе до 3 успеха, а сблъсък №3 е утре от 18.30 ч.

В столицата Рилецо стигна до успеха с тройка на американеца Дерек Райт 34 секунди преди сирената. Срещата премина през доста обрати, като гостите започнаха преобразени в сравнение с първия мач, който загубиха катастрофално. Само след 7 мин. те вече водеха с 12 т. На полувремето момчетата на Тити Папазов успяха да стопят изоставането си на 1 т., а през третата част дори поведоха с 11 - 68:57. Домакините обаче не успяха да удържат финалния шум на Рилецо, като в последните секунди Асен Великов се провали от тройката, а Божидар Аврамов не се възползва от лесна ситуация в полето на противника. Най-резултатни с по 17 т. станаха Мартин Маринов и Йордан Бозов за победителите, а Дерек Райт се отличи с 13 т. и 5 асистенции. За Левски Божидар Аврамов заби 18 т. и 4 асистенции, Станимир Маринов се отчете с 15, а черногорецът Неманя

Милошевич приключи с 13.

"Поздравявам нашия отбор за показания дух, за това, че не се отказваме до последно. Говорихме преди срещата, че само така може да се изкара този мач - с характер и дух. С доста по-скромна ротация сме от Левски, те имат 12 играчи, които могат да са титуляри в другите отбори. Доста мачове извадихме именно на базата на сърцата игра, дух и акъл. Доволен съм от момчетата. Бориха се и не се отказаха. Целта ни беше да вземем един мач в София, независимо кой. В първия ни надиграха тотално, но сега успяхме да се вдигнем, имахме и късмет, но най-вече сърце и други неща, които ни помогнаха", обяви треньорът на Рилецо Людмил Хаджисотиров-Удо.

"Тежък мач, в който показахме много характер. За съжаление, изненадващо за мен, индивидуални решения, категорично грешни, ни костваха мача. Имаме последно нападение, две опции за атака неуспешни. Божо Аврамов не използва елементарна ситуация да играе един на един. Ако беше вкарал, щеше да бъде герой, но това е. Имаме сили да спечелим един, дори и два мача в Самоков. Не искам да коментирам съдийството, имаше грешки и в двете посоки, но не са повлияли", смята Папазов.

В другия 1/2-финал при 1:1 успеха Балкан и Академик Пд излизат доточера в Ботевград в двубой №3.

Христо Николов-Гларуса атакува коша на Рилецо през Златин Георгиев при загубата на Левски ЛУКойл във втория 1/2-финален плейоф

Славия спечели 9-а Купа на България

Стр. 39

Тодор Алексиев е волейболист №1 в Гърция

Тодор Алексиев бе избран за най-добър волейболист в гръцкото първенство. Българският посрещач беше в основата на титлата на Олимпикос, който във финалния плейоф се наложи над ПАОК Солун с Николай Учиков. В решителния трети мач от финалната серия домакините биха с 3:0 гейма (22, 21, 20) в Пирея и така триумфираха в шампионата след 3-годишна пауза и общо за 28-и път. Алексиев изигра много добър мач и завърши втори сред реализаторите с 13 т. Най-резултатен бе финландският му съотборник Мико Ойванен с 19 т. За ПАОК Учиков приключи с 10 т., а Рафаил Кументакис постигна 13. "Олекна ми, въпреки че не бях под напрежение. Вярвах в моите съотборници и всички около нас. Спечелихме титлата след 3 г. и направихме феновете си щастливи. Свършихме си работата добре и заслужихме трофея. Не очаквах да бъда обявен за най-полезен за сезона. От началото на кариерата си не обръщам много внимание на индивидуалните награди. За мен титлата беше по-важна. Посвещавам златото и статуетката на моето семейство и целия свят. Съпругата и децата ми заслужават този трофей", обяви 35-годишният Алексиев. Сега му предстои почивка, след като отказа да участва с националния отбор в Лигата на нациите, както и на световното у нас и в Италия през септември.

НЕДОСТИГЪТ ДОРИ НА ЕДИН ЕНЗИМ ПОВЛИЯВА НА ЧОВЕШКИЯ МЕТАБОЛИЗЪМ

Ензимите са протеини или протеинови комплекси, които катализират химическите реакции в организма, като понякога ги ускоряват до над 1000 пъти. Без тях много от реакциите в клетките биха протичали толкова бавно, че не би могла да се осъществи поддръжката на живота. Недостигът дори на един ензим би повлиял върху целия метаболизъм.

Въпреки факта, че настоящата употреба на ензимите като хранителни добавки и терапевтични агенти се е развивала само през последния век, хората са ги приемали винаги чрез суровите храни в менюто си. В човешкото тяло има над 3000 ензима, разделени в 3 класа – метаболитни (обменни), храносмилателни (отговорни за храносмилателния процес) и хранителни (те са в самите храни и също помагат храносмилането). То произвежда три основни храносмилателни ензима – амилаза,

липаза и протеаза, но с възрастта и заради нездравословния начин на живот тяхното производство намалява. Всички сурови храни съдържат хранителни ензими, които действат съвместно с човешките храносмилателни ензими. Така храната се смила по-бързо, тъй като се намалява ензимната тежест от храносмилането за тялото.

Ако дори само една от важните съставки – въглехидрати, белтъци или мазнини, не бъде усвоена правилно, впоследствие могат да се появят проблеми с черния дроб и бъбреците, затлъстяване, високо кръвно налягане, кожни проблеми, натрупване на токсини в тялото, газове и др.

Ако едно тяло има ензими в изобилие, то е изпълнено с жизнена енергия. Затова, ако се същадят телесните ензими, ще имате повече енергия и тялото ви ще бъде по-здравно. Има три основни начина за запазване и

попълване на нивото на ензимите: чрез ядене на сурова храна, чрез правилно съчетаване на продуктите по количество и качество и чрез приемане на ензимни добавки.

Продуктът Enzy-Mill съдържа най-важните храносмилателни ензими, подобрени от неживотински източници - Amylase; Lipase; Protease 4.5; Protease 3.0; Alpha-galactosidase; Lactase; Cellulase; Bromelain. Те подобряват усвояването на важните за организма нутриенти, като въглехидрати, мазнини, протеини, витамини и минерали. Таблетките са устойчиви на стомашната киселинност, имат широк спектър на действие и са лесни за прием.

Enzy-Mill не съдържа животински продукти, оцветители и консерванти. Може да се приема и от вегетарианци. Повече информация можете да научите на <http://botanic.cc>.

Можете да откриете Ензи-Мил в аптеките или онлайн на www.botanic.cc

Имате храносмилателни проблеми?

Често усещате тежест и дискомфорт в стомаха?

Искате да бъдете по-жизнени и енергични?

Ако отговорът Ви е "да", то Вие може би имате нужда от добър ензимен комплекс.

Ензи-Мил съдържа най-важните храносмилателни ензими, съобразени с менюто на българина - **амилаза, липаза, протеаза, алфа-галактозидаза, лактаза, целулаза и бромелаин**. Те са подобрени от неживотински източници. Способстват за по-доброто усвояване на важните за организма хранителни вещества и водят до лекота. Таблетките са устойчиви на стомашна киселинност, с широк спектър на действие.

За по-добро храносмилане, лекота, стомашен комфорт и жизненост – вземете таблетка Ензи-Мил.

БРАНДЕКС
02/821 15 00

За доволен стомах

Enzy-Mill
www.botanic.cc